

ఓం భూర్భువః స్వః తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి ధియోయోనః ప్రచోదయాత్

ప్రఖర ప్రజ్ఞ

యుగేశక్తి గాయత్రి

సజల శ్రద్ధ

ఓం వందే భగవతీం దేవీం శ్రీరామంచ జగద్గురుం
పాదపద్మే తయోః శ్రిత్యా ప్రనమామి ముహూర్ముహూః

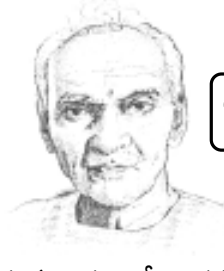
<p>సంకల్పం - సంరక్షణ వేదమూర్తి, తపోనిష్ఠ, పండిత శ్రీరామ శర్మ ఆచార్య శక్తి స్వరూపిణి మాతా భగవతీ దేవి శర్మ</p>	<h2 style="border: 1px solid black; padding: 5px;">శ్రద్ధా ఐవేకముల సంగమం</h2> <p>మానవాళి భవిష్యత్తులోకి ఒక పెద్ద అంగవేస్తున్న సమయం ఇది. మనవి సంధికాలపు వ్యక్తిత్వాలు. ప్రతి జీవన రంగంలో వ్యాకులత కనిపిస్తోంది. నిరాశ చిహ్నాలు ఎదురవుతున్నాయి. జీవన దృక్పథంలో, వ్యవహారణలో మౌలిక పరివర్తన తప్పనిసరి అవుతోంది. ఆదర్శాల మహిమనూ, మానవీయతనూ ప్రతిష్ఠించే సర్వతోముఖ పరివర్తన అనివార్యం అవుతోంది.</p> <p>గతకాలపు మృత రూపాలను వదులుకోలేకపోతే, ఆదర్శాలతో నిండిన సంస్థను నిర్మాణం చేయలేకపోతే-మనం సమాప్తం అయిపోతాము. ఒక మహా నాగరికత నిర్మాణానికీ, ఉజ్వల భవిష్యత్తు రచనకూ తగినంత జ్ఞానాన్ని మనం సంపాదించాము. అయితే, దాన్ని అదుపుచేయడానికీ, రక్షించడానికీ అవసరమైన బుద్ధిని సంపాదించలేదు. ఆలోచనల, సిద్ధాంతాల రూపంలో మనవద్ద యుగ యుగాల వారసత్వం ఉంది. యుగానికి అనుగుణంగా మలచి, ఆచరణలోనికి తేనంతవరకు, జీర్ణించుకోనంతవరకు అది వ్యర్థంగా పడి ఉంటుంది.</p> <p>ఇందుకై - మనలో మరింత తీక్షణత, సాహసం, అనుశాసనం రావాలి. మనం మన వ్యక్తిత్వాలను నవీనీకరణ చేయాలి. వ్యక్తి తనను తాను తెలుసుకోవాలి. జీవితం యొక్క అర్థాన్ని తెలుసుకోవాలి. ఎందుకంటే - మనం మున్నెన్నడూ అనుభవించనంతటి అర్థహీనతనూ, నిరర్థకతనూ అనుభవిస్తున్నాము.</p> <p>సమర్థ సత్తాపట్ల విశ్వాసం మామూలు మనిషిలో అనుశాసనాన్ని నింపుతుంది. ఈ విశ్వాసం లోపించడమే నేటి దుస్థితికి కారణం. నేడు మనకు కావలసింది వివేకంతో కూడిన విశ్వాసం; బుద్ధిపరమైన నిష్ఠతో సౌందర్యశాస్త్ర విశ్వాసంతో నిండిన శ్రద్ధ; ప్రతి మతమూ సహకరించదగిన విశ్వాసం; మొత్తం మానవాళి పట్ల నిష్ఠ నిరపేక్షమూ జాగ్రతమూ అయిన మెదడు స్వీకరించదగిన విశ్వాసం.</p> <p style="text-align: center;">★★★</p>
<p>ప్రధాన సంపాదకులు డాక్టర్ ప్రణవ్ పండ్యా</p> <p>సంపాదకులు కంఠర్థ రామచంద్ర రావు</p>	
<p>సంపుటి 8 - సంచిక 3 జూలై 2007 సర్వజిత్ నిజజ్యేష్ఠ-అషాఢం విడిప్రతి రూ॥ 8.00 సం॥ చందా రూ॥ 90 3 సం॥ చందా రూ॥ 250 10 సం॥ చందా రూ॥ 750 శాశ్వత చందా రూ॥ 1800</p>	
<p>Please send drafts in favour of SRI VEDAMATA GAYATRI TRUST BUSINESS DIVISION, HYDERABAD</p>	
<p>సలహాలు, సూచనలకు : శ్రీ అశ్వినీ సుబ్బారావు 040-32986922</p>	

ఉత్తమే క్షణకోపస్యాత్.....పాపిష్ఠే మరణాంతకం. ఉత్తముల కోపం క్షణకాలం, పాపల కోపం జీవితాంతం ఉంటుంది.

విషయ సూచిక

ముఖచిత్రం : పరమపూజ్య గురుదేవులు

1. సంపాదకీయం : శ్రద్ధా వివేకముల సంగమం
2. విషయ సూచిక
3. సద్గురు వచనామృతం
4. వేద మంత్రం: అందరి ఉన్నతిలో నీ ఉన్నతి
5. గురుపూర్ణిమ వ్యాసం: సమగ్ర సమర్పణ ద్వారానే గురు కృప
6. ముఖచిత్ర కథనం-1 గురుదేవులు మహా సైనికులు, మహా సన్యాసి
7. ముఖచిత్ర కథనం-2 ఈ ఋషుల విగ్రహాలలో ఆయా ఋషుల అంశలు
8. ముఖచిత్ర కథనం-3 మన గురుదేవులు సాక్షాత్తు పరమశివులే
9. చక్షుషీ విద్యా ప్రయోగం
10. దేవ సంస్కృతి సౌరభం-4 భారతీయ సంస్కృతి విజయ దుందుభి
11. యువశక్తి జాగరణ : స్నేహం
12. ఆచరణలో అధ్యాత్మ : దృక్పథం మారితే.....
13. బోధకథ : ఉత్తమోత్తమ సాధన - గురుభక్తి
14. ప్రగతికి ప్రాతిపదిక ఆదర్శ కుటుంబం-6 కుటుంబాన్ని సంస్కారవంతం చేసే సూత్రాలు
15. బోధకథ : సద్గురువు స్మరణ
16. పతంజలి యోగదర్శనం-5 అసంతృప్తి వల్ల అన్నీ అనర్థాలే
17. ఆచరణలో అధ్యాత్మ : కర్తవ్య కర్మ నీ చేతిలో-ఫలితం దైవాధీనం
18. గాయత్రీ మహా విజ్ఞానం-21 : జప సాధన
19. నా స్మృతి పథంలో గురుదేవులు-12 దురదృష్టాన్ని తొలగించిన గురుదేవులు-2
20. దివ్య జీవన దర్శనం-41 విశ్వానికి ఆశ్రయం ఆ ఆశ్రమం-1
21. నా వారితో నామాట : నాలుగేండ్లలో శతజయంతి-4 యోగ, ఆయుర్వేద, ఆహార విప్లవాలు
22. వార్తలు
23. సద్గురు లీలామృతం : మార్గదర్శనంతో పాటు శక్తిపాతం

సద్గురు వచనామృతం

లక్ష్మ్య సిద్ధికి మార్గం

భయరహితమైన శాంతిని ప్రసాదించేది ధర్మం. ఇతరుల హక్కులపట్ల పేరాశను వదులుకోండి. ఆశారహితంగా, వాంఛారహితంగా, నిష్కామంగా ఉండడం లోనే ఇమిడి ఉంది మన మేలు. కామనలే మనల్ని బంధనాలతో బంధిస్తాయి. కామనలవల్లనే పొరపాట్లు జరుగుతాయి. కామనలవల్లనే పతనం సంభవిస్తుంది. కామనలవల్లనే మనిషి అన్ని విధాలా -దానుడై, హీనుడై, కష్ట నష్టాల జంజాటంలో నిండి జీవితాన్ని గడుపుతాడు. సుఖ శాంతులు భోగ విలాసాలలో లేవు; శీలంలో, నిజాయితీలో, పవిత్రతలో ఉన్నాయి. మనిషి వైభవం సద్గుణాలలో ఇమిడిఉంది. సద్గుణాలను పొందడం ద్వారా జీవితంలో కొరతలన్నీ తొలగిపోతాయి.

జీవన లక్ష్యంపట్ల మనిషి దృఢంగా ఉండాలి. ఆలోచన ద్వారా, వివేకం ద్వారా దాన్ని పటిష్టపరచాలి. జీవన లక్ష్యం జీవితంలో విడదీయరాని అంతర్భాగం కావాలి. అప్పుడే లక్ష్మ్య సిద్ధి జరుగుతుంది. జీవన లక్ష్యం యొక్క దృఢత్వం, ఆత్మ విశ్లేషణలోని వివేకం అత్యంత విశుద్ధంగా ఉండాలి. ప్రాపంచిక బాధల, భోగాల, ప్రలోభనాల ప్రభావం జీవన లక్ష్యంపై ఎంతమాత్రం వడకూడదు. అప్పుడే మనిషి ఆ లక్ష్యం వైపు పురోగమించగలుగుతాడు. మానవ జన్మ లభించింది ఆ లక్ష్య సాధన కోసమే.

ఒక సదవకాశం

మన పత్రిక గాయత్రీ జయంతి ప్రత్యేక సంచికకు చక్కని స్పందన లభిస్తోంది. అందువల్ల - కనీసం 50 ప్రత్యేక సంచికలను ఆర్డరుచేసేవారికి ఒక్కొక్క సంచికను ఆరు రూపాయలకే పంపాలని నిర్ణయించాము. పోస్టేజి అదనం.

- పత్రికా విభాగం

మరణాంతాని వైరాణి - మరణంతో శత్రుత్వాలు పోతాయి.

వేద మంత్రం

అందరి ఉన్నతిలో నీ ఉన్నతి

ఏకపాద్యభూయో ద్విపదో విచక్రమేది పాత్రి పాదమభేతి పశ్చాత్ ।

చతుష్పాదేతి ద్విపదామభిస్వరే సమృశ్యస్పష్టీరూపతిష్ఠమానః ॥

(ఋగ్వేదం 10/117/8)

భావార్థం : ఈ ప్రపంచంలో అందరూ ఒకే విధంగా లేరు. భిన్న స్థాయిలలో ఉన్నారు. ఒకరిని మించి ఒకరు ధనికులు, విద్వాంసులు. మనకంటే ఎక్కువ ఉన్న వారితో పోల్చుకుంటే, అది దుఃఖదాయక మవుతుంది. మనకు ఏ కొంచెం లభించినా దానిని పరమాత్మ ప్రసాదంగా భావించి, మన కర్తవ్య పాలన చేస్తూ ఉండాలి.

సందేశం : భారతీయ జీవన దర్శన మూలసూత్రం 'జ్ఞానమయ కర్మ, కర్మమయ జ్ఞానం'. జీవితంలో కర్మ జ్ఞానముల సమన్వయం అవసరం. మన శాస్త్రాల, సమస్త విద్యల లక్ష్యం అంతఃకరణలోని పరమ జ్ఞాన ప్రకాశం ఎల్లప్పుడూ మన జీవన మార్గాన్ని ప్రకాశింపచేయడం.

ప్రపంచంలో అందరూ ఒకే విధంగా లేరు. పశు పక్షులు, జీవ జంతువులేకాక, మనుష్యులు భిన్న భిన్న యోగ్యతలు, సామర్థ్యాలు కలిగి ఉన్నారు. ప్రతివారూ ప్రతి పని చేయలేరు, ప్రతి ప్రయోజనాన్ని పొందలేరు. ఎక్కువమంది మనుష్యులు పనిపల్ల బద్ధకం చూపి కూడా ఎన్నో విధాలైన ప్రయోజనాలు పొందాలని కోరుకుంటారు. ప్రపంచంలో ఎక్కువ మంది తమ లేమికి కాక ఇతరులకు ఉన్నందుకు దుఃఖిస్తూ ఉంటారు. వారు స్వయంగా ఏమీ చేయరు; కానీ ప్రపంచంలోని అన్ని సుఖాలు - సౌకర్యాలు, ధనం - సంపద, ప్రయోజనాలు తమకు లభించాలని కోరుకుంటారు. కల్పనా లోకంలో విహరించే అటువంటి అజ్ఞానులైన వ్యక్తులు తమ కోసం నరక సదృశ జీవితాన్ని నిర్మించుకుంటారు. దానితోపాటు సమాజంలో అరాచక వాతావరణాన్ని కల్పిస్తారు. వారి ఈ భ్రష్ట చింతనయే వారి జ్ఞానాన్ని తగ్గిస్తుంది. వారికి తమ సమస్యలే కనిపిస్తూ ఉంటాయి. వారు ఎల్లప్పుడూ వాటి గురించే దుఃఖిస్తూ ఉంటారు. లక్షల కోట్ల పేదవారి దుఃఖాన్ని అర్థం చేసుకొనేందుకు వారి వద్ద సమయం ఉండదు, జ్ఞానమూ ఉండదు.

వాస్తవిక జ్ఞానం మనస్సును ప్రకాశింపచేసినపుడు మనుష్యుడు తదనుసారం తన కర్మను నిర్ధారించుకుంటాడు. ఈ సమన్వయం కోసం నిరంతర అభ్యాసం కావాలి. అభ్యాసంలో ఏదైనా విషయం కష్టంగా, ఒక్కోసారి అసంభవంగా అన్పించినా - నెమ్మది నెమ్మదిగా సాధ్య మవుతుంది. ' కరత కరత అభ్యాసేకే జడమత హోత సుజాన్ '. ఈత రానివాణ్ణి నీటిలోకి దింపినప్పుడు అతడి ప్రాణాలు సంకటంలో పడతాయి; కానీ కొద్దిరోజుల్లోనే చేపలు ఈర్ష్యపడేంతగా ఈదటం నేర్చుకుంటాడు. నిరంతర అభ్యాసంతో సంపూర్ణ జీవితాన్ని ఈ విధంగా జ్ఞానమయం చేసుకోవచ్చు. దాని ఆధారంతో జ్ఞానమయ కర్మ చేస్తూ కోరుకున్న లక్ష్యం సాధించవచ్చు.

జ్ఞానియైన పురుషుడు శాంత, సంయమ ప్రవృత్తి కలిగి ఉంటాడు. అతడు తన సమస్త విజయాలను పరమాత్మ ప్రసాదంగా భావించి సంతోషిస్తూ ఉంటాడు. ఈర్ష్యా ద్వేష భావాలు అతనిలో ప్రవేశించవు. ఇతరుల సుఖ సౌకర్యాలను, ప్రగతిని చూసినపుడు అతడి మనసులో దుర్భావన రాదు. అతడు ఏడ్వడు, చికాకు పడడు. అతనికి క్రోధం కలుగదు. కర్మ పవిత్రతను తెలుసుకొని జ్ఞాని వ్యాపక దృష్టితో ప్రాణులన్నిటినీ ప్రేమిస్తాడు. 'అత్యవత్ సర్వభూతేషు' భావనతో, కేవలం తన ఉన్నతితో సంతృప్తి చెందక, అందరి ఉన్నతిలో తన ఉన్నతిని దర్శిస్తాడు. ఉన్నత వ్యక్తిత్వానికి ఇదే గుర్తు.

★★★

యాచనాంతంచ గౌరవం - యాచనతో గౌరవం పోతుంది.

సమగ్ర సమర్పణ ద్వారానే గురు కృప

అంతరాత్మయే సద్గురువు

ఆత్మిక ప్రగతికి గురువు సహాయం అవసరం. సద్గురువు మహిమను శాస్త్రకారులు పలువిధాలుగా వర్ణించారు. వాస్తవానికి ఆ సద్గురువు మనిషి అంతరాత్మయే. ఆత్మికమైన తీక్షణతయే సద్గురువు. “మేము అంతరాత్మ ఆదేశాలను పాటిస్తాము”- అనే వ్రతాన్ని స్వీకరించడమే గురుదీక్ష.

శాస్త్రకారులు సద్గురువును బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులతో పోల్చారు. గురువు పరబ్రహ్మ అని పేర్కొన్నారు. సంస్కరించబడిన, తీక్షణమైన అంతరాత్మయే ఆ సద్గురువు. ఒక వ్యక్తిని గురువుగా స్వీకరించడం కూడా అవసరమే. అయితే ఆ గురువు పని సద్గురువును గుర్తింపజేయడం మాత్రమే, ఆ సద్గురువుకు భక్తునిగా, ఉపాసకునిగా తీర్చిదిద్దడం మాత్రమే. అధ్యాత్మ సాధనలో ప్రగతికి ప్రత్యక్ష గురువు సహకారం అత్యవసరం. రామ, హనుమంతుల జంట లంక విజయాన్ని సాధించింది. కృష్ణార్జునుల జంట మహాభారత యుద్ధంలో సాఫల్యాన్ని సాధించింది.

గురువు కృప - శక్తిపాతం

గురువు శిష్యుని చెవిలో మంత్రాన్ని ఊదితే చాలదు, కర్మకాండ నేర్పితే చాలదు. అతడు తపస్సు అనే తన పెట్టుబడిని శిష్యునికి ప్రదానం చెయ్యాలి. ఈ ప్రక్రియను శక్తిపాతం అని పేర్కొంటారు. ఆతర్వాత శిష్యుడు ఆ పరంపరలో కొనసాగి, తన శిష్యులకు దాన్ని అందించాలి.

శ్రీరామకృష్ణులు - బుద్ధుడు

రామకృష్ణ పరమహంస కావడానికి జన్మ జన్మల

సాధన అవసరం అవుతుంది. వివేకానందుడు కావడం అంతకన్న సులభం. సమర్థగురు రామదాసు కావడానికి అసిధారా వ్రతం అవసరం. ఒక మామూలు బాలుడు శివాజీ కావడం మరింత సులువు.

పరుసవేది కావడం కష్టం. దాన్ని తాకించి ఇనుమును బంగారంగా మార్చడం తేలిక. బుద్ధునివంటి ప్రతిభామూర్తులు పరమేశ్వరుని సంకల్పం మేరకు ఒక్కొక్కప్పుడు అవతరిస్తారు. అయితే వారి నీడలో అశోకుడు, ఆనందుడు, అంగుళిమాల, ఆమ్రపాలివంటి వ్యక్తులు అనేకులు తమ పరిధులను పెంచుకుని గొప్పవాళ్లు కాగలుగుతారు. గాంధీలు ఎప్పుడో కాని జన్మించారు.

గురు కృపకు ఆధారం - పాత్రత

సాధనా మార్గంలో గురువును ఎంపిక చేయడం జరుగుతుంది. ‘గు’ అనగా అంధకారం. ‘ర’ అనగా ప్రకాశం. చీకటి నుండి వెలుగువైపు నడిపించేవాడు గురువు. సాధనలో వచ్చే ఆటంకాలనూ, క్షోభలనూ తొలగించడంలో గురువు సహకారం అసాధారణం అయినది. గురువు శిష్యుని ఆత్మబలాన్నీ, మనోబలాన్నీ పెంచుతాడు.

శిష్యునిలో ఆదర్శాలపట్ల, సిద్ధాంతాలపట్ల శ్రద్ధ ఎంత తీవ్రంగా ఉంటే - అతడికి గురువు ఇచ్చే దానంవల్ల అంత ప్రయోజనం కలుగుతుంది. శిష్యుడు ఆ పాత్రతను సంపాదించాలి. గురువు ఇచ్చే శక్తిని ధారణ చేయగలిగే విధంగా శిష్యుడు తన సామర్థ్యాన్ని పెంచుకోవాలి. అయితే ఇది జరగడం అరుదు. వివేకానందునిలో రామకృష్ణ పరమహంస వ్యక్తిత్వం తొంగిచూడడం కానవస్తుంది.

శరీరం క్షణ విధ్వంసి కల్పాంత స్థాయిలో గుణాః - శరీరం క్షణంలో నశిస్తుంది. గుణాలు కల్పాంతం వరకూ ఉంటాయి.

సద్గురువు పరుసవేదికన్న మిన్న

పరుసవేది ఇనుమును బంగారంగా మార్చుతుంది, దాన్ని పరుసవేదిగా మార్చలేదు. కానీ, సద్గురువు తన చరణాలను ఆశ్రయించే శిష్యుడిని తనంతవాణ్ణి చేస్తాడు. కనుకనే - సద్గురువుకు పోలిక లేదు.

గురు శిష్య సంబంధం - ఆధ్యాత్మికం

సంబంధాలు నాలుగు విధాలు - శారీరికం, మానసికం, భావనాత్మకం, ఆత్మికం. లోకంలో మొదటి మూడు విధాల సంబంధాలనూ ఎక్కడయినా, ఎవరితో అయినా ఏర్పరచుకోవచ్చు. అయితే, ఒక్క గురువుతోనే ఆత్మిక సంబంధాన్ని ఏర్పరచుకునే అవకాశం ఉంది. గురువు జ్ఞానజ్యోతి అనే అగ్నిజ్వాల. సాధకుడు సమిధ వంటి పాత్రతతో వెళితే, తనకుతానుగా ఆ అగ్నిని తాకితే - జ్ఞాన అగ్నిలో తపించి, అతడు కూడ జ్ఞాన జ్యోతిని విస్తరింపజేసే మాధ్యమంగా వికాసం పొందుతాడు. తడిసిన కట్టెను మంటలో వేస్తే పొగ మాత్రమే వస్తుంది. అహంకారమనే తేమను తొలగించుకున్న శిష్యుడు మాత్రమే, తపస్సు ద్వారా తనను తాను ఎండబెట్టుకున్న శిష్యుడు మాత్రమే సమిధ కాగలుగుతాడు.

అహంకార క్షాళన

గురుత్వాకర్షణ శక్తికి వ్యతిరేకంగా పయనించాలంటే ఏదో ఒక ఆలంబనం, ఆసరా, అవసరం అవుతుంది. ఆత్మిక ఉన్నతి కోసం గురువు ఎంపిక, గురుదీక్ష అవసరం అవుతాయి. గురువు వేసే ప్రతి దెబ్బా శిష్యుని అహంకారంపై పడుతుంది. బెదిరించి, నచ్చజెప్పి, భయపెట్టి, బోధించి - గురువు సమర్పితుడైన తన శిష్యుని అహంకారాన్ని క్షాళన చేస్తాడు. ఈ ప్రయత్నం రెండువైపుల నుండి జరిగితే - ఆ పని మరింత త్వరగా జరుగుతుంది. గురుజనులు తమ జీవితాలలో ప్రయోగాలు చేశారు. సాఫల్యం పొందారు. ఆ తర్వాత అర్జులైన సాధకులను

రిసెర్చ్ లేబరేటరీలవలె పరీక్షించారు. వారిని శ్రేష్ఠులైన దేవ మానవులుగా తీర్చిదిద్దడానికి కృషిచేశారు. గురుశిష్య వరంపర ఆ విధంగా నరరత్నాలను దేశానికి సమర్పించింది. దేశ గౌరవాన్ని పెంచింది.

కావలసింది సమగ్ర సమర్పణ

సాధరణంగా మనిషి మనస్సు చంచలంగా ఉంటుంది. అన్ని వైపులకూ తిరుగుతూ ఉంటుంది. చిత్తవృత్తులలో బాహ్య విషయాలపట్ల అభిరుచి ఉంటుంది. ఈ వేర్పాటుతనాన్ని అరికట్టి మనస్సును సమగ్రం చేయడం, దాన్ని ఉన్నతివైపు మళ్లించడం - ఇదే శ్రద్ధ. ఈ మనస్సును 'ఇంటెగ్రేటెడ్ మైండ్' అంటారు. మనస్సును అలా రూపొందించినపుడు సంశయానికి ఆస్కారం ఉండదు. పూర్తి సమర్పణ, పూర్తి విసర్జన, పూర్తి విలయం, పూర్తి తాదాత్మ్యం సిద్ధిస్తాయి. గురువునుండి ఒకనికి హెచ్చుగా లభిస్తుంది. మరొకనికి తక్కువగా లభిస్తుంది. ఇందుకు కారణం ఉంది. గురుసత్తా యొక్క ఆదర్శాలలో తన మనస్సునూ, బుద్ధినీ లగ్నం చేసిన వ్యక్తి, సంశయాలను ఏరిపారవేసిన వ్యక్తి, శ్రేష్ఠత్వానికి అంకితమయిన వ్యక్తి తన జీవితం మొత్తాన్ని పరివర్తన చేసుకుంటాడు, కాయకల్పం పొందుతాడు.

వాస్తవానికి - సమర్పణ ప్రక్రియ వ్యక్తిని రూపాంతరం చేస్తుంది, పూర్తిగా మార్చివేస్తుంది. శ్రేష్ఠుడైన గురువుపట్ల సమర్పణ సమగ్రం అయితే - వ్యక్తి ఆయన అంతటివాడు అవుతాడు. తపస్సు ద్వారా సిద్ధి లభించవచ్చు; కాని భగవానుడు లభించడు. అయితే - సమర్పణవల్ల గురువూ, భగవానుడూ ఒకేసారి లభిస్తారు.

రామకృష్ణ పరమహంస ఇలా చెప్పేవారు - "మామూలు గురువు చెవిని నింపుతాడు. అవతార పురుషులూ, సద్గురువులూ ప్రాణాన్ని నింపుతారు."

పరో మోక్షే విత్పృష్టతా - కోరికలను జయించడమే మోక్షం.

సద్గురువుగా పూజ్య గురుదేవులు

అలాంటి సత్తాగా పరమపూజ్య గురుదేవులు మనమధ్యకు వచ్చారు. ఎందరో వ్యక్తులు వారి వాత్సల్యాన్ని పొందారు, సాన్నిహిత్యాన్ని పొందారు, మార్గదర్శనాన్ని పొందారు. ఎన్నో విధాలుగా సేవ చేయడానికి వారికి అవకాశం దొరికింది. వారి స్వరూపాన్ని గుర్తించి, వారి నిర్దేశాలకు అనుగుణంగా నడుచుకున్నవారు ఆత్మిక ప్రగతికై మార్గదర్శనం పొందారు.

వాస్తవం ఏమంటే - సమర్పణ భావంతో గురువు నిర్దేశాలను పాటిస్తూ వచ్చినవారికి పుష్కలంగా గురువు నుండి దానాలు అందాయి. శ్రద్ధలో పరివక్వత, సమర్పణలో పరిపూర్ణత - ఇవి శిష్యునిలో ఉజ్వల భవిష్యత్తుకు తలుపులు తెరుస్తాయి. వారి ఎదుట శరీరధారి అయిన గురువు యొక్క చేతనలోని రహస్యాల తెరలు తొలగిపోతాయి. గురువు యొక్క ఈ రూపాన్ని గుర్తించిన తర్వాత - మౌన వ్యాఖ్య ప్రారంభం అవుతుంది. ప్రశ్న ఉదయించక ముందే దానికి సమాధానం అందుతుంది.

నివేదిత - కృష్ణప్రియ

స్వామి వివేకానందకు శిష్యురాళ్లు ఇద్దరు - నివేదిత, కృష్ణప్రియ. నివేదిత స్వామీజీని రకరకాల ప్రశ్నలు అడిగేది. కానీ, కృష్ణప్రియ మౌనంగా ఉండేది. “నీలో జిజ్ఞాసలు ఉదయించవా?” - అని స్వామీజీ ఆమెను అడిగారు. “ఉదయిస్తాయి. కానీ, జాజ్వల్యమానమైన మీ రూపం ఎదుట అవి కరిగిపోతాయి. నా ప్రశ్నలకు నా అంతఃకరణలోనే సమాధానాలు అందిపోతాయి” - అని ఆమె జవాబిచ్చింది.

స్వభాషాభిమానం

స్వామి వివేకానందుని శిష్యురాలు - భగినీ నివేదిత. మిదనాపూర్లో ఆమె ఉపన్యాసం సాగుతోంది. శ్రోతలు మంత్రముగ్ధులైపోయారు. కొందరు యువకులు ‘హిప్ హిప్ హుర్రే’ అంటూ కేకలు పెట్టారు.

నివేదిత తన ఉపన్యాసాన్ని మధ్యలోనే ఆపి, వారిని మందలించింది. - ‘నోళ్ళు మూసుకోండి. సిగ్గు ఉండాలి మీకు. మీ భాష అంటే మీకు కొంచెమైనా అభిమానం ఉండనక్కరలేదా? మీ తండ్రి ఆంగ్లేయుడా? మీ తల్లి ఐరోపా వారిలాగా తెల్లని చర్మం కలిగి ఉందా? ఆంగ్లేయులను అనుకరించటం మీకు గర్వకారణమా?’ ఇది విని యువకులందరూ స్తబ్ధులైపోయారు. అందరి తలలూ వంగిపోయాయి. నివేదిత మరల ఇలా చెప్పింది - ‘ఉపన్యాసంలో అవకాశం వచ్చిందనుకోండి. అప్పుడు స్వభాషలో చెప్పండి - ‘సచ్చిదానంద పరమాత్మకీ జై, భారత్ మాతాకీ జై, సద్గురుకీ జై’. యువకులంతా ఆమె చెప్పినట్లుగానే చేశారు.

తానన్న గౌరవము లేనట్టివాడు,
దేశాభిమానము తెలియనివాడు
నరుడు కాబోడతడు నరపశువు సుమ్ము,
బ్రతికియు చచ్చినవాడు పోపొమ్ము.

సారాంశం ఏమంటే : మానవ జీవనం యొక్క సర్వతోముఖ వికాసానికి గురుతత్వం అత్యవసరం. గురువు దొరకకపోతే - ఆత్మను గురువుగా పరిగణించి, దాన్ని మాధ్యమంగా చేసుకుని మనల్ని మనం సమీక్షించు కోవాలి, మార్గదర్శనాన్ని పొందాలి.

★★★

క్రోధో వైవస్వతో రాజా - క్రోధమే యమధర్మరాజు.

గురుదేవులు మహా సైనికులు, మహా సన్యాసి

సంఘర్షణ లక్షణం కలిగిన సైనికుడూ, రాగ ద్వేషాలు లేని సన్యాసీ ఒకే వ్యక్తిత్వంలో కలగలియడం సాధ్యపడే విషయం కాదు. అయితే - సంఘర్షణ, త్యాగమూ కలిగిఉన్న వ్యక్తియే ఆధ్యాత్మిక జీవనాన్ని గడపగలుగుతాడు.

ఆంతరిక జీవనంలో పంచ ప్రాణాలకూ, వంద దోష దుర్గుణాలకూ మధ్య - పాండవులకూ, కౌరవులకూ మధ్య - సంఘర్షణయే భగవద్గీత ఇస్తున్న సందేశం.

మహిషాసురుడూ, మధు కైటభులూ, శుంభ నిశుంభుల రూపంలో స్థూల, సూక్ష్మ, కారణ శరీరాలలో చొరబడిన అసురులను ఆత్మశక్తిద్వారా జయించడం అన్నది దుర్గా సప్తశతి ఇస్తున్న సందేశం.

అయితే - త్యాగ భావన లేనిదే ఆ సంఘర్షణ ప్రవృత్తిని 'బహుజన హితాయ బహుజన సుఖాయ' వినియోగించడం సాధ్యం కాదు.

ఈ గుణాలు రెండింటి కలయిక కారణంగానే భారతీయత గతంలో విశ్వమంతటిలో శ్రద్ధా గౌరవాలను చూరగొన్నది; ఆధ్యాత్మికత దేవ విద్యగా, సంజీవని విద్యగా, బ్రహ్మవిద్యగా ప్రఖ్యాతి పొందింది. ఆత్మవేత్తలు ప్రజలకు నాయకత్వం వహించారు.

పరమపూజ్య గురుదేవులు మన ప్రాచీన ఆధ్యాత్మకు సజీవ ప్రతినిధిగా అవతరించారు.

సేవా సాధనలో దృఢ దీక్ష

గురుదేవులు చిన్నతనం నుండీ పెక్కు సందర్భాలలో తమ ధైర్య సాహసాలను పరిచయం చేశారు. తమ గ్రామంలోని అస్పృశ్య వృద్ధురాలి సేవలో వారు చూపిన ధైర్యం సాటిలేనిది. నేటి స్థితిలో అది మామూలు సంఘటనగా కనిపించవచ్చు. అయితే, సుమారు వంద

సంవత్సరాల పూర్వం ఉన్న పరిస్థితి వేరు. ఆనాడు అంటరానితనం తీవ్రంగా ఉండేది. ఇక పండితులలో బ్రాహ్మణులలో స్నానం, తాకడం, తినడంలోనే మతాన్ని కుదించే సాంప్రదాయం ఉండేది. ఆ స్థితిలో - ఆయన సేవా కార్యాన్ని మొత్తం కుటుంబం వ్యతిరేకించింది. గ్రామంలోని ఇతరులు కూడా విమర్శించారు. ఫలితంగా - ఆయనను ఇంటిలోకి రానివ్వలేదు. వన్నెండు సంవత్సరాల పిల్లవాడు ఏమి చేయగలడు? ఆయనకు ఇంటి బయట భోజనం పెట్టేవారు. ఎవ్వరూ ఆయనను తాకేవారు కారు. గుర్రపు శాలలో ఆయనకు మంచం వేశారు. ఇంత జరిగినా, ఆ వృద్ధురాలి జబ్బు నయమయ్యే వరకు ఆయన సేవ కొనసాగుతూనే ఉంది. పన్నెండేళ్ల బాలుని సాహసం చూడండి. కుటుంబమంతా, గ్రామమంతా, సమాజమంతా ఒకవైపు. ఈ బాలుడు మరోవైపు. ఈ బాలుడు ప్రహ్లాదుని వలె దృఢంగా నిలబడ్డాడు. తాను మంచిదని నమ్మినదాని కోసం మనిషి ఎంత కఠోరంగా, ఎంత నిశ్చలంగా ఉండాలో బోధిస్తోంది ఈ సంఘటన.

నాలుగేళ్లు జైలులో

1930లో సత్యాగ్రహ ఉద్యమం ప్రారంభమయింది. అప్పుడు గురుదేవుల వయస్సు 18 సంవత్సరాలు. ఆనాడు ప్రభుత్వ దమనకాండ దారుణంగా ఉండేది. తుపాకీ గుండ్లు కురిపించేవారు. సంవత్సరాల తరబడి జైలులో బంధించేవారు. ఆస్తిపాస్తలను జప్తుచేసేవారు. ఆ పరిస్థితులలో గురుదేవులు నిర్ణయించుకున్నారు - అన్యాయాన్ని ప్రతిఘటించాలని, అందుకు ఎంతటి కష్టాన్ని అయినా సహించాలని. ఆయన సత్యాగ్రహాల సేనలో చేరారు.

ఆశా వైతరిణీ నదీ - ఆశయే వైతరిణీ నది.

ఆయన వెళ్లవలసిన రోజుకు ముందురోజున ఆయనను ఇంటిలో నిర్బంధించారు. కుటుంబంవాళ్లు నచ్చజెప్పారు. చెయ్యి చేసుకున్నారు. అయినా గురుదేవులు ఏమాత్రం చలించలేదు. రాత్రిపూట మలవిసర్జన వంకతో ఆయన ఇంటి ఖైదు నుండి బయటికి వచ్చారు. కాళ్లకు చెప్పులు లేవు. బనియనూ, నిక్కరూ మాత్రమే ధరించారు. చేతిలో చెంబు. అర్ధరాత్రి. చిమ్మచీకటి. కుండపోత వర్షం. నక్కలతో నిండిన అడవి దాటి, నదులూ, కాలువలూ దాటి, రాత్రంతా ప్రయాణం చేసి - ఆయన ఆగ్రా చేరుకున్నారు. ఇంటిలోనివారికి కబురు తెలిసేముందే జైలుకు వెళ్లారు.

ఉగ్రవాది అయిన సత్యాగ్రహిగా ఆయనకు పేరు వచ్చింది. అప్పుడు ఆయన మూడు మారులు జైలుకు వెళ్లారు. మొత్తం నాలుగు సంవత్సరాలపాటు జైలులో ఉన్నారు. ప్రభుత్వం జరిమానా విధించింది. ఇంటిలోని వస్తువులను జప్తుచేసి వేలం వేసింది. ఆయన పలుమారులు లాఠీ దెబ్బలు తిన్నారు. ఒకసారి గుర్రపు కాళ్లతో ఆయనను త్రొక్కించారు. ఆయన తీవ్రంగా గాయపడ్డారు. ఆయన జీవితం ప్రమాదంలో పడింది.

చట్టవిరుద్ధమైన కలకత్తా కాంగ్రెసు మహాసభలకు ఆయన ఉత్తరప్రదేశ్ జట్టును తీసుకునివెళ్లారు. అక్కడ తుపాకీ గుండ్ల వర్షంలో ఆయన సహచరులు పలువురు మరణించారు. ఆయనకు ఆ గండం తప్పింది.

గీతాబోధ ఫలితం

ఇలాంటి సాహసికుడు ఏకాంత సాధన చేసే మహా సాధకులు అవతారని ఊహించలేము. దైవారాధన చేసే ఒక సాధకునిలో, నన్యాసిలో మృత్యువుతో చెలగాటమాడే ప్రచండమైన సాహసం ఉండడం అపురూపమైన విషయం. కాని నిజం. ఈ సంఘటనను గురించి గురుదేవులు ఇలా చెప్పేవారు - ఆత్మ అమరమనీ, మృత్యువు దుస్తులు మార్చుకోవడం వంటి మామూలు

విషయమనీ బోధించే భగవద్గీత వాక్యం ఉదాత్త ఆశయాల కోసం మహత్తర సాహస కార్యాలను జరిపిస్తుంది.

సామాజిక విప్లవానికి సారథ్యం

గురుదేవులు ప్రారంభించిన గాయత్రీ యజ్ఞ ఉద్యమం దేశంలోని చరిత్రాత్మక ఉద్యమాలలో మహత్తరమైనది. ఆ ఉద్యమ విస్తరణ మనల్ని ఆశ్చర్యచకితులను చేస్తుంది. కోట్లాదిగా ప్రజలు ఆ ఉద్యమంలో పాల్గొంటున్నారు. అందులో కోట్లాదిగా ధనం ఖర్చవుతోంది. అంతే కాదు. ఈ ఉద్యమంలో సూక్ష్మ జగత్తును ప్రాణవంతం చేసే అనేక ఆధ్యాత్మిక అంశాలు ఇమిడి ఉన్నాయి.

అయితే ఇందులో సామాజిక విప్లవం కూడ ఇమిడి ఉంది. దేశంలోని మౌలిక సమస్య సామాజికమైనది. రాజకీయ, ఆర్థిక సమస్యలు దానితో ముడిపడి ఉన్నాయి. హెచ్చుతగ్గులు, స్త్రీలపై నిర్బంధాలు, వివాహాలలో ఆడంబరాల వంటి సామాజిక దురాచారాలు నిర్మూలం కానంతవరకు - రాజకీయ, ఆర్థిక రంగాలలో ప్రగతి సాధించినా అభివృద్ధి సమగ్ర రూపాన్ని ధరించదు. కారణం స్పష్టమే. ఇలాంటి దురాచారాలవల్ల కలిగే నష్టాన్ని ఎన్ని అభివృద్ధి పథకాలయినా పూరించలేవు. నష్టాన్ని భర్తీ చేయడమే సాధ్యపడనప్పుడు - ఇక ప్రగతి ఎలా సాధ్యం? ఈ వాస్తవాన్ని గుర్తించిన గురుదేవులు గాయత్రీ యజ్ఞ ఉద్యమంతో సామాజిక విప్లవ వ్యవస్థను ముడిపెట్టారు.

గాయత్రీ మంత్రాన్ని జపించే అధికారాన్ని మానవులందరికీ ఇచ్చే ప్రకటన వెలువడడంతో - అంటరానివారు కూడ గాయత్రీ మంత్రాన్ని జపించసాగారు. ఛాందసవాదులు గగ్గోలు పెట్టారు. 'బ్రాహ్మణులకే పరిమితమైన మంత్రాన్ని, బ్రాహ్మణులు చెవిలో చెప్పే మంత్రాన్ని అందరూ బహిరంగంగా ఉచ్చరించడం ఎంతటి అనర్థం? యజ్ఞాలలో మాత్రమే దక్షిణలు తీసుకుని ఆహుతులు వేసేవారు. స్త్రీలకూ, ఇతర

విద్యా కామదుఘా ధేనుః - విద్యయే కామధేనువు.

వర్గాలవారికీ వాటిలో ప్రవేశం ఉండేది కాదు. అలాంటి యజ్ఞాలలో అందరికీ ప్రవేశమా?'-ఇలా సాగేవి ఛాందసవాదుల విమర్శలు. యజ్ఞాలకు వచ్చేవారికి కులాలతో నిమిత్తం లేకుండా భోజనాలు వండడం, వడ్డించడం - ఇది ఆ రోజుల్లో పరమాశ్చర్యకరమైన అంశం. ఇది ఆధ్యాత్మికతకు విరుద్ధమనీ, నాస్తికత్వమనీ విమర్శలు వచ్చేవి ఆనాడు.

ఛాందసవాదులు ఈ ఉద్యమాన్ని తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు. నభలు జరిపారు. వ్యాసాలు ప్రచురించారు. ఉపన్యాసాలు ఇచ్చారు. నల్ల జెండాలు చూపారు. మురదాబాద్ నినాదాలు ఇచ్చారు. మంచీ, చెడూ పద్ధతులు అనేకం అవలంబించారు.

ఆచార్యజీ బ్రాహ్మణులు కారనీ, వడ్రంగి అనీ ప్రచారం చేశారు. మరెన్నో అపవాదులు వేశారు. తిట్లు, శాపనార్థాలూ పెట్టారు. శారీరికమైన దాడికీ దిగారు. అయినా - గురుదేవుల ముఖంలో ఎలాంటి అశాంతి లేదు. సామాజిక విప్లవం కోసమై మహోద్యమాన్ని తుఫానులా సృష్టించే వ్యక్తిలో ఎంతటి సాహసం ఉండాలో తెలుసుకోవాలంటే - గురుదేవుల జీవితాన్ని దర్శించాలి.

ధన కీర్తి విలాసాలకు బహు దూరం

వ్యక్తిగతమైన సుఖాల విషయంలో గురుదేవులు సర్వత్యాగి అయిన సన్యాసి జీవితాన్ని గడిపారు. వ్యక్తిగతమైన భౌతిక ఉన్నతిని ఆయన సదా ఉపేక్షిస్తూ వచ్చారు. ధనం, కీర్తి, విలాసాలు ఆయన చుట్టూ ప్రోగవడం ప్రారంభంకాగానే - ఆయన ఒక మునుగు మునిగేవారు. చూస్తూ ఉండగానే వాటికి అందకుండా పోయేవారు.

వైభవాన్నే కోరుకుని ఉంటే, వారు ప్రభుత్వంలో ఉన్నత పదవిని పొంది ఉండేవారు. రాజకీయ రంగంలో ఆయన ఉన్నతంగా ఎదిగి ఉండేవారు. విద్వాంసులలో అగ్రగణ్యులుగా పేర్కొనబడేవారు. డబ్బు ఆయన కాళ్ల

వద్దకు వచ్చిపడేది. వారి ఫోటోలు ప్రచురితం అయ్యేవి. అభినందన గ్రంథాలు వెలువడేవి. బిరుదులు లభించేవి. మరెన్నో లభించి ఉండేవి. హిమాలయం వంటి వారి బహుముఖ సామర్థ్యం ఎన్నెన్నో వైభవాలను సంపాదించిపెట్టేది.

కానీ, ఈ విషయంలో ఆయన రాగ ద్వేషాలులేని అవధూతల వలె స్థిరంగా నిలిచారు. తమ సారళ్యాన్నే తమ మహోన్నత సంపదగా వారు పరిగణించారు. జనం వారిని మోసగించారు. వారినుండి ఏదో పొందడానికై ఎన్నెన్నో కుతంత్రాలు పన్నారు. పని గడుపుకోగానే- మాయమయ్యేవారు. ఈ విషయాలను వారు అప్పుడప్పుడు తమ శిష్యులకూ, పరిజనులకూ వెల్లడించేవారు. అయితే ఆ చర్యలవల్ల వారు అణుమాత్రమయినా క్షోభించలేదు. వారు స్థితప్రజ్ఞులుగా నిలిచారు. వారి మనస్సు సదా నిర్వికారంగా ఉండేది.

అయితే, వారు ఒకోసారి ఇలా ఆలోచించేవారు- ఈ అమాయకులు మరింత ఉన్నతమైన వస్తువులు కోరి ఉంటే, వారికి విలువైన వస్తువులు అంది ఉండేవి. వారి పాత పరిచయస్థులు ఈ సుదీర్ఘ కాలఖండంలో యథాతథంగా మిగిలిపోయారు. గురుదేవులు శిఖరాగ్రాన్ని చేరుకున్నారు. ఆ కారణంగా ఆయా వ్యక్తులలో అసూయ రగిలేది. అయితే - రాగ ద్వేషాలు అంటని సన్యాసివలె వారు ఆ వ్యక్తులపట్ల ఎంతో ప్రేమగా వ్యవహరించారు.

ప్రతీకార వాంఛలేని స్థితప్రజ్ఞులు

పలువురు వ్యక్తులు అసూయపడి, వారిని దెబ్బతీయాలని ప్రయత్నించారు. వారిపై రకరకాల నిందలు మోపారు. వారికి విషం ఇచ్చే ప్రయత్నం చేశారు. అయినా - అలాంటి వ్యక్తులపై పగ తీర్చుకోవాలనే ఆలోచన ఆయన మనస్సులో ఎన్నడూ ప్రవేశించలేదు. అలాంటివారిపట్ల గురుదేవులు జాలిపడేవారు. తమపై

సంతోషో నందనం వనం - సంతోషమే నందనవనం.

హత్యాప్రయత్నం చేసిన వ్యక్తిని ఆయన పారిపోనిచ్చారు. అలాంటి వ్యక్తులకు తాము ఏమి చేస్తున్నామో తెలియదనీ, ఆయా చర్యల పరిణామాలు ఎలా ఉంటాయో తెలియదనీ గురుదేవులు చెప్పేవారు.

ఫ్యాను వేయడానికయినా వెనుకాడే

నిరాడంబరత్వం

వ్యక్తిగత ప్రయోజనం, వ్యక్తిగత ప్రతీకారం అనే విషయాలు వారికి ఎన్నడూ తట్టేవి కావు. వారు ఒకవిధంగా తమను తాము మరచిపోయారు. ఆధ్యాత్మికవేత్త అయిన గొప్ప సన్యాసివలె వారు జీవించారు. వారు తమ వ్యక్తిగత సత్తాను ఒక మహాసత్తాలో విలీనం చేశారు. తమదంటూ చెప్పదగినది ఏదీ వారివద్ద మిగులలేదు. సాధువులు ఎయిర్ కండిషన్ చేసిన భవనాలలో నివసిస్తున్న రోజుల్లో, విమానాలలో విహారాలు చేస్తున్న రోజుల్లో - గురుదేవులు ఫ్యాను వేయడానికి సైతం వెనుకాడేవారని జనం వ్యంగ్యంగా వ్యాఖ్యానించేవారు. నిజమే. ఈ దృష్టితో చూస్తే అధ్యాత్మ నష్టపడే వ్యాపారంగా కనిపించవచ్చు. అప్పుడు గురుదేవులనే కాక - విశ్వామిత్రుడు, భర్తృహరి, బుద్ధుడు, మహావీరుడు వంటి వారినికూడ నష్టపడ్డ వ్యాపారులుగా పరిగణించవలసి ఉంటుంది. అయితే వాస్తవం ఇందుకు విరుద్ధమైనది. నిజమైన త్యాగపురుషుడు దైవశక్తులు, దైవగుణాలు అనే ప్రయోజనాలను పొందుతాడు. గురుదేవులు అందుకు ప్రత్యక్ష ఉదాహరణ.

ఒక ఆదర్శ సన్యాసిగా వారి అనాసక్తత వ్యక్తిగత జీవితానికి మాత్రమే పరిమితం అయినది. సమాజపు సంపదనూ, సౌకర్యాలనూ పెంచడంపట్ల ఇందుకు కోట్ల రెట్లు ఆసక్తి ఉండేది వారికి. సమాజంలో వ్యాపించిఉన్న అనాచారాలపట్ల వారిలో లక్షలరెట్లు ఆగ్రహం ఉండేది.

విశ్వ వేదనవల్ల వ్యధ చెందిన వారి అంతరాత్మ ఘోషను బహుశా ఎవ్వరూ వినిఉండరు. అయితే - నిరుపమానమైన వారి వ్యక్తిత్వం వ్యధ, ఆక్రోశములు రగులుతూన్న మంచుతో కప్పబడిన అగ్నిపర్వతం. బయటికి ఇంత అతిసరళంగా అతి సౌమ్యంగా అతి శాంతంగా కనిపించే పరమపూజ్య గురుదేవులలో ఇంతటి రోషం, ఇంతటి వ్యధ ఉన్నాయన్నది వారి సన్నిహిత పరిజనులకు మాత్రమే తెలిసిన సత్యం.

సమాజంలోని రాజకీయ నాయకులు, ధర్మ గురువులు, బుద్ధిజీవులు, ప్రభుత్వం, సంపన్నులు తమ చేతుల్లో ఉన్న శక్తిని సద్వినియోగపరచి ఉంటే నేటి దురవస్థ దాపురించేది కాదని గురుదేవులు పలుమారులు ఆవేదనను వ్యక్తంచేశారు.

నిజమైన సైనికునివలె, సర్వత్యాగి అయిన సన్యాసివలె వారు ఈ అయిదు శక్తులకూ దిశను ఇవ్వడంలో నిమగ్నులు అయినారు. ఉగ్ర తపస్సులో, కఠోర సాధనలో, నిరంతర కృషిలో నిమగ్నమైన వారి జీవితం వారి అనుయాయులకూ, శిష్యులకూ, సాధకులకూ, ప్రజా సేవకులకూ ఇచ్చే సందేశం ఒక్కటే: సైనికునిలోనూ, సన్యాసిలోనూ ఉన్న విశిష్ట లక్షణాలతో నిండిన అధ్యాత్మయే సార్థకమైనది. తమ వేదనను విశ్వ మానవుని వేదనలో నింపి - నేడు వారు సూక్ష్మ శరీరంలోకి వెళ్లిపోయారు. పరశురాముని గండ్రగొడ్డలి రూపంలో, పరమశివుని మూడవకన్ను రూపంలో, ఇంద్రుని వజ్రాయుధం రూపంలో వారి సూక్ష్మ చేతన వ్యక్తం అవుతుంది; యుగ పరివర్తనకు లెక్కలేనన్ని ఆధారాలను నిర్మాణం చేస్తుంది; దర్శకులను మంత్రముగ్ధులను చేస్తుంది.

★★★

మనిషి తనను తాను సవరించుకున్న తర్వాత సహాయకులను వెదకాలి.

ఈ ఋషుల విగ్రహాలలో ఆయా ఋషుల ఆంశలు

ఫాల్గుణ మాసపు ఉల్లాసం ప్రకృతిలోని కణ కణంలో ప్రతిబింబిస్తోంది. మామిడి పండ్ల సువాసన, లేత చిగుళ్ల మెరుగు, కోయిల మధుర గానం ఈ ఉల్లాసాన్ని ప్రత్యక్షంగా ప్రకటిస్తున్నాయి. 1986 సంవత్సరంలో ఆ రోజు అన్ని విధాలా అపురూపంగా ఉంది. పూర్ణ కుంభమేళాలోని ఆధ్యాత్మిక ఉల్లాసపు రంగులలో తడిసి, ప్రకృతి ఉల్లాసపు వెలుగు మరింత శోభను సంతరించుకుంది. హరిద్వార్ లో ఆరోజులలో పూర్ణ కుంభమేళా యొక్క అమృత కణాలు కురుస్తున్నాయి. ఆధ్యాత్మిక కథల, కీర్తనల, సత్సంగాల మధుర ధ్వనులు అంతటా విసవస్తున్నాయి. గంగా ప్రవాహంపై కర్ర వంతెన నిర్మాణం కావడంతో భక్తుల రాకపోకలు పెరిగాయి. సప్తఋషి క్షేత్రంతో వ్యాపించిన యుగయుగాల ఋషుల తపశ్చేతన అక్కడికి వస్తున్న వారి మెదడులలో స్పందనలను కలిగిస్తోంది.

యుగఋషి గురుదేవుల ప్రభావంవల్ల శాంతికుంజ్ లో స్పందన మరింత సాంద్రంగా ఉంది. కుంభమేళా యొక్క ఉల్లాసంకూడ ఇక్కడ వేయిరెట్లు పెరిగింది. ఇందుకు ముఖ్య కారణం పరమపూజ్య గురుదేవుల ఆకర్షక సాన్నిధ్యం. కొద్ది రోజుల క్రితమే వసంత పంచమినాడు వారు సూక్ష్మీకరణ సాధననుండి వెలికివచ్చారు. ఆత్మతతో ఉత్కంఠతతో నిండిన భక్తుల, శిష్యుల ప్రాణములు ఆ మహాప్రాణంతో కలసి విలక్షణమైన ఆధ్యాత్మిక సంతృప్తిని అనుభూతి పొందుతున్నాయి.

సూక్ష్మీకరణ సాధనలోని ఏకాంతం తర్వాత- గురుదేవులు ఇప్పుడు అందరినీ కలుస్తున్నారు. పరమ

ఆరాధ్యులు అయిన తమ సద్గురువు యొక్క దర్శనం కోసమై దేశ విదేశాల నుండి భక్తులు పరుగు పరుగున వస్తున్నారు. మహా కుంభమేళా యొక్క విశాలతలో సద్గురువు యొక్క ప్రేమ అనే మరో కుంభమేళా ఏర్పాటవుతోంది. సద్గురువు యొక్క ప్రేమ-అమృతంలో తడవడానికై, సద్గురువు యొక్క ప్రేమ సరోవరంలో మునుగులు వేయడానికై భక్తులు పరుగెత్తి వస్తున్నారు. ఇక శాంతికుంజ్ నివాసుల సంగతి చెప్పేదేముంది? వారి అదృష్టానికి దేవతలు, సిద్ధజనులూ అనూయ చెందుతున్నారు.

ఆరోజున శాంతికుంజ్ కార్యకర్తల గోష్ఠి జరుగుతోంది. ఆ రోజుల్లో శాంతికుంజ్ లో గాయత్రీ మాత మందిరం ప్రక్క ఉన్న స్థలంలో ఋషుల విగ్రహాల స్థాపన జరుగుతోంది. ఇక ప్రాణ ప్రతిష్ఠ మాత్రమే జరగవలసి ఉంది. ఆరోజున పరమపూజ్య గురుదేవుల గోష్ఠిలో ఇదే కేంద్ర బిందువు అయింది. వారిలా వివరిస్తున్నారు -

నాయనా, ఈ మన మిషన్ ఋషుల యొక్క మిషన్. మనం వారికి ప్రతినిధులము మాత్రమే. ఋషుల దివ్య సత్తాలు దేవాత్మ హిమాలయ ధృవ కేంద్రంలో నేడుకూడ సూక్ష్మ రూపంలో నివసిస్తున్నారు. సృష్టి సంచాలన యొక్క సూక్ష్మ వ్యవస్థ బాధ్యత వారిమీద ఉంది. వారే తమ తపశ్శక్తి ద్వారా సృష్టిలో సమతూకాన్ని నిలిపిఉంచుతున్నారు. ఈ మన మిషన్ వారి తపశ్శక్తి వల్ల పనిచేస్తోంది. ఇక్కడ జరుగుతున్న కార్యక్రమాలూ, కార్యకలాపాలూ, యోజనలూ అన్నింటి వెనుక వారి ప్రేరణ,వారి ఇచ్చాశక్తి పనిచేస్తున్నాయి.

సుఖస్య మూలం ధర్మః - సుఖానికి మూలం ధర్మం.

గురుదేవుల వాణిలోని ప్రతి శబ్దమూ కొత్త రహస్యాలను విప్పిచెప్పతోంది. శ్రోతలు చకితులు అయినారు. హత ప్రభులు అయినారు. జగత్తులు రెండూ పూజ్య గురుదేవుల రూపంలో ఆకారం ధరించి తమను పరిచయం చేసుకుంటున్నాయని వారికి అనిపిస్తోంది. గురుదేవుల రూపంలో స్థూల సూక్ష్మ జగత్తుల వ్యవస్థ అద్భుతంగా పరిచయం అవుతున్నట్లు వారికి తోచింది. స్థూల వ్యవస్థ వలనే సూక్ష్మ వ్యవస్థ ఒకటి ఉన్నదని అందరికీ అవగాహన అవుతోంది.

ఆ తర్వాత వారు అకస్మాత్తుగా తమ మాటలను మధ్యలోనే పూర్తిచేస్తూ ఇలా అన్నారు - మంచిది. ఇక మీరంతా వెళ్లండి. మమ్మల్ని కలియడానికి కొందరు వి.ఐ.పి.లు వస్తున్నారు.

కుంభమేళా సందర్భంగా వచ్చిన మంత్రులలో, అధికారులలో ఎవరో గురుదేవులను కలియడానికి వస్తున్నారని గోష్టిలో పాల్గొన్న కార్యకర్తలలో కొందరు అనుకున్నారు. అంతర్యామి అయిన గురుదేవులకు ఎదటి వ్యక్తి మనసులోని మాటను తెలుసుకోవడం మంచినికే ప్రాయం. తన పిల్లల మనస్సులలో వస్తున్న ఊహలను వారు క్షణంలో గ్రహించి, బిగ్గరగా నవ్వారు. అరమరికలు లేని ఆ నవ్వులోని నిర్మల కాంతి కార్యకర్తలను మంత్రముగ్ధులను చేసింది. వారెలా అన్నారు - మీరు వి.ఐ.పి.లుగా పరిగణించే వ్యక్తులు మాకు ఎన్నడూ వి.ఐ.పి.లు కాలేరు. మా వి.ఐ.పి.లు లక్కో నుండి కాని, ఢిల్లీ నుండి కాని రారు. వారు దివ్యలోకాలనుండి కాని, హిమాలయం అనే ఆధ్యాత్మిక ధృవ కేంద్రం నుండి కాని వస్తారు.

బాబూ, ఋషుల ప్రాణ - ప్రతిష్ఠ జరుగనున్నదని మీకందరికీ తెలుసు. ఏ ఋషుల ప్రాణ ప్రతిష్ఠ

జరుగనున్నదో, ఆ ఋషులు స్వయంగా సూక్ష్మ శరీరాలలో నేడు మావద్దకు వస్తున్నారు. వారి సందేశం ఇప్పుడే నా అంతఃకరణకు అందింది. వారు తమ అంశను మీరందరూ స్థాపన చేసిన విగ్రహాలలో ప్రతిష్ఠ చేస్తారు.

గురుదేవులు చెప్పిన మాటలు ఎంతో అద్భుతమైనవి. ఆ మాటలు విని, అంతా ఆశ్చర్య ఆనందాలలో మునిగిపోయారు. అందరిలో ఈ భావన కలిగింది - ఆ దివ్య మహర్షులను మనం చూడలేకపోవచ్చు. కానీ, వారు మనల్ని చూస్తారు కదా! మనపై అనుగ్రహాన్ని వర్షిస్తారు కదా. ఇదంతా పరమపూజ గురుదేవుల దయా విశేషం. ఇలా ఆలోచిస్తూ అందరూ గురుదేవుల గదినుండి బయటకు వచ్చారు. ఆరోజున ఏమి జరిగిందో ఎవ్వరూ ప్రత్యక్షంగా చూడలేదు. అయితే ఒకటి మాత్రం కనిపించింది. ఆరోజున వందనీయ మాతాజీ సమయానికి ముందుగానే మధ్యాహ్నమే గురుదేవుల గదిలోకి వెళ్లారు. గురుదేవులూ, మాతాజీ - ఇద్దరూ ఆరోజున ఎవరినీ కలియలేదు. ఆరోజు రాత్రికూడ వారి సేవక - సహచరులు వారికి దూరంగానే ఉన్నారు.

ఋషుల విగ్రహాలకు ప్రాణ ప్రతిష్ఠ జరిగిందని మాత్రం మరునాడు ఉదయం తెలిసింది. ప్రతిష్ఠకు సంబంధించిన కర్మకాండ తర్వాత జరిగింది.

శాంతికుంజ్ లోని ఋషుల విగ్రహాల ప్రాణ ప్రతిష్ఠను ఆ ఋషులే స్వయంగా చేశారు. తమ చేతన యొక్క ఒక అంశను వాటిలో ప్రతిష్ఠించడం ద్వారా, ఎంత ఆశ్చర్యకరం అయినా - ఇది అక్షర సత్యం. అవి వట్టి విగ్రహాలు కావు. వాటిలో ఆ ఋషుల సజీవ ప్రాణ చేతన ఉన్నది. ఇదంతా పూజ్య గురుదేవుల కృప ఫలితం.

★★★

ధర్మస్య మూలం అర్థః - ధర్మానికి మూలం అర్థం, అనగా ధనం.

మన గురుదేవులు సాక్షాత్తు పరమశివులే

పరమపూజ్య గురుదేవుల భావ చేతన నా హృదయాన్ని తాకిన తొలిరోజులు అవి. వారి గురించి మరింతగా తెలుసుకోవాలన్న ఆత్మత నాలో ఉప్పొంగింది. మన గురుదేవులు ఎవరు? వారి ఆధ్యాత్మిక, తాత్విక స్వరూపం ఏమిటి? మనస్సు లోపలి పొరల ఈ ప్రశ్నలు త్రవ్వతూ ఉండగా - ఆ రోజున గురుదేవుల సాన్నిధ్యం లభించే అదృష్టం కలిగింది. ఆ రోజు శివరాత్రి. నా హృదయం అనే ప్రయాగలో గురుభక్తి, శివభక్తుల నుమనోహర సంగమం జరుగుతోంది. “వందే బోధమయం నిత్యం గురుం శంకరరూపిణమ్” - నిత్య జ్ఞానమయుడు, శివ స్వరూపుడు అయిన శ్రీ గురువుకు నమస్కరిస్తున్నాను - అనే తులసీదాసు వచనం నాకు మళ్ళీ మళ్ళీ గుర్తుకు వస్తోంది.

భక్తితో కంపించే హృదయంతో వారిని పరికించాను. అలా పరికిస్తూ ఉండిపోయాను. ఖద్దరు పంచ, లాల్చీ ధరించిన ప్రభువు ఎంతో మనోహరంగా ఉన్నారు. తెల్లని ముఖం. తేజస్సును విరజిమ్మే కళ్ళు. తపస్సు యొక్క వెలుగుతో మెరిసిపోతూన్న శిరస్సు. రూపు దాల్చిన అలౌకికత ఆయన. రూపు దాల్చిన ఆధ్యాత్మికత ఆయన. మనస్సు వ్యాకులపడుతోంది - నా ప్రశ్నలకు జవాబులు అందుకోవాలని. అయితే - నా లోపలి ఈ కోరికను వ్యక్తంచేసే సాహసం లేకపోయింది. స్వరం మౌనంగా ఉండిపోయింది. అది వెలికిరాలేదు. అయితే - ఒకటి జరిగింది. తిరిగివస్తూ ప్రణామం చేసినప్పుడు వారు చిరునవ్వు నవ్వారు. ఆ చిరునవ్వులో ప్రత్యేకమైన అర్థం ఏదో ఉంది. ఏమిటది? ఆ క్షణంలో నాకు తట్టలేదు.

మెట్లు దిగి క్రిందకు వచ్చాను. ఒక కార్యకర్త కలిశాడు. ఆయన ఇప్పుడు కీర్తిశేషుడు. ఆయన పేరు శ్యామ్లాల్ యాదవ్. ఆయన అప్పుడు ప్రజ్ఞా భవన్లో స్టోర్ పని చూస్తున్నారు. శాంతికుంజ్ కు వచ్చి శిబిరంలో పాల్గొనేవారికి రజాయిలూ, లోటాల వంటివి ఇచ్చే పని ఆయనది. ఆయనకు అనుశాసనం గురించిన పట్టింపు కొంచెం హెచ్చు. అందువల్ల ఆయన ఒకోసారి కొంత కఠినంగా వ్యవహరించేవాడు. అయితే ఆయన హృదయంలో గురుభక్తి సదా ప్రవహిస్తూ ఉండేది. ఆరోజున మెట్లు దిగుతూ ఆయన నన్ను ఆపాడు. “మిమ్మల్నే . మీతో మాట్లాడాలి” - అన్నాడు.

గురుదేవులను గురించి మరిన్ని విషయాలు తెలుసుకోవాలనే కోరిక నాలో ప్రబలంగా ఉండడంతో - ఆయననుండి తెలుసుకుందాం అనిపించింది. నా ప్రక్కనే కూర్చుని, శ్యామ్లాల్ జీ గతకాలపు స్మృతులలో మునిగిపోయాడు. ఎంతో కష్టంమీద వాటినుండి బయటపడి, మీతో కొంచెం చెప్పాలి - అన్నాడు.

అవి శాంతికుంజ్ తొలిరోజులు. నేను శిబిరంలో పాల్గొంటున్నాను. నాతోపాటు ఒక గుజరాతీ పెద్దమనిషి ఉన్నాడు. ఆయన పేరు మగన్ భాయ్. గురుదేవుల అలౌకిక జీవితం గురించి వేమిద్దరం తరచు చర్చించేవాళ్ళం. అయితే ఎందుకో కాని మగల్ భాయ్ కి ఒక కోర్కె బలంగా ఉండేది. హిమాలయంలోని సిద్ధపురుషులను ఎవరినయినా కలుసుకోవాలని. గురుదేవులను కలుసుకుంటే సిద్ధపురుషులందరినీ కలుసుకున్నట్లే - అని నా మనస్సు చెప్పేది. కానీ, మగన్ భాయ్ నాతో అంతగా ఏకీభవించేవాడు కాదు.

అర్థస్య మూలం రాజ్యమ్ - అర్థానికి మూలం రాజ్యం.

‘గురుదేవులు పరమ సమర్థులు. గురుదేవులు తలచుకుంటే మనల్ని హిమాలయంలోని ఋషిసత్తాలతో కలపగలుగుతారు. అదే జరిగితే, మన ఆధ్యాత్మిక అనుభూతులకు మరో అనుభూతి తోడవుతుంది’ - అనేవాడు ఆయన.

మగన్ భాయ్ లోని ఈ ఆత్మత పెరిగిపోయింది. ఉదయం పూట గురుదేవులను కలుసుకోవడానికి వెళ్లినప్పుడు అతడు వారిముందు తన కోరికను వ్యక్తంచేశాడు. పసిపిల్లవాడిలా అతడు గురుదేవులను ఒత్తిడి చేస్తూ ఇలా అన్నాడు - “గురూజీ! హిమాలయంలోని ఎవరైనా ఋషిసత్తాను నేను కలుసుకోవాలి”. గురుదేవులు కొద్దిగా నవ్వుతూ ఇలా అన్నారు - “బాబూ! కళ్లు ఉంటే హిమాలయ దివ్యత్వాన్ని శాంతికుంజ్ లో కూడా చూడవచ్చు. అక్కడి ఋషి సత్తాలను ఇక్కడా కలుసుకోవచ్చు” కానీ, మగన్ భాయ్ తన మొండిపట్టు వదలలేదు.

ఈ మంకుపట్టుకు చిరునవ్వు నవ్వుతూ గురుదేవులు ఇలా అన్నారు - “సరే. నీవు రేపు ఋషీకేష్ వెళ్లు. అక్కడ కాలీకమలీవాలా అన్న సత్రం ఉంది. అక్కడికి వెళ్లి నిలబడు. అక్కడ భిక్ష తీసుకునేవారి వరుసలో అందరి వెనుక ఒక సాధువు ఉంటాడు. నీవు వెళ్లి ఆయనను కలుసుకో. అంతే. నీ కోరిక తీరుతుంది.” “అయితే ఆ సాధువును నేను ఎలా గుర్తుపట్టగలను?” - అని మగన్ భాయ్ అడిగాడు. “దాన్ని గురించి ఆలోచించకు. నీవు అక్కడికి వెళితే చాలు. మిగతాది అంతా దానికదే జరిగిపోతుంది” - అని గురుదేవులు హామీ ఇచ్చారు. ఆనందంతో మగన్ భాయ్ కి ఆరోజు రాత్రి సరిగ్ నిద్రపట్టలేదు. ఎప్పుడు తెల్లవారుతుందా అని అతడు రాత్రంతా ఎదురుచూస్తున్నాడు.

తెల్లవారగానే అతడు స్నానాదులు ముగించుకొని బయలుదేరి ఎలాగో ఋషీకేష్ చేరుకున్నాడు. మధ్యాహ్నానికి కాలీకమలీవాలా అన్న సత్రం చేరాడు. భిక్ష తీసుకునే సాధువుల వరుసలో ఒక సాధువు అందరికీ వెనుక నిలబడి ఉన్నాడు. పొడుగాటి మనిషి. బలమైన శరీరం. పొడుగాటి జడలు. తెల్లటి ఛాయ. ఆయన అందరికన్నా విలక్షణంగా ఉన్నాడు. మగన్ భాయ్ మనస్సు ఇట్టే ఆ సాధువుపట్ల ఆకర్షితం అయింది. ఆ సాధువు భిక్ష తీసుకునేవరకూ అతడు ఆత్మతతో ఎదురుచూచాడు. సాధువు భిక్ష తీసుకుని తిరిగిరాగానే, మగన్ భాయ్ ఆయనను అనుసరించాడు. కొద్ది దూరం ఉంచుతూ. సాధువు ‘మునికీ రేతీ’ దగ్గర చెట్ల వరుసలలోకి వెళ్లారు.

సాధువు ఒక చెట్టు దగ్గర కూర్చొనగానే, మగన్ భాయ్ వెళ్లి ఆయన కాళ్లు పట్టుకున్నాడు. సాధువు మొదట విస్తుపోయారు. ఆ తర్వాత నవ్వుసాగారు. ఆ నవ్వు ఆగిన తర్వాత ఇలా అన్నారు - “నిన్ను ఆచార్యజీ పంపారు.” “అవును. అది మీకెలా తెలుసు?” ఈసారి విస్తుపోవడం మగన్ భాయ్ వంతు అయింది. “నీకు ఏం కావాలి”? - అని సాధువు అడిగారు. మగన్ భాయ్ ఈ ప్రశ్నను ఊహించలేదు. అతడికి అప్పటికప్పుడు ఏమీ తట్టలేదు. వేర్వేరు పట్టణాలలో పేరుపొందిన తినుబండారాల జాబితాను ఏకరువు పెట్టాడు. తొమ్మిది పది పట్టణాల పేర్లు, తినుబండారాల పేర్లు అతడు పేర్కొన్నాడు. అతని మాట పూర్తికాకముందే - సాధువు ఒక చెట్టువైపు చూపి ఇలా అన్నారు - “వెళ్లు. నీవు అడిగిన వస్తువులన్నీ అక్కడ ఉన్నాయి. తెచ్చుకో.” మగన్ భాయ్ ఆశ్చర్యపోయాడు. సాధువు చెప్పింది అక్షరాలా నిజం అయింది. వేర్వేరు పట్టణాలకు చెందిన వేర్వేరు తినుబండారాలు తొమ్మిది పది అక్కడ ఉంచబడి ఉన్నాయి.

రాజ్యస్య మూలం ఇంద్రియ జయః - రాజ్యానికి (అధికారానికి) మూలం ఇంద్రియాలను జయించడం.

అప్పుడు మగన్ భాయ్‌ని మరింతగా ఆశ్చర్యంలో ముంచుతూ సాధువు ఇలా అన్నారు - “నీవు వ్యర్థంగా తిరగవద్దు. ఇలాంటి పని ఏ ఇంద్రజాలికుడైనా చేయగలుగుతాడు. నీ గురువును తెలుసుకో. ఎవరిని కలియడానికి జనం హిమాలయాలకు వెళతారో, ఋషులు అవుతారో - ఆ దివ్యసత్తా వారే. ఈ సత్యాన్ని అనుభూతి పొందు”.

ఇలా చెప్పతూ, సాధువు అతడి తలపై చేయి ఉంచారు. వెంటనే మగన్ భాయ్ ఏవేవో దివ్య అనుభూతులతో తనను తాను మరచిపోయాడు. అతడు ఈ స్థితిలో నదాశివుణ్ణి, పార్వతీ దేవిని సాక్షాత్కరించుకున్నాడు. ఈ దివ్య దంపతులే గురుదేవ్ - మాతాజీలని అతడు అనుభూతి పొందాడు. మగన్ భాయ్ శాంతికుంజ్ తిరిగివచ్చేసరికి - అతడి భావాలు తారుమారు అయినాయి.

మగన్ భాయ్ తనకు కలిగిన ఈ అనుభవాన్ని శ్యామ్ లాల్ యాదవ్ కు వినిపించాడు. శ్యామ్ లాల్ అతడితో ఇలా అన్నారు - “పరమ శివుడు మన గురుదేవులుగా అవతరించాడని నా నమ్మకం. నా శరీరం కూడా శివరాత్రి నాడే ప్రాణాన్ని వదులుతుంది”.

నిజంగా అలాగే జరిగింది. శ్యామ్ లాల్ కు క్యాన్సరు వచ్చింది. బంధువులు ఆయనను భీలై ఆస్పత్రిలో చేర్చించారు. అయినా ఆయన పట్టుపట్టి శాంతికుంజ్ కు వచ్చారు. ఈ రోగం కర్మ ఫలితమనీ, అయితే ఈ రోగంలో శ్యామ్ లాల్ కు ఎలాంటి బాధా ఉండదనీ గురుదేవులు ఆయనకు కబురుపంపారు. శ్యామ్ లాల్ శివరాత్రినాడు చనిపోతారని కూడ గురుదేవులు కబురుపంపారు.

స్వర్ణపత్రం

అశఫాక్ ఉల్లాఖాన్ కాకోరీ కేసులో జైలుగదిలో బందీగా ఉన్నాడు. ఉరికంబానికి వ్రేలాడటానికి సమయం ఇంకా కొన్ని గంటలు మాత్రమే ఉంది. బంధువులు మిత్రులు అందరూ అతనికి ప్రాసెక్యూషన్ తరఫు సాక్షిగా మారిపోవలసిందని నలహాలు ఇస్తున్నారు. భారతమాతకు ప్రియపుత్రుడైన యువకుని పైన వీటి అన్నింటి ప్రభావం ఏమాత్రం పడలేదు. జైలుగదినుండి తన తల్లికి అతడు వ్రాసిన లేఖ చరిత్రలో ఒక సువర్ణాధ్యాయం. ఈనాటికి కూడా అది మన అందరికీ స్ఫూర్తి ప్రదంగా ఉంది. అతను వ్రాశాడు - ‘నా తల్లికంటే గొప్ప వ్యక్తి మన వంశంలో ఎవరున్నారు? ఆమె పుత్రుడు ధైర్యంతో సాహసంతో దేశమాత కోసం తన ప్రాణాలు అర్పిస్తున్నాడు. అమ్మా! నీ పుత్రుడు ధైర్యంతో మృత్యుదేవతను కౌగలించుకుంటున్నాడు. నీపాలు త్రాగినందుకు ఫలం ఇది. ఇందుకు నా హృదయం ఆనందంతో పొంగిపోతోంది. నన్ను రేపు ఉరితీస్తారట. అందుకు నాకేమాత్రమూ విచారం కలగటం లేదు. ఓ నా మంచి అమ్మా! తప్పులు ఏమైనా ఉంటే నన్ను క్షమించు. భగవంతుడిపై విశ్వాసం ఉంచు’

అశఫాక్ ఉల్లాఖాన్ హుతాత్ముడైనాడు. కాని జాతికి జీవం పోశాడు.

అలాగే జరిగింది. భక్తి తన భగవానుని వరం పొంది ధన్యమయింది.

పరమ శివుడే మన గురుదేవులుగా భూలోకంలో అవతరించాడని శ్రద్ధాకువులకు అనుభవ మయింది.

★★★

ఇంద్రియ జయస్య మూలం వినయః - ఇంద్రియాలపై విజయానికి మూలం వినయం.

చక్షుషీ విద్యా ప్రయోగం

కంటి రోగాలను నయం చేయడంలో చక్షుషీ విద్య మహత్తరమైనదని ఉపనిషత్తులు పేర్కొన్నాయి. ఈ విద్యపై పరిశోధన జరుగుతోంది. ఈ ప్రయోగాన్ని జరిపి, దాని ఫలితాలను శాంతికుంజ్లోని వేద విభాగ్కు, హైదరాబాదులోని గాయత్రీ చేతనా కేంద్రానికి తెలుపవలసిందిగా పరిజనులను, ఇతర దేశాలవారిని కోరుతున్నాము. హైదరాబాదు గాయత్రీ చేతనా కేంద్రంలోని శ్రీమతి బి. అనసూయమ్మ ఈ ప్రయోగం ద్వారా కంటి ఆరోగ్యాన్ని తిరిగిపొందారు.

సూర్యోదయ సమయం నుండి ఒక గంట కాలం వరకు ఈ సాధన చేయవచ్చు. సూర్యుని సమక్షంలో తూర్పువైపు తిరిగి కూర్చొని షట్కర్మలు (పవిత్రీకరణం, ఆచమనం, శిఖావందనం, ప్రాణాయామం, న్యాసం, చందన ధారణం) గాయత్రీ మంత్రం 24 సార్లు చేసిన తరువాత ఈ క్రింది మంత్రంతో ఒక చెంచా నీరు భూమి మీద సమర్పిస్తూ వినియోగించాలి.

“తస్యాశ్చాక్షుషీ విద్యాయా అహిర్బుద్ధ్య ఋషి, గాయత్రీ
ఛందః సూర్యో దేవతా, చక్షురోగనివృత్తయే వినియోగః
తరువాత ఈ క్రింది మంత్రాన్ని 12 సార్లు జపించాలి.

“ఓం చక్షుః చక్షుః తేజః స్థిరో భవ! మాం పాహి పాహి! త్వరితం చక్షురోగాన్ శమయ శమయ । మమ జాత రూపం తేజో దర్శయ దర్శయ । యథాహం అంధోనస్యాం తథా కల్పయ కల్పయ! కళ్యాణం కురు కురు! యాని మమ పూర్వజన్మోపార్జితాని చక్షుః ప్రతిరోధక దుష్కృతాని సర్వాని నిర్మూలయ నిర్మూలయ! ఓం నమః చక్షుస్తేజో దాత్రే దివ్యాయ భాస్కరాయ । ఓం కరుణాకరాయామృతాయ ఓం నమః సూర్యాయ । ఓం నమో భగవతే సూర్యయాక్షి తేజసే నమః । ఖేచరాయనమః! మహతే నమః । రజసే నమః । తమసే నమః । అసతోమా సద్గమయ! తమసోమా జ్యోతిర్గమయ । మృత్యోర్మా అమృతంగమయ॥”.

ఇలా 12 సార్లు చదివిన తరువాత పంచపాత్రలోని జలాన్ని అర్ఘ్య రూపంలో సూర్యునికి సమర్పించాలి. ఒకటి రెండు చుక్కల జలాన్ని రెండు చేతి వ్రేళ్ళకు రాసుకొని కళ్లు తుడుచుకోవాలి.

గమనిక : ఈ చక్షుషీ విద్య ప్రయోగం కళ్ళజోడును మానేయాలనుకునేవారు వారు కూడా చేయవచ్చు. ఒక నెల రోజుల ప్రయోగం తరువాత కళ్ళ పరీక్ష చేయించుకోవాలి. మూడు మాసాల వరకు నిరంతర ప్రయోగం చేయాలి.

★★★

వినయస్య మూలం వృద్ధోపసేవా - వినయానికి మూలం వృద్ధుల సేవ.

భారతీయ సంస్కృతి విజయ దుందుభి

మనిషి ఇతర జంతువులకన్న మూడు విషయాలలో గొప్పవాడు. అవి - (1) ఆలోచనాశక్తి (2) సౌందర్య ప్రేమలు (3) నైతిక భావన అన్నవి. కనుక మనిషి యొక్క ప్రవృత్తుల సూక్ష్మతత్వం మనిషిని అత్యుత్తమ స్థాయికి చేరుస్తుంది. అతనిని సంస్కృతునిగా చేస్తుంది. మనిషి ఎంత గొప్ప సంస్కృతి కలవాడన్నది అతను అహంకారం నుంచి ఎంతగా విముక్తి పొందాడన్న దానిపైన ఆధారపడి ఉంటుంది.

“సంస్కృతి వ్యక్తికి ఆంతరిక పరిశుద్ధిని కలిగిస్తుంది; వినయ విధేయతలతో ఇతరులకు ఉపకారం చేసేవానిగా తయారుచేస్తుంది. వ్యక్తి మనోవాక్యాయ కర్మలలో ఇతరులకు ఉపకారం చేయాలన్న ఆలోచనలు, భావనలకు ఎంతగా ప్రాధాన్యతనిస్తే అంతగా సమాజంలో అతని సాంస్కృతిక గరిమ పెరుగుతుంది. ఇతరులకు చేసిన మంచి చెడులను దృష్టిలో పెట్టుకునే మనం వ్యక్తి యొక్క మంచి చెడులను నిర్ధారిస్తాం, దానిని బట్టి అతనిని మంచివాడనో లేక చెడ్డవాడనో పిలుస్తాము. ఇతరుల విషయంలో తమ కర్తవ్యపాలన, పరోపకార భావనలు వంటి సామాజిక సద్గుణాలే సమాజంలోని వ్యక్తిని ప్రాధాన్యత కలవానిగా రూపొందిస్తాయి.”-ఆల్బర్ట్ ఐన్స్టీన్.

“సంస్కృతి అంటే ఏమిటి? నిఘంటువును తిరుగవేస్తే ఈ మాటకు అనేక అర్థాలు కనబడతాయి. ఒకగొప్ప రచయిత - ‘ప్రపంచంలో గుర్తింపబడిన లేక తెలుపబడిన వాటిని తాను తెలుసుకుని ఆవిధంగా నడుచుకోవడం సంస్కృతి’ - అని పేర్కొన్నారు. ఆ మాటకు మరియొక అర్థం - ‘సంస్కృతి శారీరిక మానసిక శక్తులకు ప్రశిక్షణ, దృఢీకరణ లేక వికాసం లేదా వాటి వలన

కలిగిన స్థితి’ అని. ‘సంస్కృతి మనసును, ఆచారాలను అభిరుచులను పరిశుద్ధ మొనరిస్తుంది’-అనికూడా తెలుపబడింది. సంస్కృతి సభ్యతలో ప్రకాశిస్తుంది. ఈ అర్థంలో సంస్కృతికి కొన్ని జాతీయ కోణాలు కూడా ఉంటాయి.”

- పం. జవహర్లాల్ నెహ్రూ

సమగ్ర వికాసం సంస్కృతి

వీటన్నిటి అర్థమేమంటే - నిష్కామభావనతో మనిషి పరిపూర్ణతకోసం నిరంతరం చేసే ప్రయత్నమే సంస్కృతి - అని. మనం చేసే మంచి చెడు పనులు, శుభ, అశుభములైన ఆలోచనలు, ఆచరణలు, మన సభ్యతను ప్రదర్శిస్తాయి. ఇదే సామూహిక రూపంలో దేశం యొక్క లేక జాతి యొక్క సంస్కృతి. ఈవిధంగా, ఒక వైపున సంస్కృతి సభ్యత యొక్క పరిణామం; మరోవైపున సభ్యత ప్రతి దేశం యొక్క ప్రతి సమాజం యొక్క సంస్కృతికి వ్యవహార స్వరూపం. సంస్కృతికి నాలుగు కోణాలు ఉన్నాయి. అవి శారీరికము, మానసికము, నైతికము, ఆధ్యాత్మికములన్నవి. జీవనానికి సంబంధించిన ఈ నాలుగును సమానంగా వికసంపజేయడం, వీటి పరిపూర్ణతకు ప్రయత్నించడమే సంస్కృతి యొక్క ఉద్దేశ్యము. తత్సద్గుణాలయిన ప్రాచీన ఋషి మహర్షులు ఏ సూక్ష్మ ఆధారం మీద సుఖ శాంతులను పొందగల మార్గాన్ని చూపించారో అదికూడా సంస్కృతిలో అంతర్భాగమే. ఈ నిష్కర్ష, ఈ ఆధారం లక్షల సంవత్సరాలుగా వివిధ రూపాలలో వివిధ స్థలాలలో సమర్థింపబడుతూ వచ్చింది. చివరకు అందరూ ఇది ఋషి ప్రణీతమైన ఆలోచనా పద్ధతి అనీ కార్యప్రణాళిక అనీ, ఇదే పద్ధతివల్ల మానవుడు అన్ని విధాలైన సుఖ శాంతులను

పూర్వం నిశ్చిత్య పశ్చాత్ కార్యమారభేత - ఎలా చేయాలో నిర్ణయించుకుని ఆ తర్వాత పని ప్రారంభించాలి.

పెంపొందించుకోగలుగుతాడని నిర్ణయించుకోవడం జరిగింది. తమ సంపర్కములోనికి వచ్చిన ఇతరులు కూడా మిక్కిలి సుఖశాంతుల ననుభవించగలరని కూడా భావించడం జరిగింది. ఈ విధంగా జీవితానికి సంబంధించిన అన్ని సమస్యలను ఆవిధమైన దృష్టి కోణంతో ఆలోచించడానికీ, వివిధ జీవన పరిస్థితులలో చేయవలసిన యోగ్యమైన కార్యపద్ధతులకూ సంస్కృతి అన్న పేరు పెట్టబడింది. ఈ తత్వజ్ఞానం సమస్త విశ్వానికీ పనికివచ్చేదే. దీని ఆవిష్కరణ భారతదేశంలోనే జరిగింది. కనుక, దీనికి భారతీయ సంస్కృతి అని పేరుపెట్టబడింది. భారతీయ సంస్కృతి ఏదో ఒక జాతికీ, దేశానికీ, సంప్రదాయానికీ పరిమితమైన సంస్కృతి కాదు; సమస్త మానవులకూ సమాన రూపంలో ఉపయోగపడేది, కళ్యాణకారి అయిన ఆలోచనా ప్రణాళిక.

ఆధారం ఆధ్యాత్మికత

ప్రపంచంలోని అన్ని సంస్కృతులలో భారతీయ సంస్కృతి అతి ప్రాచీనమైనది. ప్రపంచంలో ఉన్న ఆధ్యాత్మికపు వెలుగు భారతదేశం కల్పించినదే. గీత, ఉపనిషత్తులు, పురాణాలు మొదలైనవి మహోన్నత మస్తిష్కజన్యములు. మన జీవయాత్ర ఆధ్యాత్మిక తత్వాల మీద ఆధారపడి కొనసాగుతుంది. భారతదేశంలో స్నానపానాది పద్ధతులు, పడుకోవడం, కూర్చోవడం, తినడం, త్రాగడం, పుట్టుక చావులు, యాత్రలు, పెండ్లి పేరంటాలు, వండుగలు వట్టాలు మొదలైనవన్నీ అధ్యాత్మమన్న పునాది మీదే ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి. జీవయాత్రకు చెందిన ఏ చిన్న వనిఅయినా అధ్యాత్మభావన, దానికి సంబంధించిన చింతన మననములు లేకుండా ఉండదు.

విశ్వమంతటా భారతీయ సంస్కృతికి ఆదరణ

అభిమానాలున్న కాలంలో దానిని ధర్మంగాను, భగవదాదేశంగాను భావించి ఆచరించేవారు. అందువల్ల విశ్వమంతటా శాంతి సామ్రాజ్యం కొనసాగేది; ప్రతి ఇంటా సుఖ శాంతులు నెలకొనిఉండేవి. మనిషి మనిషికి మధ్య అంతులేని స్నేహ ముండేది. ఒకరు మరియొకరి దయాధర్మాల మీద ఆధారపడడమేమిటన్న భావనతో ప్రతి వ్యక్తి ప్రకృవానికన్న ముందుండాలన్న దృష్టితో కృషిచేసేవాడు. ఆ స్థితిలో ఎవ్వరికీ ధన ధాన్యాదులలో లోటుండేది కాదు. ఆవిధంగా ప్రతి వ్యక్తి, సమగ్ర సమాజం అన్ని విధాలయిన సుఖశాంతులతో, దీర్ఘాయుష్యుతో సంతోషంగా ఉండేది.

భారతీయ సంస్కృతి విజయ దుందుభి

భారతీయ సంస్కృతిని అనుసరించేవారికి భౌతిక సుఖం, ఆంతరిక శాంతి కలగడం తప్పదు అన్న నిశ్చయాన్ని ఋషులు ప్రతి ఒక్కరి మీదా ప్రయోగించి చూపించారు. సంస్కృతి అని పిలువబడే ఈ ఒక్క మార్గమే మానవుడు కోరే కోరికలను తీర్చి అతనికి కావలసిన సుఖశాంతులను తప్పకుండా అందించే మార్గం. ఈ సంస్కృతిని అందుకొని మానవత ధన్యమయింది. యావత్తు జగత్తు భారతీయులు ప్రసాదించిన ఈ సంస్కృతి పట్ల కృతజ్ఞత ప్రకటిస్తూ, దీనికి భారతీయులు నిర్మించిన విశ్వసంస్కృతి అని, లేదా సంక్షేపంగా “భారతీయ సంస్కృతి” అని పేరుపెట్టారు. దీని విజయ దుందుభి నలుదిక్కులలో మ్రోగింది. దీనిని ఆధారం చేసుకునే భారతదేశాన్ని చక్రవర్తి దేశమని, జగద్గురు దేశమని పిలవడం జరిగింది. నిజానికి భారతీయ సంస్కృతిలో సామాజిక, ఆర్థిక, లౌకిక, వ్యక్తిగత పారలౌకిక ఔన్నత్యం ఉంది.

★★★

ఆత్మానమేవ నాశయన్ ఆత్మవతాం కోపః - నిగ్రహం లేనివాని కోపం అతడినే నాశనం చేస్తుంది.

స్నేహం

వేదాలలో ఒక మంత్రం ఉంది. దాని భావం - “అందరూ నన్ను స్నేహభావంతో చూడాలి. నేను అందరినీ స్నేహదృష్టితో చూడాలి.” దీని వలన స్నేహం అనేది ఒక వైపు పని కాదని స్పష్టమవుతోంది. ఇద్దరివైపు నుండి ఉత్పన్నమైనపుడే సుఖ శాంతులు వ్యాపిస్తాయి. ‘ఒంటరి మనిషి ఏమీ చేయలేడు - అనేది ఒక సామెత. ఈ సామెతలో సహయోగం, సహకారాల మహిమను తెలియ జేయడమేగాక స్నేహాన్ని గురించి కూడా బోధించడం జరిగింది. సహయోగం, సహకారం స్నేహంతోనే పూర్తవుతాయి. స్నేహం అనేది ఇద్దరు సమాన వ్యక్తులమధ్యే ఉండవలసిన అవసరం లేదు. సింహం - ఎలుక మధ్యకూడా ఉండవచ్చు. అయితే దానికి ఒక్కటే షరతు. ప్రలోభం, స్వార్థం ఉండకూడదు. స్నేహంలో కష్టాన్ని భరించాలి. ఎంతకు తెగించినా మిత్రుని కష్టాన్ని దూరం చేయాలి. అదే స్నేహానికి నిజమైన గుర్తు.

స్నేహం సర్వత్రా సంభవం :- ఇద్దరు విభిన్న ప్రవృత్తులుగల వారి స్నేహం రంగుల కలలను పండించిన ఉదాహరణలు ఎన్నో ఉన్నాయి. వారి స్నేహం దుస్సాధ్యమైన కార్యాలనెన్నింటినో సాధించింది. రాముడు, సుగ్రీవుల స్నేహం సాధించిన కార్యం సహజంగా జరిగేది కాదు. కృష్ణుడు - గోపబాలుర స్నేహం గోపాలకృష్ణుడిని యోగేశ్వర కృష్ణుడుగా తయారుచేసింది. కృష్ణుడు, కుచేలుల స్నేహం ఊహించని స్థాయికి చెందిన మిత్రతకు ఒక అచంచలమైన ఉదాహరణ. ఇదే విధంగా రాక్షస కులంలో వుట్టిన విభీషణుడు భగవాన్ శ్రీరామునితో స్నేహంచేసి కృతకృత్యుడయ్యాడు.

నిజమైన మిత్రుని గుర్తింపు :- ఒక నిజమైన మిత్రుడు ఆపద ఎదురైనపుడు ఎప్పుడూ వదలడు. సమయం వచ్చినపుడు అన్ని రకాల సేవలూ చేసే తత్పరతతో ఉంటాడు. నిజమైన మిత్రుడు ఈ లక్షణాలతోనే ఉంటాడని పండితులు వర్ణిస్తూ ఉంటారు.

మిత్రులను వివేకంతో ఎన్నుకోవాలి. ఆదరాబాదరాగా, ఆలోచించకుండా, అర్థం చేసుకోకుండా స్నేహం చేయరాదు. అందువలన లాభంకంటే హాని ఎక్కువగా ఉంటుంది. బాగా ఆలోచించి పాత్రత ఉన్నవానితోనే స్నేహం చేయాలి.

స్నేహంలో దాపరికం - అబద్ధం ఉండరాదు. వీటితోనే స్నేహంలో తేడాలు వచ్చి విడిపోతుంటారు. ఒక స్నేహితుని ఆచరణ రెండవ స్నేహితుని ముందు ఎప్పుడూ తెరిచిన పుస్తకంలా ఉండాలి. న్యాయం, నిజాయితీ స్నేహానికి ప్రాణాలు. న్యాయ ప్రియత్వం ఇలా ఉండాలి- ‘ఎవరైనా చెడు చెప్పినా, మంచి చెప్పినా, లక్షి వచ్చినా పోయినా, లక్షల సంవత్సరాలు బ్రతికినా, మృత్యువు ఈ రోజే కబళించినా, ఎవరు ఏవిధంగా భయపెట్టినా, ప్రలోభపెట్టినా - న్యాయమార్గం నుండి నా అడుగు ఎప్పుడూ వెనుకకుపడదు.’

నిజమైన స్నేహం గలగల మాట్లాడేవారి మధ్యే ఏర్పడుతుంది. దాని నిజమైన గుర్తింపు, ప్రామాణికత ఆపద ఎదురైనపుడు మాత్రమే బయటపడుతాయి. ధీర మిత్రుని నిజమైన ధర్మాన్ని ఆపదకాలంలోనే పరీక్షించాలి.

-భారతీయ సంస్కృతి జ్ఞాన పరీక్ష పాఠ్య గ్రంథం “సంస్కృతి మంజరి” నుండి.

ఈ ప్రతికను మీరు చదివిన తర్వాత ఈ నెలలో అయిదుగురిచేత చదివించండి.

నాస్తి అప్రాప్తం సత్యవతామ్ - సత్యమే పలికేవాళ్లకి లభ్యం కానిది ఉండదు.

దృక్పథం మారితే.....

పదార్థాలకు రంగులూ, ఆకారాలూ, పేర్లూ, లక్షణాలూ రకరకాలుగా ఉంటాయి. అయినా వాటికి ప్రాణం లేదు, జీవం లేదు, చైతన్యం లేదు. వాటికి స్వరూపం అయితే ఉంది. అయినా, భావనాత్మకమైన ప్రతిక్రియను సృష్టించేది ఏదీ వాటిలో లేదు.

మనిషిలోని ఆలోచన వస్తువులపై మంచి, చెడు అనే గుణాలను ఆరోపిస్తుంది. మనిషి తన దృక్పథం ప్రకారం కొన్ని వస్తువులను ఇష్టపడతాడు. కొన్నింటిని వనికి రానివిగా పారవేస్తాడు. కొన్నిటిని అసహ్యించుకుంటాడు.

ఈ ఆలోచనా విధానం, ఈ దృక్పథం, ఈ స్వభావం మనిషికి తనదైన సంపద. ఇది తాను నిర్మించుకున్నది, తాను ఏర్పరచుకున్నది. దీనివల్ల ప్రభావితుడై మనిషి ఒక వస్తువును ఇష్టపడతాడు, మరో వస్తువును ఏవగించుకుంటాడు. ఆ ప్రశంస కాని, ఆ నింద కాని ఆయా వస్తువులదని స్థూలంగా కనబడుతుంది. వాస్తవం అది కాదు. మనిషి ఇచ్చి ప్రకారం మంచి వస్తువు చెడ్డ వస్తువుగా, చెడ్డ వస్తువు మంచి వస్తువుగా మారుతుంది. ఈ మార్పు మళ్ళీ మళ్ళీ జరుగుతూనే ఉంటుంది.

ఇప్పుడు అందంగా కనబడిన వస్తువు దృక్పథం మారినప్పుడు అందవికారంగా, పనికిరానిదిగా, నచ్చనిదిగా కనబడుతుంది. ఒకసారి స్థిరపడ్డ భావాలూ, నమ్మకాలూ అలాగే నిలచి ఉంటాయని చెప్పలేము.

ఒక వ్యక్తి ప్రస్తుతం జీవించి ఉన్నాడు. అతడికి బంధు మిత్రులూ, సహచరులూ ఉన్నారు. వారికి అతడిపట్ల ప్రేమానురాగాలు పుష్కలంగా ఉన్నాయి. అయినా, కొద్ది క్షణాల తర్వాత అతడు చనిపోతే - మృత శరీరంపట్ల దృక్పథం మారడానికి ఎంతో సమయం పట్టదు. దాన్ని తొలగించడానికీ, దహనం చేయడానికీ వారు తొందరపడతారు. దాన్ని కొద్దిసేపు ఇంటిలో పెట్టుకోవడానికి ఎవరికీ ఇష్టం ఉండదు. అవర కర్మలు త్వరగా జరిగిపోవడమే మంచిదని అంతా భావిస్తారు.

బ్రతికి సంపాదిస్తూ, శ్రేయోభిలాషిగా ఉపయోగపడుతూ ఉన్నట్లు కనిపించినప్పుడు అభిమానించిన వ్యక్తి చనిపోయినప్పుడు కాని, అతడికి అంటువ్యాధి సోకినప్పుడు కాని అతడిని త్వరత్వరగా వదిలించుకోవాలని, అతడికి దూరం కావాలని చూస్తారు జనం. పరిస్థితి మారడం వల్లనే దృక్పథం మారింది.

ఒక వస్తువు మనది అయితే, దాన్ని కాపాడాలని, అలంకరించాలని కోరుకుంటూ ఉంటాం. ఆ వస్తువు మనది కాకుండా పోయినప్పుడు, దాన్ని అమ్మినప్పుడు, అది దొంగిలించబడినప్పుడు, ముక్కలయినప్పుడు - మనం దాన్ని గురించి ఆలోచించము. మనది అనే భావమే దాన్ని ఇష్టపడేటట్లు చేసింది. ఆ భావం లోపించి, ఆ వస్తువు పరాయివాడిది అనే భావం రాగానే - అభిమానం ఉపేక్షగా మారిపోతుంది. వస్తువు అదే. దృక్పథం మారినప్పుడు భావం మారిపోయింది.

రుచి విషయమూ ఇంతే. ఇప్పుడు రుచికరం అనిపించిన తినుబండారం, నోరూరించిన తినుబండారం, జ్వరం వచ్చి నోరు చేదయినప్పుడు రుచించదు. కడుపు నిండినప్పుడు కాని, దానిలో హానికరమైనదేదో ఉన్నదని అనిపించినప్పుడు కాని - ఆ తినుబండారమే తినదగనిది అయిపోతుంది.

ఆటవస్తువు, విగ్రహం

శిల్పివద్ద అమ్మకానికి ఉన్న విగ్రహం ఒక ఆటవస్తువు మాత్రమే. అయితే - దాన్ని దేవాలయంలో ప్రాణ ప్రతిష్ఠ చేసి దేవతగా స్థాపన చేసినప్పుడు, అది ఆరాధించదగిన ఇష్టదైవం అవుతుంది.

గంగాజలం భక్తులకు పుణ్యదాయకం, పాపనాశకం. అయితే, చేపలుపట్టే వ్యక్తి ఆ నీళ్లలో చాలాసేపు ఉన్నప్పటికీ, అవి అతడికి బ్రతుకు దెరువుగానే కనిపిస్తాయి. దృక్పథం మారడంవల్ల వచ్చిన మార్పు ఇది.

పిల్లవాడికి కుందేలు పిల్ల ఒక అందమైన ఆటబొమ్మ మాత్రమే. క్రూర జంతువు దాన్ని చూచి, మంచి ఆహారం దొరికిందని భావిస్తుంది. జంతువు అదే. దృక్పథం మారడంతో అభిప్రాయం మారింది.

ఆస్తికునికి ఈ సృష్టిలోని కణ కణం విరాట్ బ్రహ్మ యొక్క దివ్య చేతనకు నివాస స్థలం. నాస్తికునికి అది మట్టి ముద్ద.

దృక్పథంలో ఉంది విలువ

కనుక - విలువ వస్తువులో లేదు, దృక్పథంలో ఉంది. ఆ దృక్పథం ఆధారంగా అభిమానం కాని, అసహ్యంకాని కలుగుతాయి.

★★★

శత్రుం జయంతి సువృత్తతా - సౌశీల్యం శత్రువు నుండి కూడా మెప్పు తెస్తుంది.

ఉత్తమోత్తమ సాధన - గురుభక్తి

ఉగ్రశ్రవుడు కఠోర తపస్సు ప్రారంభించాడు. అతడి తల వెంట్రుకలు జటలు కట్టాయి. సంవత్సరాల తరబడి కదలకపోవడం వల్ల అతడి శరీరంపై ధూళి పేరుకుపోయింది. ఆహార పానీయాలు లేకుండా తపస్సు చేయడంవల్ల అతడి శరీరం ఎముకల పోగు అయిపోయింది. అయితే తపస్సు యొక్క తేజస్సు వల్ల అతడి మనస్సు స్థిరపడింది. అతడి జటలు ఒక పక్షికి గూడు అయ్యాయి. ఆ పక్షి గ్రుడ్లు పెట్టింది. పిల్లలను పొదిగింది. అతడు కదలకుండా, మెదలకుండా ఉండి పోయాడు. వాటికి ఇబ్బంది కలగనీయలేదు. చివరికి ఆ పక్షి పిల్లలతో సహా ఎగిరిపోయింది. తిరిగిరాలేదు. అలా తన జటలు ఒక పక్షి కుటుంబానికి ఆశ్రయం ఇవ్వడం ఉగ్రశ్రవునికి ఆనందాన్నీ, గర్వాన్నీ కలిగించింది. అతడు ఇలా అనుకున్నాడు - నేను అధ్యాత్మలోని రహస్యాన్ని తెలుసుకున్నాను. నా తపస్సు యొక్క తేజస్సు సూర్యుని తేజస్సును మించిపోయింది. నా ఈ తపసాధన మహిమ ప్రపంచమంతటికీ తెలియాలి. నావలె కఠోర తపస్సు చేసిన వ్యక్తి మరొకడు లేడని ప్రజలందరికీ చాటిచెప్పుతాను.

ఇలా ఆత్మస్తుతితో, అహంకారంతో అతడి మనస్సు నిండిపోయింది.

అప్పుడు ఆకాశవాణి ఇలా వినిపించింది - ఉగ్రశ్రవుడా! అధ్యాత్మ రహస్యం నీకింకా తెలియలేదు. వెళ్లు. కాశీ వెళ్లి, గురుభక్తుడయిన అనిమేషుని నుండి అధ్యాత్మ గురించి తెలుసుకో.

ఉగ్రశ్రవుడు ఉద్విగ్నుడు అయిపోయాడు. అసూయతో, క్రోధంతో అతడి ముఖం వికృతం అయింది. అతడు ఇలా అనుకున్నాడు - నేను కారడవిలో ఇంతకాలం రాత్రింబవళ్లు ఎండనక వాననక కఠోరమైన తపస్సు చేశాను. కాశీలోని ఒక మామూలు వ్యక్తి అయిన

అనిమేషుని ముందు నా తపస్సు నిష్ఫలం అయింది.

తపస్సు వల్ల అతడు సాధించిన స్థిరత్వమంతా నీరుగారిపోయింది. ఆంతరిక సంఘర్షణతో అతడి మనస్సు అట్టుడికిపోయింది.

ఎలాగయినా కాశీ వెళ్లి ఆ అనిమేషుణ్ణి కలుసుకోవాలి. ఆకాశవాణి ఇంతగా పొగడిన అతనిలో ఏ ప్రత్యేకత ఉన్నదో తెలుసుకోవాలి-అని అతడు నిర్ణయించుకున్నాడు.

అతడు నిర్విరామంగా ప్రయాణం సాగించాడు. వింధ్య పర్వతాలు దాటాడు. నానాకష్టాలు పడి, చివరికి కాశీ చేరుకున్నాడు.

కాశీలో అనిమేషుడు అందరికీ పరిచితుడే. గురువు ఆజ్ఞ ప్రకారం ఆయన జీవితం గడుపుతున్నాడు. సేవా సాధన ద్వారా, రచన ద్వారా, వాణి ద్వారా గురుజ్ఞానాన్ని అందరికీ అందించడం - ఇదే ఆయన జీవిత మంత్రం. ఆయన అందరికీ ఇలా చెప్పేవారు -

నేను నా సద్గురువుకు యంత్రాన్ని. నా పనిలో, నా ఆలోచనలో, నా జీవితంలో ఉన్న వెలుగు, ఉన్న సద్గుణాలు అన్నీ నా గురుదేవులవే. నాలోని లోపాలు మాత్రం నావి.

ఆయన గడిపే మామూలు జీవితంలో అందరికీ ఆయన గురుభక్తిలోని సరళత ప్రస్ఫుటంగా కనిపించేది. అయితే, మానసిక సంఘర్షణలో మునిగిఉన్న ఉగ్రశ్రవునికి మాత్రం ఆయన గడుపుతున్న ఈ జీవితం ఎంతమాత్రం అర్థం కాలేదు. అతడు అక్కడ మౌనంగా నిలబడి, అనిమేషుని కబురు కోసం ఎదురు చూస్తున్నాడు. అనిమేషుడు అప్పుడు ప్రక్కన నిలచిఉన్న ఒక వ్యక్తి

నాస్తి అధ్యతేర్ ఐహికమ్ ఆముష్మికంవా - చిత్త స్థైర్యం లేనివాడికి ఐహమూ ఉండదు, పరమూ ఉండదు.

సమస్యను పరిష్కరిస్తున్నారు. ఆయన ఉగ్రశ్రవునితో ఇలా అన్నారు -

మహానుభావా! ఎంతో శ్రమపడి మీరు నా దగ్గరకు వచ్చారని నాకు తెలుసు 'నేను సర్వజ్ఞుణ్ణి' - అనుకుని, ఆకాశవాణి విని, జిజ్ఞాసతో మీరు నా దగ్గరకు వచ్చారని నా గురుదేవుల కృపవల్ల నాకు తెలిసింది. మీరు కొంచెం విశ్రాంతి తీసుకోండి. నేను మీతో మాట్లాడతాను.

వినమ్రంగా, ప్రశాంతంగా ఉన్న ఆయన స్వరం విని ఉగ్రశ్రవుడు ఆశ్చర్యపోయాడు. అనిమేషుడు తిరిగి తన పనిలో నిమగ్నులు అయినారు.

సాయంత్రం అయింది. అనిమేషుడు రోజువారీ గాయత్రీ జపం ముగించుకుని, తన ఆసనంపై కూర్చున్నారు - ఉగ్రశ్రవుని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు చెప్పడానికి.

అనిమేషుడు ప్రశాంతంగా ఇలా అన్నారు-

మహానుభావా! నిరంతర తపస్సు వల్ల మీరు గొప్ప సిద్ధులు పొందారని నాకు తెలుసు. అంతే కాదు. మీ జటలలో పక్షులు గూళ్లు కట్టుకున్నాయి. అయినా మీరు ఏమాత్రం చలించలేదు. అయితే, "నేను అందరికన్నా గొప్ప అధ్యాత్మవేత్తను" - అనే లేనిపోని గర్వం మీకు హాని కలిగించింది. సాధన అనే కల్పవృక్షాన్ని నరికివేసే అహంకారమనే గొడ్డలి సుదీర్ఘమైన సాధన తర్వాత కూడ మీలో మిగిలిపోయింది. అదే మీకు బద్ధ శత్రువు అయింది. కనుకనే, మీకు ఆకాశవాణిని వినవలసి వచ్చింది. మీకోసం నేను చేయవలసింది ఏమిటో శైలవియ్యండి.

ఉగ్రశ్రవుని కళ్లు తెరుచుకున్నాయి. అతడు నిర్ఘాంతపోయాడు. నిర్జనమైన అరణ్యంలో తన విషయంలో జరిగినది ఇంతదూరంలో ఉన్న ఈయనకు

ఎలా తెలిసింది - అని అచ్చెరువు పొంది, అతడు ఇలా ప్రశ్నించాడు-

ఓ అనిమేషుడా! మీరు మనీషులు. సద్గురువు ఆదేశాన్ని పాటించడంలో నిమగ్నులు అయిన వ్యక్తి మీరు. అయితే, నేను విన్నదాన్ని బట్టి - మీరు కఠోర తపస్సు చేయలేదు. అయినా, ఇంతటి అలౌకికమైన సిద్ధి మీకెలా లభించింది?

ఉగ్రశ్రవుని గర్వం అణగిపోయింది. అతడి స్వరంలో వినమ్రత చోటుచేసుకున్నది.

అనిమేషుడు పరమ ప్రశాంతంగా, ఎంతో నిగ్రహంగా అధ్యాత్మ రహస్యాన్ని ఇలా వివరించారు-

ప్రాణులందరిపట్ల మైత్రీ భావాన్ని కలిగిఉన్న వ్యక్తి, అందరి హితాన్నీ కోరే వ్యక్తి నిజమైన అధ్యాత్మవేత్త. ఏ ప్రాణిపట్ల అయినా ద్రోహ చింతన లేని మానసిక ప్రవృత్తియే శ్రేష్ఠమైన ధర్మం. గురుకృప వల్ల నేనీ సత్యాన్ని తెలుసుకున్నాను. ఓ మునీశ్వరుడా! నా గురుదేవులు తమ శరీరాన్ని విడిచిపెట్టేముందు నన్ను ఇలా ఆదేశించారు - 'ఎలాంటి బేధభావమూ లేకుండా మానవులందరికీ నా జ్ఞానపు వెలుగును పంచు. అవమానం, తిరస్కారం, ఉపేక్ష, అవహేళన - అన్నింటినీ చిరునవ్వుతో సహించు. నీకర్తవ్య మార్గంలో పయనించు.' గురుప్రేమ-గురుభక్తి, - ఇదే నా సర్వస్వం. ఇదే నా అభేద్య కవచం. ఈ కవచాన్ని ఢీకొని, ఆపదలన్నీ ముక్కలయిపోతాయి. గురుభక్తియే నా తపస్సు. ఈ గురుభక్తి నుండే నేను ధార్మిక జీవన రహస్యాన్ని కనుగొన్నాను.

ఉగ్రశ్రవుడు విస్మయం పొందాడు. ముగ్ధుడు అయాడు. ఆ ఉపదేశామృత పానంలో మునిగిపోయాడు. సిద్ధయోగిలా జ్ఞాన సందేశాన్ని ఇస్తున్న అనిమేషుని వాణి ధారాప్రవాహంగా ఇలా సాగిపోయింది-

జీర్ణ భోజనం వ్యాధి నోపసర్పతి - తిన్నది జీర్ణమైన తర్వాతనే తినేవాడికి రోగాలు రావు.

గురు శ్రద్ధ, గురు నిష్ఠ, గురు కార్యం, గురు భక్తి - ఇదే నా సాధన. ఈ సాధన ఫలితంగా నాకు గురు కృప అనే ప్రసాదం లభించింది. మహానుభావా! నేను గురుగత ప్రాణిని. నా సద్గురువు కృపవల్ల నాకీ సత్యం స్పష్టంగా అనుభవంలోనికి వచ్చింది - ఈ శరీరమే నాది. ఇందులోని ప్రాణం నా ఆరాధ్యులైన గురుదేవులది. ఈ మనస్సే నాది. ఈ మనస్సు ద్వారా ఉబికివస్తున్న ఆలోచనా ప్రవాహం గురుదేవులది. ఈ హృదయమే నాది. ఇందులో నుండి పొంగివస్తున్న భావనలు గురుదేవులవి. నేను యంత్రాన్ని. ఆయన యంత్రాన్ని నడిపించేవాడు. దోషం ఏదైనా ఉంటే, అది యంత్రానిది. యంత్ర సంచాలకుడు పరమ సమర్థుడు. యంత్రంలోని అసమర్థతవల్ల ఆ పరమ సమర్థుని సామర్థ్యం సరైన రీతిలో వ్యక్తం కావడం లేదు. గురు కార్య ప్రభావంవల్ల జనించిన గురుకృప కారణంగా - నా అహం గురుతత్వంలో లీనమయింది. నేను కరిగిపోయాను. ఈ జగత్తు సమస్తం బ్రహ్మమయం. ఈ చరాచర జగత్తులో ఆసక్తి కలిగించేదీ, విరక్తి కలిగించేదీ ఏదీ లేదు. ఇతరుల నిందలకూ, ప్రశంసలకూ అతీతంగా - నా మనస్సు ఇంద్రియ విషయాలలో చిక్కుకోదు. నా ఆంతరిక చేతన సమస్తం గురుతత్వంలో లీనమై ఉంది. గురుతత్వం, ఆత్మతత్వం, పరమేశ్వరతత్వం ఒకటేనని గురు కృపవల్ల నాకు బోధపడింది.

అధ్యాత్మతత్వంపై ఈ నిగూఢ వ్యాఖ్యతో ఉగ్రశ్రవుని అహం ముక్కచెక్కలు కాసాగింది. అతడిలో జిజ్ఞాస పెరిగింది. అతడు మళ్లీ ఇలా అడిగాడు - అజ్ఞాని ఏ సాధన ద్వారా అధ్యాత్మ జ్ఞానాన్ని పొందగలుగుతాడు?

సమాధానం ఇలా వచ్చింది -

నిజమైన సాధనకు, అసలైన తపస్సుకు మౌలిక లక్ష్యం అహంయొక్క నిర్మూలన, విచ్ఛేదన. కానీ ఈ సత్యాన్ని గ్రహించని అజ్ఞానులు తమ జపతపాలనూ, వ్రతాలనూ మరో లక్ష్యంతో సాగిస్తారు. తపస్సులుగా

ప్రపంచం తమను గుర్తించాలని, సిద్ధులు పొంది పేరు ప్రతిష్ఠలు సంపాదించాలని కోరుకుంటారు. ఈ విధంగా వారి తపస్సంతా వ్యతిరేక దిశలో సాగుతుంది. వారు తమ తపస్సు ద్వారా అహంను నిర్మూలించడానికి బదులు, దాన్ని పెంచి పోషిస్తారు.

తపోధనుడవైన ఓ ఉగ్రశ్రవుడా! నిజమైన సాధన క్రియలలో కాక - ఆలోచనలలో, భావనలలో ఇమిడి ఉంటుంది. ఆలోచనల, భావనల దిశ మారితే - సామాన్య క్రియ సైతం అధ్యాత్మ ప్రదాయిని అవుతుంది. నా గురుదేవులు చెప్పేవారు - జీవితాన్ని శీర్షాననం వేయించడమే అధ్యాత్మ అని. తలక్రిందులు అయినదాన్ని తలక్రిందులు చేసి మామూలు స్థితికి తేవడం ఇది - అని ఆయన తమదైన శైలిలో చెప్పేవారు. వారి ఆదేశాల ప్రకారం నేను ఆ పనే చేశాను. నేను నా శక్తి సంతటినీ ఏదో ఒక ప్రత్యేక క్రియలో కాక - ఆలోచనలనూ, భావనలనూ పరిష్కరించడం కోసం వినియోగించాను. నేను ప్రత్యేకమైన తపస్సు చేయడం లేదు. బీజ మంత్రాన్ని జపించడమూ లేదు. ఆత్మ-సంస్కరణతో నిండిన నా గురుభక్తియే నా సాధన. ఇదే నా సిద్ధి. ఇదే నా అధ్యాత్మ తత్వం. ఈ రహస్యాన్ని తెలుసుకోవడానికే మీకు ఆకాశవాణి ద్వారా దైవ నిర్దేశం లభించింది.

గురుభక్తుడైన అనిమేషుని మాటలనుండి ఆయన సద్గురువు చేతన ప్రవహిస్తోంది. ఈ దివ్య ప్రవాహం ఉగ్రశ్రవుని అస్తిత్వాన్ని కూడ స్పర్శించింది. అతడు అందులో మునిగిపోయాడు. అతడి గర్వం హరించుకుపోయింది. అతడి అహం ఈ దివ్య ధారలో కొట్టుకుపోయింది. అహంకారం నశించగానే - అతడికి ఆత్మజ్ఞానం లభించింది. సాధన రహస్యం, నిజమైన సిద్ధిలోని రహస్యం అతడికి బోధపడ్డాయి.

★★★

జీర్ణ శరీరే వర్ణమానం వ్యాధిం నోపేక్షేత - వార్ధక్యంలో వచ్చిన వ్యాధిని ఉపేక్షించకూడదు.

కుటుంబాన్ని సంస్కారవంతం చేసే సూత్రాలు

స్వర్గం నరకం ఎక్కడో వేరే చోట లేవు. మనిషి ఎప్పుడు కావాలంటే అప్పుడే తమ చిన్న ఇంటినే స్వర్గం గాను, నరకం గాను మార్చవచ్చు. రామాయణంలో అలాంటి కుటుంబ ఆదర్శాలు ఎన్నో కనిపిస్తాయి. ఆయోధ్యావాసుల కుటుంబ జీవనం ఆదర్శాలతో నిండి ఉండేది. మన కుటుంబ జీవనం అలాంటి ఉదాత్త ఆదర్శాలు కలిగి ఉంటే మన సమాజం ఎందుకు ముక్కలవుతుంది. రామాయణ కాలంలోని కుటుంబ జీవన ఆదర్శాలను జాతి జీవన సాంస్కృతిక వారసత్వంగా భావించడం సహజం. ఆదర్శాలను మన జీవితానికి కేంద్ర బిందువులుగా భావిస్తే కుటుంబంలో స్వర్గ వాతావరణం ఏర్పడడం కష్టం కాదు.

కుటుంబ సభ్యుల మధ్యగల అన్యోన్యమైన ఆత్మీయత, స్నేహ సద్భావాల ఆధారంపై కుటుంబాన్ని ఒకే సూత్రంలో బంధించవచ్చు. కుటుంబంలో సంకుచితత్వం మొదలయితే, ఆ కుటుంబం చిన్నాభిన్నం అవుతుంది. కుటుంబ సభ్యుల్లో భేద భావాలు మొదలవటంతో లోలోపలే నిప్పురవ్వ రగులుతూ ఉంటుంది. ఈ రోజుల్లో ఎక్కువ కుటుంబాల్లో ఈ నిప్పు రగులుతోంది. భవిష్యత్తులో కుటుంబం విచ్ఛిన్నమవడానికి ఇదే కారణమవుతుంది.

కుటుంబ సభ్యులలో సమర్పణ, దానం వంటి భావాలు ఉన్నంతవరకు వారి దృఢమైన ఐకమత్యంపై ఎలాంటి దెబ్బ పడదు. కుటుంబంలో ఉండే ప్రతి సభ్యుడు కర్తవ్యాలను ప్రధానంగా, అధికారాలను అప్రధానంగా భావించడం, తమ నుఖాలకన్నా ఇతరుల నుఖాలకు అవసరాలకు ప్రాధాన్యమివ్వడంతో - ఎవరి మధ్యా కలతలు ఉత్పన్నం కావు. తల్లిని త్యాగానికి ప్రతిబింబంగా భావిస్తారు. అలాంటి త్యాగ భావంలో ఏ కొంచెమైనా ప్రతి వ్యక్తిలోను ఉంటే ఇంట్లో కలహ క్షేపాలు ఉత్పన్నం కావు. దైనందిన జీవితంలో ప్రతి పనిలోను ఉదారత, సహనము ఉండాలి. ప్రతి సభ్యుడూ కూడా తన వ్యవహారంతో ఇతరులకెవరికీ కీడు కలగటంలేదు కదా అని గమనిస్తూ ఉండాలి. వ్యక్తుల మధ్య భేదాభిప్రాయాలు కలగకుండా ఉండాలంటే తెలిసీ, తెలియకా కఠినమైన వచనాలు ప్రయోగించరాదు. వ్యవహారంలో నమ్రత, మధురత, సౌమ్యత, మర్యాద ఉండాలి. కుటుంబంలో మధురమైన వాక్కుల ప్రయోగాన్ని అభ్యసించి, భవిష్యత్తులో అది సామాజిక జీవనంలో

కూడా ఉపయోగపడుతుంది. ఈ నమ్రత కేవలం తన కంటే పెద్ద వారికే పరిమితం కాకూడదు. చిన్న పిల్లల హృదయాన్ని కూడా మధుర వ్యవహారం తోటే గెలవవచ్చు. పిల్లలకు కూడా ప్రేమతో పాటు గౌరవం పొందాలనే కోరిక ఉంటుంది. ఇది లోపిస్తే వారిలో ఆత్మహీనత ఉత్పన్నమవుతుంది. లేదా - వారు ఉద్దండులుగా, విశ్వంఖలంగా తయారవుతారు.

నలుగురు, అయిదుగురు వ్యక్తులు కలిసి ఉన్నచోట వారి స్వభావంలోను, అలవాట్లలోను, ఆలోచనలలోను ఎంతో కొంత భేదం తప్పకుండా కనిపిస్తుంది. ఒక తల్లి కన్న బిడ్డలే ఒక్కలా ఉండరు. చేతి అయిదు వ్రేళ్ళు కూడా సమానంగా ఉండవు. కాని అందరి సహకారంతోనే ఏదైనా పని అవుతుంది. వ్యక్తులందరూ మనకు అనుకూలంగా ఉండాలని భావిస్తే అది ఎప్పటికీ వీలు కాదు. దీని గురించి రెండు పక్షాలవారూ ఎంతో కొంత ఉదారత్వాన్ని చూపించాల్సి ఉంటుంది. సరిగ్గా ఇదే మాట కుటుంబంలోని ప్రతి సభ్యుడు కూడా గుర్తించాలి. సభ్యుల మధ్యగల సామరస్య భావనపై కుటుంబం యొక్క ఐకమత్యం ఆధారపడి ఉంటుంది. స్వభావరీత్యా ఏర్పడతేడా కారణంగా క్రొత్త విషయాలు బయటపడతాయి. కాని ఇతరుల వ్యవహారంతో కలుగు అసౌకర్యమును నవ్వుతూ నవ్వుతూ నెట్టివేయాలి. లేదా నమ్రతగా ఆ తప్పును గురించి వివరించాలి. అప్పుడు ఒకరు ఇంకొకరి ప్రవర్తనలోని పొరపాటును కూడా సహజంగా సరిదిద్దవచ్చు. తన తప్పును వెంటనే అంగీకరిస్తే, ఎదుటి వ్యక్తికి ఏదైనా చెప్పడానికి ఆలోచించడానికి అవకాశమే దొరకదు. ఈ విషయం చూడ్డానికైతే చాలా చిన్నదే అయినా వ్యావహారిక జీవితంలో వీటి మహత్తు చాలా ఉంది. పెద్ద వారి పట్ల గౌరవము, శ్రద్ధ, చిన్న పిల్లల పట్ల స్నేహాన్ని, ప్రేమను వెల్లడించడమే ఇంట్లోని నుఖశాంతులకు మూలాధారం. పిల్లలకు పెద్దలను గౌరవించే అలవాటును మొదటినుండి నేర్పుతూ ఉండాలి. మర్యాదను నమ్రతను వారి సంస్కారంగా మార్చటానికి కృషిచెయ్యాలి. దీనిలో ఇంకొక విషయమేమిటంటే - కుటుంబంలోని పెద్దవాళ్ళు పిల్లల భావనలను ఉపేక్షించకూడదు. వారికి కూడా కొన్ని మానసిక సమస్యలు, కష్టాలు ఉంటాయి. వాటిని ఉపేక్షించటంవలన వారి మనసులో స్థబ్ధత, నిరాశల భావాలు నాటుకుంటాయి.

ధర్మేణ ధార్యతే లోకః - లోకాన్ని ధర్మమే నిలబెడుతున్నది.

సద్గురువు స్మరణ

రాజగృహ నగరం బుద్ధ భగవానుని చరణ స్పర్శతో పావనం అవుతోంది. నగరవాసులలో ఆయనపట్ల శ్రద్ధా భక్తులు ఇనుమడిస్తున్నాయి. వారు కూర్చున్నా, లేచినా, ఒకరినొకరు కలుసుకున్నా - 'నమో బుద్ధస్స' అని బుద్ధుణ్ణి స్మరిస్తున్నారు.

ఆ నగరంలో ఇద్దరు బాలుర స్నేహం చర్చా విషయం అయింది. వారి పేర్లు - సువీరుడు, సుయశుడు. కౌమార దశలో ఉన్న వారిద్దరూ రకరకాల ఆటలు ఆడుతూ ఉంటారు. ఆశ్చర్యం ఏమంటే - సుయశుడు ఎప్పుడూ గెలిచేవాడు. సువీరుడు ఎప్పుడూ ఓడిపోయేవాడు. మరింత ఆశ్చర్యం ఏమంటే ఎప్పుడూ - గెలిచే కుర్రవాడు ఓడిపోయేవాడికన్న అన్ని విధాలా బలహీనుడు.

సువీరుడు గెలవడానికి చేయవలసిన ప్రయత్నాలన్నీ చేశాడు. ఆయా ఆటలను మరింతగా అభ్యాసం చేశాడు. అయినా ప్రయోజనం లేకపోయింది. అతను ఓడిపోతూనే ఉన్నాడు. సుయశుడు ఎప్పుడూ గెలుస్తూ ఉండడానికి కారణం ఏమిటి - అన్న ప్రశ్న సువీరుణ్ణి తీవ్రంగా వేధిస్తోంది.

అయితే ఒక్క సంగతి అతడికి స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. సుయశుడు ఎప్పుడూ ప్రశాంతంగా ఉండడం అతడికి ఆశ్చర్యాన్ని కలిగిస్తోంది. అతడిలో గెలవాలనే ఆత్మత ఎన్నడూ కనిపించదు. అతడిలో గెలవాలనే పట్టుదల ఎన్నడూ కనిపించదు. అతడు పూర్తి ఏకాగ్రతతో ఆడతాడు. కాని గెలవాలనే పట్టింపు మాత్రం అతనిలో ఉండదు.

అతనిలో ఫలితాన్ని గురించిన ఆకాంక్ష లేదు. అతడిని చూస్తే అనిపిస్తుంది - అతడు తనలో తాను కేంద్రీతుడు అయినట్లు, తనలో నిలచి ఉన్నట్లు. అతడిలో ఒక విలక్షణమైన లోతు ఉన్నది. అతడి అంతస్సులో కంపించని దీపశిఖ ఏదో ఉన్నట్లు అనిపిస్తుంది. అతడి చుట్టూ ప్రసాదగుణం కలిగిన ఒక కాంతి వలయం ఉన్నది.

బహుశా ఇందువల్లనే - సువీరుడు మళ్ళీ మళ్ళీ ఓడిపోతున్నప్పటికీ, అతనికి సుయశుడు శత్రువు కాలేకపోయాడు. అతడి స్నేహం నిలచే ఉంది. సుయశుడు ఎన్ని మారులు గెలిచినా - అతడిలో అహంకారం ఎన్నడూ తలెత్తలేదు. గెలవడం అతడికి పెద్ద విశేషమేమీ కాదు. గెలిచినా ఓడినా ఒకటే అతనికి. అయినా అతను గెలుస్తున్నాడు.

సుయశుని ప్రతి పనినీ సువీరుడు నిశితంగా పరిశీలిస్తున్నాడు. ఆ పరిశీలనలో అతనికి ఒక విశేషం కనిపించింది. ప్రతి ఆట మొదలుపెట్టేముందు అతడు కళ్లు మూసుకుని ఒక్క క్షణం నిశ్శబ్దంగా ఉండిపోతాడు - ప్రపంచమంతా ఆగిపోయినట్లు. అయితే - అతను పెదవులతో ఏదో గొణుగుతూ ఉంటాడు. ఏదో ప్రార్థన చేస్తున్నట్లు. తన ఇష్ట దైవాన్ని స్మరిస్తున్నట్లు.

చివరికి ఒక రోజున సువీరుడు సుయశుణ్ణి ఇలా అడిగాడు - "మిత్రమా! ఆట మొదలు పెట్టేముందు నీవు ఏమి చేస్తూ ఉంటావు? ఏలోకంలోకి వెళ్లిపోతావు?"

సుయశుడు ఇలా అన్నాడు - "మిత్రమా! నేను భగవంతుణ్ణి స్మరిస్తాను. 'నమో బుద్ధస్స' అనే మంత్రాన్ని

ప్రేతమపి ధర్మాధర్మా వసుగచ్ఛతః - చచ్చినవానిని ధర్మా ధర్మాలు వెంబడిస్తాయి.

పరిస్తాను. అందువల్లనే నేను గెలుస్తున్నానేమో. అయితే ఆ గెలుపు నాది కాదనీ భగవానునిదనీ ప్రతిసారి నాకు అనిపిస్తుంది.”

ఆరోజునుండి సువీరుడుకూడ ‘నమో బుద్ధస్స’ మంత్రాన్ని పఠించడం ప్రారంభించాడు. క్రమక్రమంగా అతడికి ఆ పఠనంలో ఆనందం లభిస్తూవచ్చింది. మొదట్లో చిలక పలుకులలా వల్లె వేసేవాడు. అయితే, క్రమంగా మంత్రోచ్ఛారణ మనస్సును ప్రభావితం చేయసాగింది. లోతుల్లో కాకున్నా - ఉపరితలంమీద దీని ఫలితం స్పష్టంగా కనబడసాగింది. అతడికి ప్రశాంతత లభిస్తోంది. అతడి విచ్చలవిడితనం తగ్గుతోంది. అతడి లోతులేనితనం తగ్గుతోంది. ఓటమివల్ల కలిగే వ్యధ తగ్గుతోంది. గెలవాలనే పట్టుదల సడలుతోంది.

భగవానుని స్మరణలో అతడు తనకు తెలియకుండానే తన ఆంతరిక చేతనలో మునిగిపోతున్నాడు. మొదలుపెట్టాను కనుక ఆటలో గెలవాలి - అనిపించేది. అయితే, క్రమంగా గెలుపు ఓటముల సంగతే మరుగున పడింది. ఇప్పుడు మంత్ర స్మరణలో ఆనందం వర్షిస్తోంది. మొదట్లో ఆట మొదలుపెట్టేటప్పుడు మంత్ర స్మరణ గుర్తుకువచ్చేది. ఆ తర్వాత ఒంటరిగా ఉన్నప్పుడల్లా కూర్చుని ‘నమో బుద్ధస్స’, ‘నమో బుద్ధస్స’ - అని జపం చేయసాగాడు.

కొన్ని రోజులు గడిచేటప్పటికి - ఆటపై దృష్టి తగ్గింది. జపంపై దృష్టి పెరిగింది. పంచదార తీయడం అతడి నోటిలో ఊరసాగింది. ఇలా సువీరుడు బుద్ధ స్మరణలో తన్మయుడు అవుతున్నాడు. నమో బుద్ధస్స జపం చేస్తూ ఉంటే, అతడికి ఒక తెరచిన ఆకాశం కనబడుతోంది. క్రమ క్రమంగా అతడి ఆకాంక్షలు లోపించిపోయాయి. అన్ని వేళలా అతడిలోపల ఒక ప్రశాంత ధార ప్రవహిస్తోంది.

ఒకరోజున అతడు తన తండ్రితో కలిసి కట్టెలు కొట్టడానికై అడవికి వెళ్లాడు. తిరిగివచ్చేటప్పుడు తండ్రి కొడుకులు ఇద్దరూ త్రోవలో సృశానంవద్ద బండి ఎడ్లను విప్పి విశ్రాంతి కోసం కాసేపు ఆగారు. మిట్టమధ్యాహ్నం. వాళ్లు అలసిపోయి ఉన్నారు. వారికి నిద్ర పట్టేసింది. వాళ్ళు నిద్ర లేచేసరికి, వారి ఎడ్లు నగరంలోకి వెళ్లిపోయాయి. తండ్రి సువీరునితో ఇలా అన్నాడు - “బాబూ! నీవు ఇక్కడే ఉండి బండినీ, కట్టెలనూ కాపలా కావాలి. నేను ఎడ్లను తీసుకువస్తాను.” ఆయన చాలాసేపు ఎడ్లకోసం వెదికాడు. ఎడ్లు దొరికాయి. అయితే అప్పటికి చీకటి పడింది. సూర్యుడు అస్తమించడంతో, నగర ద్వారం మూసివేయబడింది. అమావాస్య రాత్రి. చిమ్మ చీకటి. ఒక్కగానొక్క కొడుకు సృశానంలో ఒంటరిగా మిగిలిపోయాడు. తండ్రి ఎంతో ఆందోళన చెందాడు. అయినా ఆయన నిస్సహాయుడు అయిపోయాడు.

అక్కడ సువీరుడు ఆ గాఢాంధకారంలో, సృశానంలో ఏకాకి అయ్యాడు. ఇంతటి ఒంటరితనం లభించడం అతడికి ఇదే మొదటిసారి. అయినా అతడు భయపడడానికి బదులు ఎంతగానో ఆనందించాడు. అతడు భక్తితో, ప్రీతితో ‘నమో బుద్ధస్స’ జపం చేయసాగాడు. జపం చేస్తూ ఉండగా అతడి హృదయ తంత్రీ బిగుసుకున్నది. భక్తి సంగీతం వెలువడింది. ఆంతరిక చేతన అనే వీణ మ్రోగసాగింది. మొదటిసారి అతడికి ధ్యానం కుదిరింది. నెమ్మది నెమ్మదిగా అతడు ధ్యానంలో మునిగిపోయాడు. చాలా లోతయిన అనుభూతి అది. అన్నివైపుల నుండీ సుఖం వర్షిస్తోంది. పరా శాంతి అతడిని తడుపుతోంది. శరీరం నిద్రలో. లోలోపల జాగరణ ఉత్సవం. అంతటా వెలుగుల వెల్లువ. కోటి సూర్య ప్రభ. జీవితం అన్ని వైపులా వెలిగిపోయింది.

దయా ధర్మస్య జన్మభూమిః - ధర్మానికి పుట్టిల్లు దయ.

వరంగా మారిపోయింది శాపం.

ఆ అమావాస్య రాత్రిలో అర్ధరాత్రి కాగానే సృశానం మేలుకున్నది. బ్రహ్మరాక్షసులు, పిశాచాలు, యోగినులు, శాకినులు, ధాకినులు, హాకినులు అంతా కలసి అక్కడ నృత్యం చేయసాగారు. సృశాన వాతావరణం మొత్తం భయావహంగా మారిపోయింది. అయితే - నువీరుని ఆత్మచేతన ఏదో అలౌకిక రాజ్యంలో విహరిస్తోంది. ఒక ఆధ్యాత్మిక తేజో వలయం అతడిని ఆవరించి ఉంది. నృత్యం చేస్తున్న ఆ సూక్ష్మ సత్తాలు ఇతడి భావదశను చూచాయి. తాము ధన్యులు అయినట్లు భావించాయి. అవి పరుగు పరుగున వెళ్లి, సమ్రాట్టు భవంతి నుండి బంగారు పళ్లెరాలలో భోజనం తీసుకుని వచ్చాయి. అవన్నీ కలిసి ఆయనకు భోజనం పెట్టాయి. సేవ చేశాయి. తెల్లవారగానే ఆ సూక్ష్మ సత్తాలన్నీ అదృశ్యం అయిపోయాయి.

అక్కడ సమ్రాట్టు సైనికులు భవంతిలో పోయిన పాత్రల కోసం వెదికారు. వెదుకుతూ, సువీరుణ్ణి పట్టుకుని సమ్రాట్టు ఎదుట హాజరు పెట్టారు. సమ్రాట్టు బింబసారుడు బుద్ధ భగవానుని భక్తుడు. సువీరుడు ఆయనకు జరిగినదంతా వూస గ్రుచ్చినట్లు చెప్పాడు.

చకితుడయిన సమ్రాట్టు, దిక్కుతోచని సమ్రాట్టు ఆ బాలుణ్ణి తీసుకుని, అప్పుడు రాజగృహ నగరంలో ఉన్న బుద్ధునివద్దకు చేరారు. విషయమంతా విని, బుద్ధ భగవానుడు ఇలా అన్నారు -

“సమ్రాట్! ఈ బాలుడు చెప్పింది నిజమే. బుద్ధానుస్మృతి (బుద్ధుని స్మరణ) పరమరూపం యొక్క స్మృతి (స్మరణ)యే. ‘సమో బుద్ధస్స’ అన్నప్పుడు నీవు నీ పరమ దశను స్మరిస్తున్నావు.

ఇకనుండి నీ పుత్రుణ్ణి!

పెద్ద పెద్ద కళ్ళు, వెడల్పైన నుదురు, విశాలమైన బాహువులు, వెడల్పైన ఛాతీ, అందమైన, బలిష్ఠమైన దేహమం. మహారాజు ఛత్రసాలుడు ఇలా ఉండే వాడు. ప్రజల స్థితి గతులను తెలుసుకునేందుకు ఆయన అప్పుడప్పుడు మామూలు వేషంలో ఒంటరిగా తిరుగుతుండేవాడు. ఒకరోజున ఒక స్త్రీ ఆయన దగ్గరకు వచ్చి ఇలా చెప్పింది - ‘నేను ఎంతో దుఃఖంలో ఉన్నాను.’ ‘అమ్మా! ఏమిటి నీదుఃఖం?’ మహారాజు అడిగాడు. ‘నా కష్టాన్ని తొలగించగల సమర్థులు మీరొక్కరే. మీరు మాట ఇస్తే చెబుతాను.’

‘సాధ్యమైతే నీ కష్టాన్ని తప్పకుండా దూరం చేస్తాను.’ ఆమె ఎంతో ప్రాధేయపడుతూ ఇలా అడిగింది - ‘నాకు సంతానంలేదు. నా భర్తకి సంతానోత్పత్తికి సామర్థ్యం లేదు. మీ వంటి బిడ్డను నాకు ప్రసాదించండి.’

ఛత్రసాలుడు స్థబ్ధుడై పోయాడు. ఏ స్త్రీ ఐనా తనను ఇలా అడుగుతుంది. అని ఆయన ఊహించలేకపోయాడు. ఒక క్షణకాలం పాటు ఆలోచించుకుని ఆయన ఇలా చెప్పారు - ‘నీకు పుత్రుడు కదా కావాలి. ఐతే, ఇదిగో, ఈరోజు నుండి నేను నీ పుత్రుణ్ణి.’

“ఉపరితలం లోతుకు ఇస్తున్న పిలుపు ఇది. పరిధి ద్వారా కేంద్రం యొక్క స్మరణ ఇది.”

ఇలా చెప్పతూ, బుద్ధుడు ఈ ధర్మ సూక్తిని వినిపించారు -

సుప్పబుద్ధం పబుంఘితి సదా గోతమసావకా!

యేసం దివా చ రత్తో చి నిచ్చం బుద్ధగతా సతి॥

అనగా - ఎవరి స్మృతి రాత్రింబవళ్లు బుద్ధునిలో లీనమై ఉంటుందో, ఆ గౌతమ శిష్యులు ఎల్లప్పుడూ సుప్రబోధం (మంచి బోధన)తో నిద్రిస్తారు, మేలుకుంటారు.

సద్గురు స్మరణవల్ల శిష్యుడు సహజంగా పరమ భావ దశను అందుకుంటాడని బుద్ధ భగవానుని ఈ సూక్తిద్వారా సమ్రాట్ బింబసారుడు తెలుసుకున్నారు.

★★★

దారిద్ర్యం ఖలు పురుషస్య సజీవితం మరణం - దారిద్ర్యం అనేది జీవించి ఉండగానే మరణం.

అసంతృప్తి వల్ల అన్నీ అనర్థాలే

తృప్తి ఆధ్యాత్మిక సద్గుణములలోకెల్ల మహత్తరమైనది. తృప్తి గలవారు సర్వవేళల సుఖ సంతోషాలతో ఉంటే, తృప్తిలేనివారు సదా దుఃఖం-దరిద్రంతో ఉంటారు. తృప్తిగలవారికి ఏ విషయంలోనూ లేమి, కొరత అనుభవం కావు. వారు అస్థిమితమునకు లోనుగారు.

తృప్తి అంటే సంతులనం

ఇక్కడ తృప్తి అను పదమునకు సంతులనం అని అర్థం. మనసును అసంతులితం చేయడంలో సామాన్యంగా భావావేశాలకు ప్రముఖ పాత్ర ఉంటుంది. అయితే ఆ ఆవేశాలు ఎక్కువ సేపు నిలిచేవి కావు. పాలు కాస్తున్నప్పుడు ఒక్కసారిగా బుస్సున పొంగు వస్తుంది. అందులో నుండి ఎన్ని పాలు బయటపడాలో అన్నీ పోగానే అవి మరల కాగుతుంటాయి. ప్రేమ-ద్వేషం ఈ రెండింటి భావావేశం అటువంటిదే. కాలగతితో పాటు పలుచబడిపోతూ ఉంటుంది.

అత్యీయుల కలయికలోని ఆనందం ఎక్కువసేపు నిలబడి ఉండదు. వివాహం జరిగిన క్రొత్తలో ఉప్పొంగు తున్న ప్రేమానురాగాలతో ఆకాశంలో విహరించే జంట కొద్దిరోజుల తర్వాత భావావేశం తగ్గి మామూలు భార్యాభర్తల వలె నేలమీదకి వస్తారు. ఇదే విధంగా వైరం-విరోధం కాలాంతరంలో పలుచబడిపోతూ ఉంటుంది. ప్రాణస్నేహం ముఖపరిచయ స్థాయికి దిగిపోతుంది. ఉద్విగ్నత - ప్రియమైనది గాని అప్రియమైనదిగాని ఏ స్థాయికి చెందినదైనా-కాలం యొక్క గాలి సోకడంతో చల్లబడిపోతూ ఉంటుంది. మంచి చెడ్డల ఉత్సాహం కాలానుసారంగా పొంగుతూ, కృంగుతూ ఉంటుంది. కాని అసంతృప్తి అనే జబ్బు

మాత్రం ప్రతి నిమిషం, ప్రతి స్థితిలోను ఒకే రకంగా ఉంటుంది. మనిషిని స్థిమితంగా కూర్చోనివ్వదు. సంతోషంగా ఉండనివ్వదు. ఎంతున్నా ఎన్ని ఉన్నా ఇంకా ఏదో కావాలని, ఏదో లేదని బాధపడుతూనే ఉంటుంది.

భ్రమ - తృష్ణ - అసంతృప్తి

అసంతృప్తిని విశ్లేషించినప్పుడు తెలిసేదేమిటంటే - అది అవాస్తవికతతో కలిసి ఉన్న ఒక కల్పిత భ్రాంతి అని. ఆ భ్రాంతికి లోనైన వారి మస్తిష్కం ఒక ప్రత్యేకమైన పద్ధతిలో ఆలోచిస్తుండే అలవాటుకు లోనౌతుంది. అది ఏదో ఏదో కావాలనుకుంటుంది. ఎంతో గొప్పగా ఎదగాలనుకుంటుంది. అందరిమీదా అధికారం చెలాయించాలనుకుంటుంది. పొగడ్డల వంతెన మీద పరుగులు తీస్తూ ఉండాలన్న ఆశ ఎప్పుడూ సవారీ చేస్తూ ఉంటుంది. ఒకవేళ అది కోరినవన్నీ సమకూడినా అప్పుడూ తృప్తిపడదు. ఇంకా మరేవేవో క్రొత్త క్రొత్త కోరికలు వుడుతుంటాయి. ఈ తృష్ణ పరిపక్వమై అసంతృప్తి రూపం దాలుస్తుంది. దానిని వదిలించుకోవడం సామాన్య విషయం కాదు. అసంతృప్తికి లోనైన మనిషి సుఖ సంతోషాలకు దూరమై, ఎంత గొప్ప స్థితిలో ఉన్నా దీనమైన, హీనమైన జీవితం గడుపుతుంటాడు.

నిజానికి మనిషికి కావలసిన వాస్తవిక అవసరాలు చాలా కొద్ది. పొట్ట నింపుకోవడానికి అన్నం, ఒళ్ళు కప్పుకోవడానికి వస్త్రం, నివసించడానికి నీడ ఏర్పాటుచేసుకొనడం ఏమంత కష్టమైన పని కాదు. కొద్దిపాటి శ్రమతో వచ్చిన ఆదాయంతోనే ఈ అవసరాలు తీర్చుకొనవచ్చు. మిగిలిన కుటుంబ సభ్యులను కూడా స్వావలంబులుగా, సుసంస్కారులుగా తయారుకావడానికి మొదటినుండి ప్రేరణ ఇస్తూ ఉంటే - వారు కూడా

జనపదార్థం గ్రామం త్యజేత్ - దేశం కోసం గ్రామాన్ని త్యజించాలి.

కొద్దికాలంలోనే తమ కాళ్ళమీద తాము నిలబడి జీవితనౌకను నజావుగా, నమర్దవంతంగా నడిపించుకొనగలుగుతారు.

పరిమితిలో సంతృప్తి

అధిక సంతానోత్పత్తి అనే చక్రంలో చిక్కుకొనకపోతే భార్యాభర్తల జీవితాలు ఒకరికొకరు సేవ-సహకార మందించుకుంటూ ఎంతో సంతోషంగా-సౌకర్యవంతంగా గడిచిపోతాయి. పిల్లలను యోగ్యులుగా తయారు చేయడానికి కావలసిన ధనం, కాలం, వాతావరణం ఏదీ లేకపోయినా కళ్లు మూసుకొని సంతానవంతులయినప్పుడు కష్టాలు ఎదుర్కొనవలసి వస్తుంది. మోయలేని భారాన్ని తలమీది కెత్తుకొని దానిని తీరులేని పద్ధతిలో కొనసాగిస్తూ నిస్సారంగా, నిర్వేదంగా బ్రతుకుంటారు. దీనిలో పిల్లలకు గాని, వారికి గాని తృప్తి సంతోషమూ మిగులవు. అసంతృప్తి నుండి కలహ వాతావరణం ఏర్పడుతుంది. ఆ అశాంతి కుటుంబమంతటినీ చుట్టుముడుతుంది. ఎక్కువ శాతం కుటుంబాలలో మనోమాలిన్యం, సంకుచిత స్వభావం, చాడీలు చెప్పే అలవాటు, తగవులు, విడిపోవడం వంటి దుస్వభావములు నిండి ఉంటాయి. తెలిసి కూడా ఈ నరకాన్ని మెడకు చుట్టుకున్నారంటే - అందుకు, తమ దృష్టి కోణమును ఉచ్చస్థాయికి పెంచుకోగల వ్యవహారిక విద్య లభించకపోవడం ఒక కారణం. మరొకటి మనిషిలోని మూర్ఖత్వం. కుటుంబమును పోషించటాన్ని భగవత్ కార్యంగా భావించి కర్తవ్య పరాయణతతో దానిని తోటమాలిలా నీరుపోసి ఎరువువేసి పెంచుకొనాలి. తనవారికే కాక విశ్వపరివారం అన్న భావనతో అందరికీ సేవ-సహకారములు అందించగలిగితే అందులో అంతులేని సంతృప్తి లభిస్తుంది.

అసంతృప్తి నుండి ఆడంబరం

సంతృప్తి లేనివారు ఇతరుల ముందు తమ గొప్పలు చూపించుకోవడానికి, దర్జాలు ప్రదర్శించు కోవడానికి ఖర్చుతో కూడిన అనేక ఆడంబరాలను చేస్తూ ఉంటారు. వాటికి కావలసిన నరంజామాను నమకూర్చుకొనడంలోనే వారి నడుములు విరిగిపోతుంటాయి. అయితే ఏం! అహంను సంతృప్తి వరచడం కోసం, కీర్తి ప్రతిష్ఠల కోసం ఎన్నో మాయోపాయాలు పన్నుతూ ఉంటారు.

అయితే వీటితోపాటు మరోభయం కూడా దానిని అంటిపెట్టుకొనే ఉంటుంది. అర్హతలేకుండా సంపాదించిన కీర్తి-పేరు-ప్రఖ్యాతుల గుట్టు రట్టు అయిందా! గొప్పతనానికి బదులుగా అవమానం, అవహేళన, తిరస్కారం భరించక తప్పదు. విద్యుల్లతలా ఒక క్షణం మెరిసి మరుక్షణం మరపుల పొరల్లో మాయమై పోయే క్షణికానందాల వలన లాభమేమిటి? “నిరాడంబరంగా జీవించు, ఉన్నతంగా ఆలోచించు” - అన్న సూక్తిని పాటించగలిగితే, సగటు పౌరునిలా జీవితం గడపగలిగితే, అందులో లభించే ఆనందానికి ఏదీ సాటి రాదు. నిజానికి తృప్తిని మించిన ఐశ్వర్యం ఏమీ ఉంటుంది. నిర్వహణ సజావుగా సాగిపోతూ ఉంటుంది. కనుక జీవితార్థన తర్వాత మిగిలిన సమయంలో సద్జ్ఞాన సంకలనం, సత్ప్రవృత్తుల సంవర్ధనం చేసుకుంటూ ఉండవచ్చు. భౌతిక దృష్టిలో మితంగా, ఆత్మిక దృష్టిలో అపరిమితంగా తయారుకావచ్చు.

సంతృప్తికి అర్థం ఏ పనీ చేయకుండా, సోమరిగా కూర్చోవాలని కాదు. పురుషార్థమును ప్రతి రంగంలో నిరూపించుకొనాలి. అర్థార్థనలో కూడా. అయితే, సంపాదించిన మొత్తాన్ని తమకోసమే వినియోగించు కోకుండా నిరాడంబరంగా జీవిస్తూ మిగిలినదాన్ని సమాజంలోని వెనుకబడిన తనమును తొలగించడంలో

గ్రామార్థం కుటుంబ స్వైజ్యతే - గ్రామం కోసం కుటుంబాన్ని విడిచిపెట్టాలి.

లేదా సత్రవృత్తులను విస్తరింపచేయడంలో ఖర్చుపెట్టాలన్న సదాలోచన కలిగి ఉండాలి. ఆ పనిలో శ్రద్ధ చూపాలి. ఈ దశలో ధనార్జన కూడా పరమార్థ దృష్టిగల పుణ్యకార్యంగా మారిపోతుంది. సంపాదన పెరుగుతున్నా అది అత్యాశ అనిపించుకోదు.

అసంతృప్తి వల్ల సర్వనాశనం

అసంతృప్తి అనేది పరమార్థ కార్యాలు చేయడంలో, వ్యక్తిత్వాన్ని అత్యధిక నదృశనాలతో సంపన్నం చేసుకొనడంలో ఉంటే తప్పు లేదు. అటువంటి కోరిక ఆత్మిక ప్రగతికి గుర్తు. కాని ఈ ఆత్మిక దాహం వికృత రూపం దాల్చి వాసన, తృప్తి, అహం, మమతల రూపంలో వెల్లడవుతుంది. దానితో త్వరితగతిన అన్నీ పోగుచేసుకొనాలనే తొందరలో కుకర్మలు చేయడానికి కూడా వెనుకాడరు. అసంతృప్తి అనే సముద్రాన్ని పూడ్చడానికి ప్రయత్నించి విఫలమై తమ అసమర్థతకు గాడిపోయి మాదిరి మనసులో రగిలిపోతుంటారు. కనుక అసంతృప్తి ఏ రంగంలో ఉన్నా దుఃఖమును, వినాశనాన్ని కలిగిస్తుందని తెలుస్తున్నది. వైభవంగా జీవించాలనే తీవ్రమైన కోరిక జనసామాన్యాన్ని ఎక్కువ అసంతృప్తికి గురిచేస్తుంది. ఆ కోరిక తీరటం కష్టసాధ్యం. సామాన్యంగా బ్రతుకు తెరువులో లోటు ఏర్పడినపుడు దారిద్ర్య బాధలో అసంతృప్తి కనిపిస్తుంది. తమలోని సామర్థ్యమును మేల్కొల్పి దీనిని తేలికగా అధిగమించవచ్చు. సృష్టిలోని ప్రాణులన్నీ ప్రకృతి ప్రేరణకు అనుకూలంగా ఉదయం నుండి సాయంత్రం వరకు శరీర రక్షణ కోసం పాటుపడుతుంటాయి. అవి ఆకలితో నిద్రలేస్తాయి గాని ఆకలితో నిద్రపోవు. మనిషి వాటికన్నా ఎక్కువ సాధన సంపన్నుడు. శరీరబలం, బుద్ధిబలాలకు అధికారి. అటువంటప్పుడు అతడు తన ఉచితమైన అవసరాలను

రామానుజుల ఆదర్శం

ఒక వ్యక్తి రామానుజులచారితో ఇలా అన్నాడు - 'బ్రాహ్మణ కులంలో పుట్టికూడా మీరు ఒక హరిజనునికి దహన సంస్కారాలు కావించారే..?' ఆ వ్యక్తి ఇంకా ఏదో చెప్పబోతున్నాడు. రామానుజులచార్యులు అతనిని మధ్యలోనే ఆపి ఇలా చెప్పారు - 'భగవంతుని అవతారమైన శ్రీరామచంద్రుడే స్వయంగా ఒక పక్షికి (జటాయువు) దహనక్రియలు చేశాడు. ఈ హరిజనుడు ఆ పక్షికన్న తీసిపోయాడా? ఈ సమాధానం విని ఆ వ్యక్తి ఇంకొక్క మాట కూడా మాట్లాడ లేకపోయాడు. అతడు ఆచార్యునికి ప్రణమిల్లి నిష్క్రమించాడు.

అతడిలోని సోమరితనము, పొరపాట్లు, అసంతృప్తి. రోగులు, వికలాంగులు, బాలురు, వృద్ధులు మొదలైనవారు తప్పనిసరిగా అసౌకర్యము, ఇబ్బందులు ఎదుర్కొనవలసి ఉంటుంది. కాని అటువంటి వారు చాలా కొద్దిమందే ఉంటారు. వారు కావాలనుకుంటే సహనమును కలిగి తమకన్నా ఎక్కువ బాధల్లో ఉన్నవారితో తమను పోల్చుకొని తృప్తిపడుతూ ఆస్థితిలో కూడా ఉల్లాసకరమైన జీవితాన్ని గడవవచ్చు. వినమ్రతతో, మంచితనంతో, ఉదార స్వభావుల సహకారమును పొందుతూ ఉంటే దానిని సంతృప్తి కంటే గొప్పదిగా చెప్పవచ్చు.

ఈ నెలలో కనీసం అయిదుగురు వ్యక్తులను పత్రిక చందాదారులుగా చేర్పించండి.

తిలమాత్ర మపి ఉపకారం శైలమాత్రం మన్యతే సాధుః - తనకు చేసిన సువ్యూ గింజంత ఉపకారాన్ని పర్యతం అంతగా భావిస్తాడు పత్తురుమడు.

కర్తవ్య కర్మ నీ చేతిలో-ఫలితం పరమేశ్వరాధీనం

ఇది మా కోరిక, కనుక ఇది పూర్తి కావలసిందే - అని వాదించడం సబబు కాదు. కోరే వ్యక్తి ఆ కోరిక సఫలం కావడానికి అవసరమయే సాధన సంపత్తిని సమీకరించగలుగుతాడా - అని కూడ పరిశీలించవలసి ఉంటుంది. పరిస్థితుల ఎగుడు దిగుళ్లు విలక్షణంగా ఉంటాయి. ఊహించని సంఘటనలు జరుగుతాయి. దగ్గరపడిన సాఫల్యం తలక్రిందులై అసాధ్యంగా మారుతుంది. ఈ తారుమారు మన చేతుల్లో ఉండదు.

ఈ ప్రపంచంలో పరిస్థితుల ప్రవాహాలు అనేకం పారుతూ ఉంటాయి. అవి ఒకోసారి మనకు అనుకూలంగా ప్రవహిస్తాయి. ఒకోసారి వ్యతిరేకంగా ప్రవహిస్తాయి. అప్పుడు మన ఒక్క అడుగునా ముందుకు వేయలేము. సాహసవంతులూ, గుణవంతులూ, సమర్థులూ సైతం ఈ వ్యతిరేక పరిస్థితులలో నిస్సహాయులు అయిపోతారు. మనం అనుకున్నది జరుగుతుందనీ, మన కృషి ఫలిస్తుందనీ ఖచ్చితంగా చెప్పలేము.

సత్ప్రయత్నాలకు ఫలితాలు అసలు రావని కాదు. తరచు వస్తూనే ఉంటాయి. అయితే - అర్హతా, ప్రతిభా, కార్యశూరతా కలిగిఉన్న ప్రతి వ్యక్తికీ కోరుకున్నంతగా సాఫల్యం అందుతుందనే గ్యారంటీ లేదు.

వైఫల్యం మనస్సును తీవ్రంగా గాయపరుస్తుంది. అందువల్ల నిరాశ, చిరాకు కలుగుతాయి. ఒకోసారి ఈ గాయం ఎంత దారుణంగా ఉంటుందంటే - భవిష్యత్తులో ఏ పనికయినా సాహసించడం కష్టమవుతుంది. ఆ స్థితిలో పలువురు హతాశులు అవుతారు, ముక్కలయిపోతారు. తమ దురదృష్టాన్ని నిందిస్తూ కూర్చుంటారు. తమ భవిష్యత్తు చిమ్మచీకటిగా మారిందని వాపోతారు. వారి

ఉత్సాహం అడుగంటిపోతుంది. వారి సాహసం మొక్కపోతుంది. లోపల అంతా డొల్ల అయిపోతే - బయట కార్యశూరత ఎలా ఉదయిస్తుంది. లోపలా బయటా నీరసం, నిస్త్రాణ నిండిఉన్న స్థితిలో ఉజ్వల భవిష్యత్తు ఎలా ఉదయిస్తుంది.

వైఫల్యం బలహీనమైన మనస్సు కలవారికి ఒక శాపంగా పరిణమిస్తుంది. మనం ఎందుకూ పనికిరాము - అనే భావం వారిని క్రుంగదీస్తుంది. నిరాశా నిస్పృహలు వారిని పట్టి పీడిస్తాయి.

మరి ఈ విష వలయం నుంచి, ఈ జంజాటం నుండి బయటపడే మార్గం ఏమిటి? మన కర్తవ్య కర్మ ఏదో మనం నిర్ణయించుకోవడం, ఆ కర్మలో పురుషార్థం చూపడాన్నే కార్యశూరతను చూపడాన్నే సాఫల్యంగా పరిగణించడం, అందులోనే ఆనందాన్ని అనుభవించడం - ఇదే మార్గం. వాస్తవానికి - కర్తవ్య కర్మలో ఉత్సాహంగా, ఆనందంగా నిమగ్నమయే నిష్ఠను అక్షయంగా నిలిపి ఉంచుకోవడం అనేది ఉన్నత స్థాయికి చెందిన భావనాత్మక సాఫల్యం. ఈ సాఫల్యాన్ని ఆనంద దాయకంగా, సంతోషజనకంగా పరిగణించే వ్యక్తి పైకి కనిపించే సాఫల్యం అందినా అందకపోయినా బాధపడడు. తన కృషిలోని, తన కార్యశూరతలోని ఉత్కృష్టతనే సాఫల్యంగా పరిగణించి, అతడు సంతోషిస్తాడు. మంచి ఫలితాన్నీ, చెడు ఫలితాన్నీ క్రీడాకారుని గెలుపోటములలా పరిగణించి, వాటిని చిరునవ్వుతో స్వీకరిస్తాడు.

కర్తవ్య కర్మలో నిష్ఠను పెంపొందించుకోవడమే మనిషి పురుషార్థానికి శిఖరాగ్రం. భౌతిక ఫలితం దైవాధీనం. సాఫల్యాన్ని పొందే మార్గంలో మనకు తెలియని అనేక కారణాలు సహాయకాలుగా,

నాస్తి సత్యాత్ పరం తపః - సత్యాన్ని మించిన తపస్సు లేదు.

ఆటంకాలుగా పనిచేస్తాయి. కనుక ఇంతటి కృషి జరిపితే ఇంత సమయంలో ఇన్ని సాధనాలతో ఇంతటి సాఫల్యం అందుతుందనే అంచనా నిజం కావడం అరుదు. ఎలాంటి సంఘటనలు ఎదురవుతాయో ఎవ్వరికీ తెలియదు. ఈ స్థితిలో - ఖచ్చితం కానిదాన్ని ఖచ్చితమని భావించేవారికి ముందు ముందు నిరాశ ఎదురయే అవకాశం పూర్తిగా ఉంది. ఆశ నిరాశగా మారగానే - ఆకాశం నుండి పాతాళానికి జారినంత మనోవేదన కలుగుతుంది మనిషికి .

కనుక-సాఫల్యానికి లక్ష్యాన్ని నిర్ణయించుకోవాలి; అందుకోసం కృషి చేయాలి; సాధనాలను సమీకరించాలి; అయినా నిర్ణీత ఫలితం అందడం అనిశ్చితమని గుర్తించాలి; అందుకు మనస్సును సిద్ధపరచాలి; అప్పుడు నిరాశకూ, మనోవ్యధకూ తావు ఉండదు.

సాఫల్యం మనిషి గౌరవానికి గీటురాయి కాదు. కర్తవ్య నిష్ఠతోనే ముడిపడి ఉంది ప్రతిష్ఠ. ఉన్నత ఆదర్శాలకోసం బలిదానం చేసిన మహామానవులందరూ విఫలం చెందినట్లైనా?

మరోప్రక్క - అవినీతి ద్వారా అందిన సాఫల్యం ఆత్మ సంతృప్తిని ఎలా ఇస్తుంది? దైవమూ సమాజమూ అలాంటి సాఫల్యాన్ని అసహ్యించుకుంటాయి. అది నిజమైన సాఫల్యం ఎలా అవుతుంది?

కర్తవ్య కర్మ పూర్తిగా మనిషి చేతుల్లో ఉంది. దానిని అతడు పూర్తి నిజాయితీతో, తత్పరతతో చేస్తూ ఉండగలుగుతాడు. తన వంతు పనిని, తన చేతిలో ఉన్న పనిని మనిషి పూర్తి చేయాలి. ఇంతవరకే సాధ్యమవుతుంది. ఇంతవరకే సరిపోతుంది.

★★★

దప్పిక తీర్చే చేతులు

‘అమ్మా! మంచినీళ్ళు, గొంతు ఎండిపోతున్నది, మంచినీళ్లు ఇవ్వు’ డెహరాడూన్ ఎక్స్ప్రెస్ లో ఒక పెట్టెలో కూర్చున్న ఒక చిన్నపిల్ల ఆర్తస్వరం అది. పెట్టెలో జనం కిటకిటలాడుతున్నారు. ప్లాట్ ఫారం మీద దగ్గరలోనే నిల్చున్న శ్రీసాధూరామ్ చెవిలో ఈ శబ్దం వినిపించింది. శ్రీసాధూరామ్ సింధీ సమాజం అధ్యక్షులు. ఆయన ఒక పుస్తకాల షాపు యజమాని. దప్పిక, దప్పిక అంటున్న ఆ పిల్లను చూచి ఆయన ఒక గ్లాసెడు మంచినీటి కొరకు పరుగెత్తాడు. కాని రైలు ఎవరికోసమూ ఆగదుగదా! అది వెళ్ళిపోయింది. అప్పుడు ఆ మహానుభావుడు దీర్ఘాలోచనలో మునిగిపోయాడు. గ్లాసులో ఉన్న జలం సాక్షిగా ఒక సంకల్పం చేశాడు-‘ఇది గంగా మాత ఉన్న దేశం. ఇకనుండి ఈ స్టేషన్లో ఏ ప్రయాణీకుడూ దప్పికతో వెళ్ళిపోడు.’

మరునాడే ఆయన చేతిలో ఒక నీళ్ళ బాల్బీ వట్టుకున్నాడు. ప్రతి రైలు బండి దగ్గరకూ వెళ్లి ప్రయాణీకులకు మంచినీళ్ళు ఇవ్వ నారంభించాడు. చూస్తూ ఉండగానే సేవాభావంగల వ్యక్తులు అనేకమంది తోడుగా నిలిచారు. ప్లాట్ ఫారం మీద ఒక మూల ఒక వంద కుండలలో చల్లని మంచినీటిని నింపి ఉంచారు. వచ్చిన ప్రతి రైలు బండి వద్దా కుండలలో చల్లని మంచినీటిని నింపి ఉంచారు. వచ్చిన ప్రతి రైలు బండి వద్ద 200 మంది కార్యకర్తలు మంచినీరు అందించసాగారు. ఇప్పుడు కూడా ప్రచారానికి బహుదూరంగా ఉంటూ ప్రజలకు సమర్పణ భావంతో సేవ చేస్తున్న ఎందరో వ్యక్తులు వేసవికాలంలో మనకక్కడ కనిపిస్తారు. ఢిల్లీ, బొంబాయి, రతలాం వెళ్ళే ఏ ప్యాసింజరు రైలు బండిలో అడిగినా చెబుతారు. చల్లని మంచినీరు ఎక్కడ దొరుకుతుంది? భివానీమండీ స్టేషన్ లో!

ఋణ శత్రు వ్యాధియో నిశేషాః కర్తవ్యాః - ఋణాన్నీ, శత్రువుల్నీ, వ్యాధుల్నీ పూర్తిగా రూపుమాపాలి.

జప సాధన

మనోమయి కోశము యొక్క స్థితి మరియు ఏకాగ్రత కొరకు జప సాధన చాలా ఉపయోగము అనునది నిర్వివాదాంశము. అన్ని మతములు, మత సంప్రదాయములు దీని ఆవశ్యకతను గుర్తించాయి. జపం చేయటం వలన మనస్సు యొక్క ప్రవృత్తులను ఒకే దిశయందు ప్రవర్తింపజేయుట సులభము.

ఒకప్పుడు ఒకడు భూతసిద్ధి పొందెనట. ఆ భూతము చాలా బలవంతమైనది. ఏ పని చెప్పినా చేస్తాను గానీ, పనిలేకుండా కూర్చోపెట్టడానికి వీలులేదు; పని లేకపోతే నిన్ను తినేస్తాను-అన్నదట భూతం. అతడు ఆ భూతానికి ఎన్నో పనులు చెప్పాడట. ఆ పనులన్నీ క్షణంలో పూర్తిచేసేవాడట ఆ భూతం. దానితో అతడు వ్యాకులుడై గురువువద్దకు పరుగెత్తినాడట. గురువు అతనికి ఉపాయం చెప్పాడట. ఆ ఇంటి ముంగిట ఒక నిచ్చెన ఉన్నది. పనిలేనంతసేపు ఆ నిచ్చెన ఎక్కిదిగుతూ ఉండమని చెప్పినాడట ఆ భూతానికి. దానితో అతని కష్టం గట్టెక్కింది.

మనస్సు అటువంటి భూతము. దానికి పని లేకపోతే అది ఏదో ఒక జగడాన్ని తెచ్చిపెడుతుంది. అందువల్లనే ఎప్పుడు పని లేకపోతే అప్పుడు మనసును జపమీద లగ్నం చేయాలి. జపమనిన ఏదో కాలయాపన కొరకు చేసే పని కాదు. అది ఒక గొప్ప ఉత్పాదక, నిర్మాణాత్మక, మనోవైజ్ఞానిక శ్రమ. నిరంతరము జపముచేయుట వలన మనసు నందు ఉత్పన్నమైన అభ్యాసములు, సంస్కారములు, స్వభావతః ఆ దిశకు తిరిగిపోతాయి.

రాతిమీద త్రాటితో పదే పదే రాస్తే గీతలు పడి మెల్లగా రంపం వలె కోసుకుని రంధ్రము పడుతుంది. పంజరంలో నివసించే పావురము బయటికి పంపినా తిరిగి

లోపలికి వస్తుంది. అరణ్యంలో వదిలినా రాత్రికి తిరిగి వస్తుంది. నిరంతరం అభ్యాసం చేత దీర్ఘకాలం చేసే కార్యక్రమాలలో ప్రవృత్తి సునాయాసంగా లభిస్తుంది.

అనేక నిరర్థక కల్పనా ప్రపంచములయందు పడుతూ లేస్తూ విహరిస్తూ ఉండే ఆపేక్ష ఆధ్యాత్మిక భావన యొక్క ఒక నియమిత పరిధియందు భ్రమించేటందుకే జపం. ఆ అభ్యాసం చేయడం చేత మనసు ఒకే దిశయందు ప్రవృత్త మవుతుంది. ఆ దిశయందు పూర్ణ సాఫల్యము సంప్రాప్తించే సులక్షణ మున్నది. మనోరూప భూతం మహాబలం కలది. ఇది ప్రాపంచిక విషయాలలో గొప్ప సాఫల్యాలను సాధిస్తుంది. ఆధ్యాత్మిక దృష్టి కలిగితే అది భగవానుని సింహాసనమును కదిలించగలదు. మనస్సు యొక్క ఉత్పాదక, రచనాత్మక, ప్రేరక శక్తి ఎంతో విలక్షణమైనది. ప్రపంచమందు ఏ విషయము కూడ దానికి అసాధ్యం కాదు. భగవానుని సంప్రాప్తించుకొనుట కూడ దానికి చాల సులభం. దానిని ఒక నియమిత క్షేత్రంలో నిలపడమే కష్టము. జపం చేయడంవల్ల ఆ అడ్డంకిని సులభంగా అధిగమించవచ్చు.

మన మనస్సు విశృంఖలంగా విహరించి దేనిమీదా కేంద్రీకరింపనీయదు. గట్టి ప్రయత్నం చేస్తే సర్కస్ లో సింహాలు, పులులు, ఎలుగు బంటల్లు మొదలైన క్రూర జంతువులు యజమాని చెప్పిన పని చేసి అతని ఇష్ట ప్రకారం నటిస్తాయి. చంచలమై, కుమార్గగామియైన మనస్సును వశమందుంచి చెప్పిన పని చేయించడం అసంభవం కాదు. పహిల్వానులు ప్రతి రోజు దండేలు, బస్కీలు తీసి శరీరాన్ని ఉక్కులా దృఢంగా ఉండేలా చేస్తారు. నిత్యం జపం చేయడం ఒక ఆధ్యాత్మిక వ్యాయామం. దానివల్ల ఆధ్యాత్మిక స్వాస్థ్యము సుదృఢమై, సూక్ష్మశరీరం

నాచారితాచ్చాస్త్రం గరీయః - వాడుకలో ఉన్న శిష్టాచారం కంటే శాస్త్రం గొప్పది కాదు.

శక్తి వంతమవుతుంది. ఒక్కొక్క బిందువు జలంతో బిందె నిండుతుంది. చీమ ఒక్కొక్క గింజనూ ఏరుకుపోయి తన బిలంలో ఎంతో ధాన్యాన్ని నిలువచేస్తుంది. ఒక్కొక్క అక్షరం చదువుతూ కొంత కాలానికి మనిషి విద్వాంసుడు కాగలడు. ఒక్కొక్క అడుగు వేస్తూ ఎంతో దూరాన ఉన్న గమ్యం చేరవచ్చు. ఒక్కొక్క పైసా కూడబెట్టి లక్షాధికారి కావచ్చు. ఒక్కొక్క గడ్డిపరకను కలిపి సుదృఢమైన మోకును తయారుచేయవచ్చు. జవంలో అదే జరుగుతుంది. అందువలన యోగ గ్రంథముల యందు జపమును యజ్ఞముగా పేర్కొన్నారు. దాని మహిమ స్తుతింపబడినది. ఆత్మ మార్గమున చరియించు ఇచ్చకలవారు జపమును తమ కర్తవ్యముగా అవశ్యం భావించి నిర్ధారించిన విధంగా చేయాలి.

భగవద్గీత 10వ అధ్యాయంలోని ఇరువది ఐదవ శ్లోకంలో యజ్ఞముల యందు జప యజ్ఞము శ్రేష్ఠమని చెప్పబడినది. మనుస్మృతియందు రెండవ అధ్యాయంలో ఎనుబది ఆరవ శ్లోకంలో హోమము, బలి, కర్మ, శ్రాద్ధము, అతిధిసేవ, పాకయజ్ఞము అన్నీ కలిపి జపయజ్ఞములో పదునారవ వంతుకు కూడ సరిపోవని చెప్పబడినది. భరద్వాజ మహర్షి గాయత్రీవ్యాఖ్య యందు సమస్త యజ్ఞముల యందును జప యజ్ఞము శ్రేష్ఠమని చెప్పినాడు. ఎంతటి కర్మ, యజ్ఞము, తపము దానముచేసినను అవి జప యజ్ఞములో పదునారవ వంతుకు సరపోవు. సమస్త పుణ్య సాధనల యందును జప యజ్ఞము శ్రేష్ఠము. ఈ విధమైనట్టి అగణిత ప్రమాణములు శాస్త్రముల యందు ఉపలబ్ధమగును. ఆ శాస్త్ర వచనములయందు జపయజ్ఞము యొక్క ఉపయోగము, మహిమ గురించి చాల గొప్పగా చెప్పబడినది. దానికి కారణము జపము మనసును వశము చేసికొనగల రామబాణము. ఆ మనసును వశమున నుంచుకొనుట యనునది సాఫల్యములలో కెల్లా గొప్ప సాఫల్యము. అది ప్రాప్తించిన

యెడల జీవితము ధన్యమైనట్లే. సమస్త ఆత్మిక, భౌతిక సంపదలు సంయమిత మనస్సుతో ఉపలబ్ధ మగును.

జప యజ్ఞమునకు సంబంధించి అవశ్యకముగా తెలిసికొన వలసిన విషయములివి-

(1) జవమునకై ప్రాతఃకాలమందు బ్రహ్మముహూర్తము నర్వోత్తమ కాలము. సూర్యోదయమునకు రెండు గంటల ముందు నుండి సూర్యోదయమగువరకు బ్రహ్మముహూర్తమని చెప్పబడినది. సూర్యోదయానంతరం రెండు గంటల కాలము ప్రాతఃకాలము. ప్రాతఃకాలమున కంటే బ్రహ్మముహూర్తము శ్రేష్ఠము.

2) జపమునకై పవిత్రమైన ఏకాంత స్థలమును ఎన్నుకొనదగును. మందిరము, తీర్థము, తోట, జలాశయము మొదలైన ఏకాంతమైన శుభ్రముగా ఉన్న స్థానములు జపమునకు అధిక ఉపయుక్తములు.

3) సంధ్యయందు జపముచేసిన-సూర్యాస్తమయము తరువాత ఒక గంటలోపుగా జపమును ముగించాలి. ప్రాతఃకాలం రెండు గంటలు, సాయం సంధ్య ఒక గంట మించి, రాత్రియందు, అన్యభాగముల యందును గాయత్రీమంత్ర జపమును చేయరాదు.

4) జపము కొరకు శుభ్ర శరీరముతో, శుభ్ర వస్త్రములను ధరించి కూర్చొనవలెను. సాధారణముగా స్నానము వలన మాత్రమే శరీరము శుద్ధమగును. ఆరోగ్యం సరిగా లేకపోయినా, ఋతువు అనుకూలంగా లేకపోయినా - కాళ్ళు చేతులు ముఖము కడుగుకొని, తడివస్త్రముతో శరీరాన్ని తుడుచుకుని జపం చేయాలి. ఉతికి ఆరవేసిన వస్త్రములు మాత్రమే ధరించాలి. లేకపోతే సిల్కు లేదా ఉన్ని వస్త్రాలను ధరించవచ్చు.

5) జపము ఉత్తనేలమీద కూర్చొని చేయరాదు. కుశాసనము, గడ్డితో చేసిన ఆసనము అధిక ఉపయుక్తములు. పశుచర్మము, మృగచర్మము మొదలైనవి

యజ్ఞ ఫలజ్ఞాన్తివేదవిదః - యజ్ఞ ఫలాలను గురించి తెలిసినవాళ్ళు మూడు వేదాలలో పండితులు.

ప్రస్తుతకాలంలో హింసలేకుండా దొరకవు. అందువలన అవి నిషిద్ధములు.

6) వద్దాననం వేసి కూర్చొని, వెన్నెముక నిటారుగా నిలిపి జపం చేయాలి. ఉదయం తూర్పునకు, సాయంత్రం పడమరకు తిరిగి కూర్చోవాలి.

7) తులసితోగానీ, చందనముతోగాని చేసిన మాలను వాడాలి. కనీసం ప్రతిదినం ఒక మాల జపం చేయాలి. జపంచేసే సమయంలో మాలపై ఇతరుల దృష్టి పడకుండా ఉత్తరీయం లోపలగానీ, చేతిని గోముఖము ముద్రలో ఉంచిగానీ చేయాలి.

8) జపం చేసేటప్పుడు సుమేరువు (పెద్దపూస)ను దాటరాదు. ఒకమాల పూర్తియైన తర్వాత కళ్ళకడ్డుకుని వెనుకకు త్రిప్పి మరల ప్రారంభించాలి.

9) దీర్ఘయాత్రలలోను, జబ్బు వడినప్పుడు, ఇంకొక రోగి సేవలో లగ్నమైనప్పుడు, పురుడు, సూతకము మొదలైన అశౌచకాలముల యందు స్నానాది పవిత్రతలతో ఆవశ్యకత లేదు. అటువంటి సమయాలలో మానసిక జపం చేయాలి. మానసిక జపం పరుండియైననూ చేయవచ్చును (పరువుపై), నడుస్తూ నైనా చేయవచ్చు. పవిత్రత, అపవిత్రతలతో సంబంధము లేదు.

10) కంఠంతో సన్నగా ధ్వనిచేస్తూ పెదవులను కదిలిస్తూ ప్రక్కవారికి వినిపించకుండా మెల్లగా జపం చేయాలి. మల, మూత్ర విసర్జనకు వెళ్ళవలసివస్తే శుద్ధ జలముతో కాళ్ళు చేతులు ముఖము కడుగుకొని మరల జపమునకు కూర్చోవాలి. జపకాలంలో వీలైనంతవరకు మౌనం పాటించాలి. ఎవరితోనైనా మాట్లాడవలసి వస్తే మాట్లాడి మరల జపం ప్రారంభించాలి.

11) జపం నియమిత కాలంలో నియమిత సంఖ్యలో శాంత చిత్తంతో, ఏకాగ్రమైన మనస్సుతో చేయాలి. దాపున జలాశయంగానీ, జలం నింపిన పాత్రగానీ ఉండాలి. ఆచమనం చేసి జపం ప్రారంభించాలి.

కర్తవ్య నిష్ఠ

ఒకసారి లోకమాన్య తిలక్ కుమారునికి జబ్బు చేసింది. లోకమాన్యుడు కుమారుడికి పరిచర్య చేస్తూనే కేసరి పత్రిక సంపాదకత్వం కూడా నిర్వహిస్తుండేవారు. ఒకనాడు ఆయన సంపాదకీయం వ్రాస్తున్నారు. జబ్బుతో ఉన్న తన కుమారుని స్థితి మరీ క్షీణించి పోయిందని వార్త వచ్చింది. ఆయన జవాబు చెప్పారు- 'నేను పని పూర్తిచేసుకొని వస్తాను. ఈ లోగా డాక్టరును పిలుచుకొనిరండి. మందు ఆయనే కదా ఇచ్చేది.'

తన పని పూర్తి కాగానే ఆయన ఇంటికి వెళ్లారు. అప్పటికే వుత్రుడు మరణించాడు. ఆయన శాంతచిత్తంతో అతనికి అత్య క్రియలు జరిపించారు.

తిలక్ యొక్క మనఃస్థితి, కర్తవ్యం పట్ల ఉన్న దృఢనిష్ఠ ఇట్టివి.

ఏరోజునైనా జపం మానివేయవలసి వస్తే మరునాడు ప్రాయశ్చిత్తంగా ఇంకోమాల జపం ఎక్కువగా చేయాలి.

12) జప సమయంలో మస్తిష్క మధ్యభాగమున ఇష్ట దేవతను, లేదా ప్రకాశ జ్యోతిని ధ్యానించాలి. సాధకుని ఆహార వ్యవహారములు సాత్వికంగా ఉండాలి. శారీరిక మానసిక దోషముల నుండి వీలైనంత వరకు రక్షించుకోవాలి.

13) జపమునకు గాయత్రీ మంత్రము సర్వ శ్రేష్ఠము. గురువుద్వారా గ్రహింపబడిన మంత్రము మాత్రమే సఫలమగును. స్వేచ్ఛాపూర్వకముగా ఇష్టమైన మంత్రమును ఇష్టము వచ్చినట్లు జపించడం వలన లాభం లేదు. అందువలన తన స్థితికి అనుకూలమైన ఆవశ్యకమైన విధానమును దారి తెలిసిన ఎవరివద్దనైనా తెలిసికొని జపం చేయాలి.

★★★

న దాన సమం వశ్యమ్ - దానంవంటి వశం చేసుకునే ఉపాయం మరొకటి లేదు.

దురదృష్టాన్ని తొలగించిన గురుదేవులు-2

గురుదేవులపై పూర్ణ విశ్వాసం ఉంటే, ఎంతటి కష్టాన్నైనా నివారించుకోగలం. అప్పటినుండి గురుజీతో బాటు పంచకుండీ యజ్ఞాలకు వెళ్తుండేవాడిని. యజ్ఞాలు లేని రోజులలో శాఖల ఏర్పాట్లు చూస్తూ ఉండేవారు గురుదేవులు. వారిని ఎప్పుడూ వెన్నంటే ఉండేవాడిని. గ్వాలియర్ లో గాయత్రీ పరివార్ శాఖను ప్రారంభించడానికి నాందిగా పంచకుండీ యజ్ఞం ఏర్పాటు చేసారు గురుజీ. రాజమాత విజయరాజే సింధియా యజ్ఞంలో పాల్గొన్నారు. శ్యామచరణ్ శుక్లా అప్పుడు అక్కడి ముఖ్యమంత్రి అనుకుంటాను. వారు యజ్ఞానికి వచ్చారు. యజ్ఞశాల చాలా బాగా ఉంది. యజ్ఞశాల ద్వారం దగ్గరకు గురుజీ వెళ్లగానే, పైన పేర్కొన్న పెండ్లికుమార్తె చీరే కట్టుకొని కలశం తలపై ఉంచుకొని నిలబడిఉంది. ఆమెను చూడగానే నాకు కళ్లలో నీళ్లు వచ్చాయి. ఆమెకు గురుజీపైగల విశ్వాసానికి ఆమెను అభినందించాను. అంతా గురుజీకి స్వాగతం పలికారు. గురుజీ అక్కడి కార్యకర్తలతో మాట్లాడుతున్నప్పుడు నేను ఆమెను పిలచి ఇప్పుడు ఇక వివాహం చేసికోమన్నాను. మేము మంచి వరుడిని అన్వేషిస్తాము అని చెప్పాను. అందుకు ఆమె తన వివాహం జరిగిపోయిందనీ, ఇప్పుడిక పెండ్లి ప్రస్తావన వద్దనీ చెప్పింది. తనకు ఇంకా ముగ్గురు చెల్లెళ్లు ఉన్నారనీ, అంతా ఎం.ఎ., బి.ఎ.లు చదివారనీ, వారికి వివాహాలు జరగాలనీ అన్నది. తన వివాహం గూర్చి రెట్టించి అడుగగా - తను పెండ్లి చేసుకుంటే ఇదివరకటి వరుడినే చేసి కొంటాననీ, ఆ వరుడు ప్రస్తుతం ఆరోగ్యంగా ఉన్నాడనీ, గురుజీ ఆయన జీవితాన్ని పొడిగించారనీ చెప్పింది. నాకు నోటమాట రాలేదు. ఒక నాయకుని ఇంటిలో గురుజీతోబాటు నాకు బస ఏర్పాటు చేశారు.

ఆ రాత్రి నాకు నిద్రపట్టలేదు. గురుజీతో పోట్లాడి అయినా ఆ అబ్బాయితో ఆమె వివాహం జరిపించాలని నిర్ణయించుకున్నాను. ఉదయాన్నే మామూలుగా లేచాను. నేను స్నానానికి ఏర్పాట్లు చేయకుండా గురుజీ వద్ద కూర్చున్నాను. గురుజీ అడిగారు - ఈ రోజు స్నానానికి ఏర్పాట్లు చేయవా? అని. నేను వారితో కోపంగా ఇలా అన్నాను - ఈ రోజు మిమ్మల్ని స్నానం, భోజనం ఏమీ చేయనివ్వను. నేను కూడా చేయను. అందుకు కారణం ఆ పెండ్లికుమార్తె పెట్టిన షరతు-తను ఇదివరకటి పెండ్లికుమారుడినే చేసుకుంటాననీ, తన తండ్రికి ఒక పైసా ఖర్చు కాగూడదనీ. అన్నీ సవ్యంగా జరుగుతాయని గురుదేవులు చెప్పారు. వారిపై నాకు పూర్తి నమ్మకం ఉంది. వెంటనే లేచి అన్ని ఏర్పాట్లు చేశాను. యజ్ఞం బాగా జరిగింది.

గురుదేవులతో మధుర తిరిగివచ్చాను. ఇతర యజ్ఞాలకు వారితో వెళుతూనే ఉన్నాను. నాలుగైదు నెలల తర్వాత 'అన్నో' (పెండ్లి కుమార్తె పేరు) వివాహ విషయం గురుజీకి గుర్తుచేసాను. ఒకరోజు ఫియామాండిలో గురుజీ, మాతాజీలు కూర్చుని ఉన్నారు. అన్నో వివాహ విషయం ఏమీ చేసారని గురుజీని అడిగాను. వారు మాతాజీతో - బిడ్డ ఈ పెండ్లి విషయంలో చాలా వట్టుదలగా ఉన్నాడు. ఈ విషయాన్ని నన్ను మరచిపోనీయడు - అన్నారు. ఇద్దరూ నవ్వారు. నవ్వుతూనే నన్ను గ్వాలియర్ వెళ్లమన్నారు. వెంటనే నేను గ్వాలియర్ బయలుదేరాను. ప్యారేమోహన్ గృహానికి వెళ్లగానే, అన్నో వివాహం ఇదివరకటి వరునితోనే జరిగిందని తెలిసింది. అదీ పైసా ఖర్చు కాకుండా. నేను చాలా ఆశ్చర్యపోయాను. ఇది ఎలా జరిగిందని అడిగాను.

ఆశాపరే న ధైర్యమ్ - దురాశ కలవాడికి ధైర్యం ఉండదు.

ఆ వరునికి అతని తండ్రి మరలా వధువు కోసం వెతకడం ప్రారంభించాడనీ, ఒకరిద్దరు పెండ్లి కుమార్తెలను చూసాడనీ, ఒక అమ్మాయిని నిశ్చయం చేసాడనీ తెలిసింది. వరుని తండ్రి భాగ్యవంతుడు. ఇక పెండ్లి కుమార్తెలకు కొదవ ఏముంది? ఇది పెండ్లి కుమారునికి అన్యాయం అనిపించింది. ఇదివరకటి పెండ్లి కుమార్తెను ఎందుకు చేసుకోగూడదు; తన అస్వస్థత మూలంగా పెండ్లి ఆగింది. ఆ అమ్మాయి తప్పేముంది - అనిపించింది. అంతే. వెంటనే ఒక పురోహితుడిని కలసి, తన జాతకం చూపించి, మంచి లగ్నం పెట్టమని అడిగాడు. ఆయన ఆ జాతకం చూసి - మంచి ముహూర్తంలో నీ వివాహం జరగదని చెప్పాడు. ఆ రోజే మంచిరోజనీ, వివాహానికి తగిన సమయం సాయంత్రం అనీ చెప్పాడు. ఆ వరుడు వెంటనే ఇంటికి వచ్చి, కారు డ్రైవరుకు కారు తెచ్చి సిద్ధంగా ఉంచమని చెప్పాడు. తల్లితో 'అమ్మా నేను ఈ రోజే వివాహం చేసుకోబోతున్నాను. నాతోరా' - అన్నాడు. 'నీకేమైనా పిచ్చా! మీ నాన్న ఇంట్లో లేరు. ఏ పిల్ల నిన్ను పెండ్లి చేసుకుంటుంది' - అన్నది ఆమె. ఆమెతో మాట్లాడుతూనే, తాను గ్వాలియర్ వెళ్తున్నాననీ, ఆ అమ్మాయినే వివాహం చేసుకుంటాననీ, ఇంటి తీసుకొనివస్తాననీ చెప్పాడు. తల్లి నచ్చజెప్పబోయింది. కాని అతను వినలేదు. అతనితో బాటు తల్లి కారులో కూర్చుంది. ఆయన సోదరి కూడా కారులో కూర్చుంది. కారులో ఎంతో చెప్పి చూసారు. అతను వినిపించుకోలేదు. సాయంత్రం నాలుగు గంటలకు కారు గ్వాలియర్ చేరింది. కారు పెండ్లి కుమార్తె అన్నో ఇంటికి జేరింది. ఆమె తల్లి బయట నిలబడి ఉంది. పెండ్లి కుమారుడు కారు దిగి 'అమ్మా నన్ను గుర్తుబట్టారా' - అని ఆమెను అడిగాడు. ఆమె అతనిని పరీక్షగా చూసి పోలికలైతే అన్నోకు చూసిన పెండ్లి కుమారుని వలె ఉన్నాయి. కాని అతను తీవ్ర అస్వస్థతతో ఆ రోజు ఇంటికి వెళ్లిపోయాడు - అంది. సరిగ్గా చెప్పారు. నేనే ఆ పెండ్లి

కుమారుడిని. ఈ రోజే అన్నోను పెండ్లి చేసుకోవడానికి వచ్చాను - అన్నాడు. పెండ్లి కుమార్తె చెల్లెలు వచ్చి అతనిని సాదరంగా హాలులోకి తీసికొనివెళ్లి అక్కడ కూర్చోబెట్టింది. అమ్మాయి తండ్రి ఇంట్లో లేరు. ఆ రోజు శెలవు దినము అయినందున, ఆయన ఎక్కడికో వెళ్లారు. అన్నో గాయత్రీ పరివార్ సభ్యులకు ఫోనుజేసి, విషయమంతా చెప్పింది. వారంతా ఆనందంతో ఒకరికొకరు ఫోన్లు చేసికొని పెండ్లి కూతురి ఇంటి వద్దకు నిముషాలలో చేరారు. తలా ఒక పని అందుకొని, అలంకరణలు చేసి, పందిరి వేశారు. భజంత్రీవాళ్లకు కబురుచేశారు. పెండ్లి ఏర్పాట్లు చకచకా జరిగిపోయాయి. పెండ్లి కుమార్తె ముస్తాబు పూర్తయింది. పెండ్లి కుమారుని తల్లి, చెల్లెలూ అతనితోనే ఉన్నారు. వధూవరులను పందిరిలో కూర్చోబెట్టారు. గాయత్రీ పరివార్ మహిళా కార్యకర్తలు పెండ్లిపాటలు పాడారు. బ్యాండు మేళం మ్రోగుతోంది. మైకు ఏర్పాటు జరిగింది. విద్యుత్ దీపాలతో ఇంటిని అలంకరించారు. పెండ్లి కూతురుకు పసుపు పెట్టాల్సిన సమయం. పిల్లతల్లి - తన భర్త యింట్లో లేని సమయంలో తాను ఒంటరిగా పసుపు ఎలా పెట్టేది - అని సందేహించింది. పరివార్ తరపున వచ్చిన దంపతులు ఈ అమ్మాయి మాకు కూడా కుమార్తే, మేము పసుపు పెడతాం - అని ముందుకు వచ్చారు. అలా వివాహం అంతా నవ్వంగా జరిగిపోయింది. అమ్మాయి చెల్లెళ్లు భోజనాలు తయారుచేశారు. పరివార్ సభ్యులు మిఠాయిలు బజారు నుండి తెచ్చారు. ఆ పెండ్లికోసం ఎవరెవరు ఏ సామాన్లు తెచ్చారో, వారే వాటి ఖరీదులు చెల్లించారు. పిల్ల పెండ్లికి పైసా ఖర్చు కాలేదు. ఆమె కోరిక ప్రకారమే. ఎనిమిదిమందికి భోజనాల ఖర్చుతప్ప. గాయత్రీ పరివార్ సభ్యులు వధూవరులను ఆశీర్వదించి బహుమతులు ఇచ్చారు. బ్యాండ్ సంగీతం శ్రావ్యంగా వినిపిస్తుంటే, ఆ వాతావరణం ఎంతో ఆనందమయంగా ఉంది.

దైన్యాన్ మరణ ముత్తమమ్ - దైన్యం కంటే మరణించడం ఉత్తమం.

పెండ్లికుమారుని తండ్రి తన ఇంటి వద్దకు చేరేసరికి కుమారుడు తల్లి, చెల్లెలుతో కలిసి వివాహానికి గ్యాలియర్ వెళ్లినట్లు తెలిసింది. ఆయన వెంటనే కారులో బయలుదేరి గ్యాలియర్ చేరాడు. ఇక్కడ పెండ్లికుమార్తె తండ్రి గాయత్రీ మాత దేవాలయానికి వెళ్లాడు. తన కుమార్తె జీవితాన్ని ఒక ఒడ్డుకు చేర్చమని ప్రార్థించాడు. ఆయన గూడా ఇంటికి తిరిగివచ్చాడు. ఇంటి వాతావరణం చూసి ఆశ్చర్యపోతున్నాడు. పరివార్ కార్యకర్తలు-మీరు ఇంతవరకూ ఎక్కడ ఉన్నారో? మీకోసం మేము చాలాచోట్ల వెతికాము- అన్నారు. ఇంటి అలంకరణ, బ్యాండుమేళం, విద్యుద్దీపాల కాంతి-అన్నీ చూసి తాను తన ఇంటికే వచ్చానా అని ఆయన ఆశ్చర్యపోతున్నాడు. ఆశ్చర్యంతో ఇంటి ముందు నిలబడి చూస్తూ ఉన్నాడు. ఇంతలో పెండ్లికుమారుని తండ్రి అక్కడకు చేరాడు. ఇద్దరూ ఇంటివాకిట్లో కలిశారు. పిల్లల వివాహ విషయం విన్నారు. పూలదండలు తేబడ్డాయి. వధూవరులను పుష్పమాలాలంకృతులను చేసారు. ఆశీర్వాదించారు. పెండ్లి కుమార్తె వీడ్కోలు తీసికొంది.

గురూజీ నన్ను గ్యాలియర్ పంపారు. గాయత్రీ పరివార్ సభ్యులు నాకంతా వివరించారు. గురుదేవులు చెప్పింది నిజమైంది. ఆ పిల్ల వివాహం ఆ పిల్లవానితోనే, పైసా ఖర్చు లేకుండా జరిగింది. హృదయంలో గురుదేవునికి నమస్కరించాను. గురుదేవుని ఒక శక్తి స్వరూపునిగా తెలిసికొన్నాను. మొదట మోహన్‌లాల్ కుమారుని ఉదంతం, తర్వాత ప్యారేమోహన్ కుమార్తె విషయం నన్ను గురుదేవుని బంటుగా మార్చాయి. నేను మధుర తిరిగివచ్చాను. గురుదేవుని ముందు మోకరిల్లాను. 'నువ్వు అక్కడ ఏమి చూసావు?' మీరు చెప్పింది నిజమైంది

భారతీయ సంస్కృతి జ్ఞాన పరీక్ష రాష్ట్ర స్థాయి బహుమతి ప్రదానోత్సవం

భారతీయ సంస్కృతి జ్ఞాన పరీక్ష 2006లో రాష్ట్ర స్థాయిలో ప్రతిభ కనపరచిన విద్యార్థులకు బహుమతి ప్రదాన ఉత్సవం జూలై 8 సాయంత్రం 5 గంటలకు హైదరాబాదులోని గాయత్రీ చేతనా కేంద్రంలో జరుగుతుంది. ఆ రోజు ఉదయం 9 గంటల నుండి కార్యకర్తల సమావేశం జరుగుతుందని పరీక్ష రాష్ట్ర కన్వీనరు శ్రీ బి. హనుమంత రెడ్డి తెలిపారు.

గురూజీ'-అన్నాను "బిడ్డా నేను ఏమీ చేయలేదు. జరిగిందంతా మా గురుదేవులే చేసారు. గాయత్రీమాత సహాయం చేసింది. వారిలో మాకు పూర్తిసమ్మతం ఉంది. నేను చెప్పినదంతా నా గురుదేవులు చేస్తారు. నా తృప్తి కోసం అంతా చేస్తారు"-అని ఆయన అన్నారు.

నా సోదరీ సోదరులంతా గురుదేవులపై పూర్తి నమ్మకం ఉంచితే, మన పనులు గురుదేవులే పూర్తిచేస్తారు. మన గురూజీ మన శ్రద్ధకు తగినంత మాత్రమే పనిజేస్తారు. మన శ్రద్ధ, సమర్పణ భావాల శక్తి అపూర్వమైనది. పూజలు, పురస్కారాలు కాదు కావలిసింది. భక్తి, శ్రద్ధ ఉండాలి. గాయత్రీ మంత్రం, యజ్ఞం గురుదేవులను అంతటివారుగా చేస్తే మనకు మాత్రం అలా ఎందుకు జరగదు? గురుదేవులపైనా, మాతాజీపైనా, యజ్ఞం పైనా, గాయత్రీమాత పైనా మనకు పూర్తి నమ్మకం ఉండాలి. నేను అనుభవపూర్వకంగా తెలిసికున్నది వ్రాస్తున్నాను. మన నమ్మకాన్ని బట్టి మంత్రం ఫలిస్తుంది. పూర్తి విశ్వాసంతో గురుదేవుల పనిచేయండి. ఫలితాలు అవే వస్తాయి.

★★★

ఆశా లజ్ఞం వ్యపోహతి - ఆశ సిగ్గును పోగొడుతుంది.

విశ్వానికి ఆశ్రయం ఆ ఆశ్రమం-1

బోల్పూర్ నుండి సుమారు మైలు దూరం నడవగానే, శాంతినికేతన్ వాతావరణం అనుభవం అయింది. నలువైపులా పచ్చదనం. కలకలరావాలు చేసే పక్షులు. జలజలా పారుతున్న సెలయేళ్లు. ఒయ్యారంగా నడుస్తున్న పశువులు. స్వేచ్ఛగా విహరిస్తున్న మనుషులు. త్రోవ నిర్మాణవ్యంగా ఉంది. అక్కడక్కడ కనిపించే వృక్షలతో హెచ్చుమంది యువజనులే.

శ్రీరామ్ కు ఆసన్ సోల్ లోనే శాంతి నికేతన్ కు దగ్గర దారి తెలిసింది. ఆసన్ సోల్ నుండి వర్ధమాన్ మీదుగా బోల్పూర్ చేరుకోవడానికి ఆయనకు సుమారు ఆరుగంటలు పట్టి ఉండవచ్చు. రవీంద్ర కవీంద్రుని మృణ్యభూమి న మీ పి స్తోందని బోల్పూర్ లోనే అనుభవమయింది. ఆరోజుల్లో శాంతి నికేతన్ వికాసం పొందుతోంది. కనుక అక్కడ ఒక విశిష్ట వాతావరణం నెలకొని ఉంది.

విశ్వం ఏకమయే స్థలం

శాంతినికేతన్ ముఖ్య ద్వారంపై వ్రాసి ఉన్న ఒక వాక్యాన్ని దూరంనుండే చదవగలుగుతాము. ఆ వాక్యంలో విశ్వమంతటికీ ఒక ప్రకటన ఉంది. అది ఆశ్రమానికి సంబంధించిన ప్రకటనకూడా. ఆ సంస్కృత సూక్తి ప్రతి యాత్రికుణ్ణీ ఉర్రూత లూగిస్తుంది. 'యత్ర విశ్వం భవత్యేకం నీడమ్' - అనే ఆ సూక్తి శ్రీరామ్ చిత్తాన్ని పరవశింపజేసింది. సుమారు యాభై సంవత్సరాలపాటు ఒక ఋషి సాధనా స్థలంగా ఉన్న ఆ భూమిలోని కణకణంలో ఆధ్యాత్మికతా సౌరభం వ్యాపించి ఉంది. రవీంద్రనాథ్ టాగూర్ తండ్రిగారు మహర్షి దేవేంద్రనాథ్ తమ తండ్రి తాతల నివాసాన్ని వదిలి 1861లో ఇక్కడికి వచ్చారు. ఆనాడు పేరు ప్రతిష్ఠలు కలిగిన ధార్మిక,

సామాజిక, ఆధ్యాత్మిక ఉద్యమం బ్రహ్మ సమాజానికి అగ్ర నాయకులలో వారొకరు. గ్రుడ్డి సమ్మకాలనుండి, దురాచారాల నుండి విముక్తి పొందిన సమాజాన్ని నిర్మించడానికై ఉపనిషత్తుల సిద్ధాంతాలతో పాటు పాశ్చాత్య సంస్కృతిలోని మంచి విషయాలను స్వీకరించాలని వారు ప్రబోధించారు. వారు తమ విశ్వాసాలను దృఢంగా ప్రచారం చేశారు.

ఆరోజుల్లోకూడ సామాజిక సంస్థలలో తీవ్రమైన సంక్షోభాలు చెలరేగేవి. అగ్ర నాయకుల మధ్య అభిప్రాయభేదాలు కారణంగా బ్రహ్మ సమాజం చీలిపోయింది. సంఘ సంస్కరణ ప్రక్రియ తీవ్ర వేగంతో, ఆవేశంతో సాగాలన్నది కేశవచంద్ర సెన్ అభిప్రాయం. సంస్కరణ నెమ్మదిగా జరగాలన్నది దేవేంద్రనాథ్ మున్నగు నాయకుల అభిప్రాయం. ఆవేశంలో తీసుకున్న చర్య దీర్ఘకాలిక ఫలితాన్ని ఇవ్వదనీ, దానివల్ల కొత్త చిక్కులు వచ్చిపడతాయనీ వారు భావించారు. ఈ అభిప్రాయ భేదం వల్ల కేశవచంద్ర సెన్ మున్నగువారు 'నవవిధాన్' అనే పేరుతో క్రొత్త సంస్థను ఏర్పరచారు.

మహర్షి వేసిన పునాది

మహోన్నతమైన శీలం, ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం కలిగిఉన్నందు వల్ల దేవేంద్రనాథ్ టాగూర్ ను సమాజం మహర్షి అని సంబోధించేది. ఆయన విద్యకు విశేష ప్రాధాన్యం ఇచ్చారు. బెంగాలులో అనేక విద్యా సంస్థలను ఆయన స్థాపించారు. తమ ఆధ్యాత్మిక లక్ష్యాన్ని సాధించడానికై ఆయన 1861లో బోల్పూర్ సమీపంలో 20 బిఘాల స్థలాన్ని కొన్నారు. సాధన కుటీర్ అనే పేరుతో అక్కడ గృహాన్ని నిర్మించారు. మిగతా స్థలంలో పొలాలు, తోటలు, వాటిమధ్య పూరిళ్లు ఏర్పాటుచేశారు. ఆ స్థలానికి

నాస్తి హవ్యస్య వ్యాఘాతః - దేవతలకు సమర్పించిన హవ్యం ఎన్నడూ ఊరికే పోదు.

‘శాంతినికేతన్’ అని పేరు పెట్టారు. పెక్కు సంవత్సరాల తర్వాత ఆయన ఒక ట్రస్టు ఏర్పరచి, ఆ స్థలాన్ని ఆ ట్రస్టుకు అప్పగించారు.

శాంతినికేతన్ కోసం స్థలం కొన్న సంవత్సరం లోనే రవీంద్రనాథ్ జన్మించడం ఒక విశేషం. రవీంద్రనాథ్ తో పాటు ఆశ్రమం కూడా పెరిగింది. అయితే దానిలో జీవితం సక్రియంగా లేదు. శాంతి నికేతన్ ప్రశాంతమైన ఆశ్రమంగా ఉండేది. ప్రజలు అక్కడికి ధ్యాన - ధారణలకూ, సాధన-స్వాధ్యాయాలకూ మాత్రమే వచ్చేవారు. రవీంద్రనాథ్ టాగూర్ 1901లో అయిదుగురు విద్యార్థులకు అక్కడ చదువుచెప్పడం ప్రారంభించారు. ప్రాచీన కాలంలోని బ్రహ్మచర్య ఆశ్రమాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆ ప్రారంభం జరిగింది. అందులో 20వ శతాబ్దానికి అవసరమైన ప్రత్యేకతలను జోడించారు.

విస్తరణ జరిపిన రవీంద్రులు

శ్రీరామ్ 1933లో చూచిన శాంతినికేతన్ 32 సంవత్సరాల క్రితం జరిగిన ఆరంభానికి విరాట్ రూపం.

12 సంవత్సరాల క్రితం అక్కడ ఒక విశ్వవిద్యాలయం స్థాపించబడింది. విద్యార్థులు ఆరుబయటకాని, చెట్ల నీడలోకాని చదివేవారు. విద్యార్థులకూ, విద్యార్థినులకూ మధ్య అంతరం ఏదీ ఉండేది కాదు. అందరూ కలసి కూర్చునేవారు. తమ తమ విషయాలలో నిష్ణాతులు కావడానికై పరస్పరం సహకరించుకునేవారు. రవీంద్రనాథ్ టాగూర్ పర్యటనలలోనే హెచ్చు సమయం గడిపేవారు. అయితే పర్యటన లేనప్పుడు ఆయన శాంతి నికేతన్ లోనే ఉండేవారు. ఆయన నివాసాన్ని ‘ఉత్తరాయణ్’ అని పిలిచేవారు. శ్రీరామ్ ను మంత్రముగ్ధుణ్ణి చేసిన విషయం అక్కడి సహజ వాతావరణం, నైసర్గిక వాతావరణం. విద్యార్థులకు చదువు చెప్పేవారు వారి ఆధ్యాత్మిక వికాసంపట్ల కూడ శ్రద్ధ తీసుకునేవారు. ప్రపంచంలోని

వివిధ ఆధ్యాత్మిక సిద్ధాంతాలను అభ్యసించడానికై పెద్ద గ్రంథాలయం ఉండేది. ‘సాధనా కుటీర్’లో విద్యార్థులూ, ఆగంతుకులూ, సామూహికంగా ధ్యానం చేసేవారు. చెట్ల, పొదరిళ్ల, లతా గుల్మముల, పూల మడుల సమీపంలో నిర్మించిన మండపాలలో కూడ విద్యార్థులు ధ్యానం చేస్తూ, అభ్యసిస్తూ కానవచ్చేవారు.

ప్రభుత్వం నుండి సహాయం తీసుకోలేదు

శ్రీరామ్ ను కలుసుకుని విశ్వవిద్యాలయ అధికారి అమియ రాయ్ ఆనందభరితులు అయినారు. స్వరాజ్య ఉద్యమ సైనికుడు కాక, ఒక సాధక సంత శాంతి నికేతన్ ను చూడడానికి వచ్చినందుకు ఆయన గద్గదులు అయినారు. సాధకుని పరిచయం ఆయనను మరింతగా ప్రభావితం చేసింది. అమియ రాయ్ శాంతినికేతన్ గురించి ఇలా చెప్పారు - “శాంతి నికేతన్ ను బ్రహ్మచర్య ఆశ్రమంగా అభివృద్ధిపరచాలనే పథకం రూపొందినప్పుడు టాగూర్ కొన్ని కఠోర నిర్ణయాలను తీసుకున్నారు. ప్రభుత్వం నుండి ఏవిధమైన సహకారమూ తీసుకోకూడ దన్నది ఆ సంకల్పాలలో ఒకటి. ఇలాంటి సంకల్పాలు కారణంగా ఆశ్రమ అభివృద్ధిలో కష్టాలు ఏర్పడ్డాయి. అయితే, వాటి ప్రాధాన్యం కొన్ని సంవత్సరాల తర్వాత అనుభవంలోనికి వచ్చింది.”

“ఎలాంటి అనుభవం కలిగింది” - అని శ్రీరామ్ అడిగారు. అమియ రాయ్ ఇలా అన్నారు - “ప్రభుత్వం నుండి సహకారం తీసుకుంటే దాని ఒత్తిడినికూడ భరించవలసివచ్చేది. గురుదేవులు రవీంద్రనాథ్ టాగూర్ విశ్వభారతికి స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిని ఇవ్వగలిగేవారు కారు.” శ్రీరామ్ మరో ప్రశ్న వేశారు - “ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకమైనదిగా కనిపించే నిర్ణయం ఏదీ గురుదేవులు తీసుకోలేదు కదా. వారు నిరంతరం విదేశాలకు ముఖ్యంగా బ్రిటన్ కు వెళుతూ ఉండేవారు కదా”.

అమియ రాయ్ ఇలా అన్నారు - “ఆ మాట

ఆశ్రిత దుఃఖ మాత్యన ఇవ మన్యతే సాధుః - సత్పరుషుడు తన ఆశ్రితులకు కలిగిన దుఃఖాన్ని తన దుఃఖంవలె భావిస్తాడు.

మీరు ఎలా చెప్పగలరు? బ్రిటిషు ప్రభుత్వం ఆయనకు 'సర్' అనే బిరుదు ఇచ్చింది. 1919లో జలియన్‌వాలాబాగ్‌లో జనరల్ డయ్యర్ అమాయక ప్రజలపై తుపాకీ గుండ్ల వర్షం కురిపించినప్పుడు, గురుదేవులు ఆ బిరుదును త్యజించారు.” “బిరుదును వదులుకోవడం వల్ల జరిగేది ఏమిటి? - అని శ్రీరామ్ ప్రశ్నించారు. అందుకు అమియ రాయ్ ఇలా సమాధానం ఇచ్చారు-“బ్రిటిషు ప్రభుత్వంపై దాడి చేయడానికై ఆయన చేతుల్లో తుపాకీ అయితే లేదు. జలియన్‌వాలాబాగ్ కాండ తర్వాత గురుదేవులు వివిధ స్థలాలలో పర్యటించారు. ఒకసారి కలకత్తానుండి పెషావర్‌వరకు పర్యటించారు. ఆ పర్యటనలో గురుదేవులు ఎద్దుబండిలో ప్రయాణించారు. తమ పర్యటనలో ఆయన దీన స్థితిలో, హీన స్థితిలో ఉన్న భారతీను చూచారు. ఆ భారతీకు తమ సంవేదన స్వరాన్ని అందించారు. మీకు తెలిసే ఉంటుంది. ఆయన వేలాదిమంది ప్రజలతో సంపర్కం జరిపారు. ఆంగ్ల పాలనకు విరుద్ధంగా ప్రజలకు ప్రేరణ ఇచ్చారు.

విశ్వకవిలోని విప్లవ చైతన్యం

“పర్యటనలో ఆయన గ్రామ పంచాయితీలను స్థాపించడానికి ప్రేరణ ఇచ్చారు. ఆ పంచాయితీలు గ్రామ నమన్యలను వరిష్కరించాలనీ, పేదరికాన్ని నిర్మూలించాలనీ సూచించారు. ఆ పర్యటనలో సుమారు 80 గ్రామాలలో గ్రామ పంచాయితీలు ఏర్పడ్డాయి. గురుదేవులు తలచుకుంటే రైలులో ప్రయాణం చేయగలిగేవారు. రైలు మార్గాలు పట్టణాలనే కలుపుతాయి. ఏ రైలూ గ్రామాల వరకూ వెళ్లదు. కనుకనే, రవీంద్ర కవీంద్రులు ఎద్దులబండిని వాడారు. మీకు గుర్తుండే ఉంటుంది. మహాత్మా గాంధీ కూడా ఆయన కార్యం వల్ల, ఆలోచనలవల్ల ప్రభావితులై, ఆయనను గురుదేవులని శ్రద్ధగా సంబోధించారు.”

రవీంద్రనాథ్ టాగూర్ వ్యక్తిత్వం గురించి,

శాంతినికేతన్ గురించి అమియ రాయ్ ద్వారా శ్రీరామ్‌కు ఆంతరిక సమాచారం లభించింది. జలియన్‌వాలాబాగ్ కాండకు పూర్వం కూడా టాగూర్ నిరంతరం విదేశ పర్యటనలు చేస్తూ ఉండేవారు. బ్రిటన్, డెన్మార్క్, ఆమెరికా, జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, చైనా, ఇరాన్, రష్యా, బర్మా మున్నగు దేశాలలో ఆయన మన సంస్కృతి నందేశాన్ని వినిపించారు; ఆయా దేశాల తత్వజ్ఞానాన్ని అవగాహన చేసుకున్నారు. ఈ పర్యటనలలో ఆయన విశ్వ భారతిని పరిచయం చేస్తూఉండేవారు. ఆయన ఉపన్యాసాలూ, సంపర్కాలూ, గోష్టులే కాక - ఆయన వ్యక్తిత్వం కూడ ఆయా దేశాలలో విశేషమైన ప్రభావాన్ని కలిగించింది. ఫలితంగా - విదేశీ విద్వాంసులు పలువురు పెద్దపెద్ద ఉద్యోగాలను వదులుకొని, విశ్వభారతిలో చదువు చెప్పడానికై భారతీకు వచ్చారు. ఇక్కడికి వచ్చి విశ్వభారతిలోనే నివసించారు.

జలియన్‌వాలాబాగ్ కాండను గర్విస్తూ 'సర్' బిరుదును వదులుకుంటూ నాటి వైస్రాయ్ చెమ్స్‌ఫోర్డ్‌కు ఆయన ఒక లేఖ వ్రాశారు. ఆ లేఖ ప్రతిని అమియ రాయ్ శ్రీరామ్‌కు చూపారు. 'సర్' లేక 'నైట్' బిరుదు గౌరవ చిహ్నమని ఆయన ఆ లేఖలో పేర్కొన్నారు. ఆ లేఖలోని ఒక భాగాన్ని శ్రీరామ్ తమ నోట్‌బుక్‌లో వ్రాసుకున్నారు. ఆ భాగం ఇలా ఉంది.

“మా కళ్లు తెరుచుకున్నాయి”

“మేము ఎంతటి నిస్సహాయ స్థితిలో ఉన్నామో తెలుసుకున్నాము. మాకళ్లు తెరుచుకున్నాయి. భారత ప్రజలకు ఇప్పుడు ఇవ్వబడిన దండనవంటిది ఏ సభ్యదేశపు చరిత్రలోనూ, ఏ సభ్య ప్రభుత్వపు చరిత్రలోనూ కనిపించదు. ఈ కాండకు లజ్జనూ, గ్లానిని అనుభవించడానికి బదులుగా - భారతీయులకు మంచి గుణపాఠం చెప్పామని మిమ్మల్ని మీరు అభినందించుకుంటున్నారు.

శ్వః కార్యమద్య కుర్వీత - రేపు చేయవలసిన పనిని నేడే చెయ్యాలి.

“అధికసంఖ్యాక ఆంగ్లో ఇండియన్ పత్రికలు ఈ నిర్ణయను ప్రశంసించాయి. కొన్ని పత్రికలు పాశవికత పరిధికి చేరుకుని, మా భావనలను ఎగతాళి చేశాయి కూడా. ప్రభుత్వ అధికారులు ఆ పత్రికలపై ఎలాంటి ఆంక్షలూ విధించలేదు. అంతే కాదు. భారతీయ సమాజంపట్ల సానుభూతి చూపే పత్రికల గొంతులు నొక్కారు. ఈ పరిస్థితులలో నేను కనీసం ఈ పని అయినా చేయగలుగుతాను; ఎలాంటి దుష్పరిణామాలనయినా అనుభవించడానికి సిద్ధపడి - భయం కారణంగా భీతాహం కారణంగా ప్రభుత్వ దమన కాండను మౌనంగా సహిస్తున్న కోట్లాది దేశ ప్రజల తరపున ఇందుకు వ్యతిరేకతను ప్రకటిస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన బిరుదులు జాతీయ అభిమానానికి పొసగని తరుణం వచ్చింది. అవి మా సిగ్గుమాలినతనాన్ని మరింతగా బహిర్గతం చేస్తాయి. కనుక-సమాట్టు ఇచ్చిన ‘నైట్’ బిరుదునుండి నన్ను విముక్తి చేయవలసిందిగా నేను తప్పనిసరి అయి సాదరంగా విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను.”

స్వావలంబనను బోధించిన విశ్వభారతి

అమియ రాయ్ శ్రీరామ్ కు శాంతి నికేతన్ తర్వాత శ్రీనికేతన్ ను చూపారు. ఈ స్థలం రవీంద్ర కవీంద్రుని నివాసానికి సుమారు మూడు కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉంది. ఆ సమయంలో శ్రీనికేతన్ లో పరిశ్రమలలో, శిల్పకళలలో ప్రశిక్షణ ప్రారంభమయింది. భవిష్య దృష్టి ఇక్కడ వికసితమైంది. గ్రామాలు స్వయం సమృద్ధిని సాధించాలని టాగూర్ ప్రబోధించారు. పరిశ్రమలూ, వృత్తులూ అభివృద్ధి పొందవలసిందే; అయితే గ్రామాలు పట్టణాలపై పూర్తిగా ఆధారపడకూడదు; వాటి స్వంత వ్యవస్థ సుదృఢం కావాలి - ఇదే ఆయన అభిప్రాయం.

అమియ రాయ్ ని శ్రీరామ్ ఇలా అడిగారు - “మీరు ప్రభుత్వం నుండి సహకారం తీసుకోవడం లేదు.

పండుగలు

జూలై :

- 23 తిలక్ జయంతి
- 26 పూరీ రథ యాత్ర
- 30 గురు పూర్ణిమ

ఆగస్టు :

- 15 స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం
శ్రీ అరవిందుల జయంతి
- 18 నాగపంచమి
- 24 వరలక్ష్మి వ్రతం
- 28 శ్రావణపూర్ణిమ

మరి, సంస్థ ఎలా నడుస్తోంది.” ఆ అధికారి ఇలా చెప్పారు - “వాస్తవం ఏమంటే - సంస్థ ఎలా నడుస్తోందో ఎవ్వరికీ ఎంతమాత్రం తెలియదు. వారసత్వపు సంపదపై వచ్చే ఆదాయాన్ని టాగూర్ ఈ సంస్థకు ఇస్తున్నారు. వారి మిత్రుల సంఖ్య, శాంతినికేతన్ సానుభూతిపరుల సంఖ్య చాలా పెద్దది. ఈ వనరులన్నింటి ద్వారా ఆశ్రమపు అవసరాలు తీరుతాయి. ప్రభుత్వ సహాయాన్ని తీసుకునే అవసరం ఎన్నడూ రాలేదని ఖచ్చితంగా చెప్పగలను.”

శ్రీరామ్ మనస్సులో, మెదడులో కాశీ హిందూ విశ్వవిద్యాలయపు స్మృతులు వెలికిరాసాగాయి. ఆ స్మృతులు శాంతినికేతన్ అనుభూతులతో కలియడంతో - ఆయన మనస్సులో ఒక సంకల్పం రూపొందసాగింది. తన విరాట్ సంకల్పం కూడా నెరవేరే తరుణం వస్తుందని ఆయనకు అనిపించింది.

★★★

అహింసా లక్షణో ధర్మః - అహింస ధర్మానికి లక్షణం.

యోగ, ఆయుర్వేద, ఆహార విప్లవాలు

ఆరోగ్యానికై మూడు విప్లవాలు

యోగం, ఆయుర్వేదం ఆరోగ్య భారతానికి ఆధారాలు అవుతాయి. యోగ, ఆయుర్వేద, ఆహారాల విప్లవం ప్రజల ఆరోగ్య సమస్యలన్నింటికీ పరిష్కారం అవుతుంది.

గత మూడు సంవత్సరాలలో యోగ విప్లవం జరిగింది. అయితే అది ఆసన, ప్రాణాయామాలకే పరిమితం అయింది. యోగం జీవితంలో అంతర్భాగం కావాలి. అందుకు నియమబద్ధత, నిరంతర అభ్యాసం అవసరం అవుతాయి. దేవ సంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయ యోగ విభాగం, శాంతికుంజ్ లోని ఈ.ఎమ్.డి. విభాగం ప్రారంభించనున్న 'ప్రజ్ఞా చానల్' ద్వారా ఈ పని జరగబోతోంది. నిరంతర ప్రశిక్షణ, యోగాభ్యాస జీవన సరళిని దేశం నలుమూలలకూ విస్తరించడం, ప్రజ్ఞాయోగం ద్వారా శరీరాన్ని, మనస్సునూ నిరంతరం ఆరోగ్యంగా నిలిపిఉంచే అభ్యాసం, ప్రాణ యోగం ద్వారా తేజస్సును పెంపొందించే సాధన-ఇవన్నీ కొనసాగుతాయి. విశ్వవిద్యాలయంలో శిక్షణ పొందిన విద్యార్థినీ, విద్యార్థులు ఈ పని చేస్తున్నారు. విద్యాలయాలలోని యువశక్తి ద్వారా అధికారి వర్గాల ద్వారా సామాజిక సంస్థల ద్వారా, ఆరాధన కేంద్రాల ద్వారా ఈ సందేశాన్ని లక్షలాది వ్యక్తులకు అందిస్తున్నారు. ఈ సంవత్సరం అనుబంధ కళాశాలల సంఖ్య పెరుగుతుంది. అప్పుడు యోగ శిక్షకులు వెల్లువలా వచ్చిపడతారు. ఆసనం, ప్రాణాయామం, బంధం, ముద్ర, క్రియలు, షట్కర్మ వంటివి వ్యక్తి వ్యక్తికి అందుతాయి. యోగం అన్ని రోగాలకూ చికిత్స. రోగాలను నివారించే కళ ఉంది యోగంలో.

ప్రాణ విజ్ఞానం ఆయుర్వేదం

ఆయుర్వేదం జీవన విజ్ఞానం. వనమూలికల విప్లవం వ్యక్తి వ్యక్తికి అందాలన్నది పూజ్యవరుల ఆశయంగా ఉండేది. ఇందుకోసమై స్మృతి ఉద్యానవనాలను (స్మారక భవనాలకు బదులు) నిర్మాణం చేయాలనే ప్రేరణ అందరికీ ఇవ్వబడుతుంది. సిమెంట్ కాంక్రీట్ తో భవనాన్ని

నిర్మించడానికి బదులు ఒకటి రెండు ఎకరాల భూమిలో వనమూలికల సాగు జరిగితే - మనం ఆయుర్వేదాన్ని నిలిపి ఉంచగలుగుతాము. శాంతికుంజ్ లో గ్రహ సక్షత్ర వాటిక, వివిధ ధర్మ గ్రంథాలలో పేర్కొనబడిన ఓషధీ వృక్షాల వనం ఉన్నాయి. ఇవి ప్రశిక్షణకు ఉపయోగపడుతున్నాయి. ముందు ముందు ఇలాంటివి కనీసం 500 స్థలాలలో ఏర్పాటువుతాయి. ఈ ఉద్యమాన్ని వేగవంతం చేయాలి. ప్రకృతి జీవన సరళికి ప్రజలు తిరిగివెళ్లాలి.

ప్రత్యామ్నాయ వైద్య విధానం

అసాధ్య రోగాలన్నింటికీ వైద్యం ఆయుర్వేదంలో ఉంది. తాత్కాలిక రోగాలకు వైద్యం దానిలో ఉంది. సమగ్ర ఆరోగ్య కార్యకర్తల ద్వారా సరైన పద్ధతిలో చికిత్స జరిగితే, రోగాలు నయమవుతాయి. నాడీ విజ్ఞానం, జ్యోతిర్విజ్ఞానం ప్రారబ్ధంవల్ల సంస్కారం వల్ల వచ్చే రోగాలు - వీటన్నింటితోపాటు ఆయుర్వేదంపై విస్తృత పరిశోధన ప్రారంభం అవుతోంది. తద్వారా రోగాల కారణాలను నిర్మూలించగలుగుతాము. వంచకర్మ, యోగం ఆయుర్వేదంలో అంతర్భాగాలు. ప్రకృతి వైద్యం, ప్రాణిక్ హీలింగ్, రేకీ, అయస్కాంత చికిత్స, వర్ణ (రంగుల) చికిత్స వంటివి ఈ విధానాన్ని సమగ్రం చేస్తాయి. గో పరిశోధన ద్వారా తయారయ్యే ఔషధాలపై కూడా విస్తృతమైన పని జరిగింది. ఆ పనికి వైజ్ఞానిక పరిశోధన అనే దృఢమైన ఆధారాన్ని కల్పించవలసి ఉంది. ధాతువులను ఉపయోగించి జరిపే రస చికిత్సలో ఓషధ నిర్మాణ విధానాన్ని మొదట ప్రామాణీకరించాలి. రస విజ్ఞానం, వనమూలికల విజ్ఞానముల సమ్మేళనం ఎయిడ్స్, కేన్సరు, జెనెటిక్ రోగాలను నిర్మూలించడం ఖాయం. నిర్మాణం అవుతున్న ప్రత్యామ్నాయ వైద్య పరిశోధన సంస్థలో ఈ పని భారీయెత్తున జరుగుతుంది. శతజయంతి సంవత్సరం నాటికి ఆయా పరిశోధనల ఫలితాలు అందడం ప్రారంభమవుతుంది.

నా కృతజ్ఞస్య నరకాన్నివర్తనమ్ - కృతజ్ఞత లేనివాడు నరకంనుంచి తిరిగిరాడు.

ఆహార విప్లవం

ఆహార చికిత్స, ఔషధాలతో, సహజంగా లభించే వనస్పతులతో తయారైన కల్పములు, పోషకాహార విధుల సరళీకరణ - ఇదంతా నేటి అవసరం. మొలకెత్తిన ధాన్యాలు, సలాడ్లు, ఆర్గానిక్ ఫార్మింగ్ ద్వారా ఉత్పత్తి అయ్యే కాయకూరలు - ఇవి ఆధారంగా దేశ వ్యాప్తమైన విప్లవాన్ని మనం సాధించాలి. రసాయనిక ఎరువులవల్ల ఉత్పత్తుల నాణ్యత తగ్గింది, భూసారం నాశనం అయింది. ఈ రంగంలో మనం విస్తృతమైన పరిశోధన జరపాలి. యువతీ యువకులు దీన్ని జీవనోపాధిగా చేసుకుని గ్రామ గ్రామంలో విప్లవాన్ని సాధించవచ్చు. పోషకాహారం, వ్యాయామం, జీవన సరళిలో సంస్కరణ - ఇవి సాధ్యపడితే - 2011-2012 నాటికి అందరికీ ఆరోగ్యం అనే లక్ష్యాన్ని సాధించగలుగుతాము. ఆధ్యాత్మిక సాధన చేసేవారికి కూడా ఈ ఆహార విప్లవం ప్రయోజనకరం అవుతుంది.

(4) స్వావలంబన ద్వారా సమృద్ధి

వ్యవసాయ ప్రధానమైన దేశం మనది. కానీ, వ్యవసాయం ఒక పథకం ప్రకారం నాశనం చేయబడు తోంది. స్పెషల్ ఎకనామిక్ జోన్స్ (ప్రత్యేక ఆర్థిక మండలులు) ఏర్పాటువుతున్నాయి. ఫలితంగా వ్యవసాయం కొద్దిమంది చేతుల్లోకి పోతుంది. దిగుబడులకు గిట్టుబాటు ధర లభించకపోవడంతో - రైతులు ఇతర వృత్తులకు మళ్లుతున్నారు. భూముల ధరలు కోట్ల రూపాయలకు పెరగడంతో, బహుశజాతి సంస్థలు భూములను కొనుగోలు చేయడంతో స్వావలంబన నశించిపోతుంది. ఆర్థిక అసమానత పెరుగుతోంది. గృహవ్యవస్థకు మూలాధారమైన భూమాతను అమ్ముకోవడంవల్ల వచ్చే డబ్బు దుర్వ్యసనాలకు ఖర్చయిపోతుంది. అప్పులూ, తీరికా తప్పమరేదీ మిగలదు. రసాయనిక ఎరువులవల్ల భూములు బంజర్లుగా మారుతున్నాయి. దిగుబడులు తగ్గడంతో రైతులు రుణభారం భరించలేక ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారు. పరిస్థితి నానాటికీ విషమిస్తోంది. వ్యవసాయం, తోటల పెంపకం ఆధారంగా స్వావలంబన, చిన్న చిన్న కుటీర పరిశ్రమలు, గోమాత కేంద్రంగా స్వావలంబన, నిత్యావసర వస్తువుల

ఉత్పత్తి కోసం చిన్న చిన్న పరిశ్రమల స్థాపన - ఇవి ఆధారంగా మనం ఆర్థిక విప్లవాన్ని సాధించాలి. ఇలాంటి 'మిషనరీ కమర్షియల్ ప్రోడక్ట్స్'ను నిర్మించే యంత్రాంగాన్ని దేశవ్యాప్తంగా నిర్మాణం చేయాలి. వాటికి మార్కెట్ సిద్ధంగా ఉంది. ప్రపంచీకరణ పేరిట మార్కెట్వాదం మరో ఆర్థిక బానిసత్వాన్ని మన దేశంపై రుద్దుతోంది. మనం దీనితో పోరాటం జరపాలి. యోగంతో ఆయుర్వేదంతో ముడిపడిన అనేక వస్తువులను గ్రామీణ స్వావలంబన ఆధారంగా ఉత్పత్తి చేయవచ్చు. ఆ విధంగా స్వావలంబన విప్లవం, ఆరోగ్య విప్లవం కలిసి ముందుకు సాగవచ్చు.

యువశక్తి నాయకత్వం వహించాలి

ఈ విప్లవాలకు యువశక్తి నాయకత్వం వహించాలి. యువతరం మండలులుగా సంఘటితం కావాలి. చెత్తనుండి ఎరువుల ఉత్పత్తి, పేడ నుండి వర్మికంపోస్టు తయారీ, సుమారు 150 గ్రామీణ పరిశ్రమల వికాసం వంటి ఉద్యమాలను నిర్వహించాలి. ఈ ఉద్యమాల కోసం పెట్టుబడిని సమీకరించే వ్యవస్థ నిర్మాణం చేయబడుతుంది. దేవ సంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయ గ్రామ నిర్వహణ విభాగం, శాంతికుంజ్ జోనల్ వ్యవస్థ వీటికి మార్గదర్శనం చేస్తాయి. ఒకసారి మోడల్ (నమూనా) తయారయితే-దానిని పెక్కు స్థలాలలో అమలు చేయవచ్చు.

షాపింగ్ మాల్ - ప్లాజాల సంస్కృతి, చైనా నుండి వస్తున్న చౌక సరుకు మనకొక సవాలును విసురుతున్నాయి. అయితే, సహకార భావన ఆధారంగా ప్రమాణీకరణతో సాగే ఈ దేశీయ ఉద్యమాలలో జీవం ఉంది. వీటివల్ల మన వ్యవసాయానికి కూడా రక్షణ లభిస్తుంది. ఉత్పత్తులలో ప్రాణతత్వం కూడా ఉంటుంది. ఇంటింటికీ వెళ్లి అమ్మే వ్యవస్థ అమలు జరిగితే - ఒక కొత్త దారి తెరుచుకుంటుంది. నాలుగు సంవత్సరాలలో ఇందుకు ఒక నెట్వర్క్ తయారవుతుంది. కంప్యూటర్ల ద్వారా, ఇంటర్నెట్ ద్వారా దీనికి తగు ప్రచారం కల్పించవచ్చు. తద్వారా ప్రజలలో స్వదేశీ, స్వావలంబనపట్ల ఆసక్తిని, ఆకర్షణనూ మేలుకొలపవచ్చు.

★★★

విషామృతయో రాకరీ జిహ్వా - నాలుక విషానికి, అమృతానికి గని.

జ్ఞాన గంగలో తలమునకలయిన సాధకులు

దేవ సంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయంలో ఇటీవల కులాధిపతి డాక్టర్ ప్రణవ్ పండ్యాజీ భగవద్గీతలోని దివ్య జ్ఞానాన్ని, దుర్గా సప్తశతిలోని మహత్తును, ధ్యానంలోని దివ్య అనుభూతులను సాధకులకు అందించి, వారిని ధన్యులను చేశారు.

మొదటి రోజు ప్రవచనంలో వారు - అహంకారాన్ని అంతం చేయడానికి గురుభక్తిని మించిన సులభ మార్గం లేదన్నారు. పౌరాణిక గాథలను ఉటంకిస్తూ వారు, అహంకారం సాధన మార్గంలో పెద్ద అవరోధమనీ, దాన్ని జయించిన సాధకుడు భగవత్ సాక్షాత్కారాన్ని పొందుతాడనీ వివరించారు.

రెండవ రోజున వారు నిష్కామ కర్మను వ్యాఖ్యానించారు. నిస్వార్థ సేవవల్ల చిత్తంమీద ఉన్న ఆవరణ తొలగుతుందని చెప్పారు. రోజూ చేసే పనులలో ఒకదాన్ని స్వార్థం కోసం కాక సమాజ హితం కోసం చేయాలి అన్న సంకల్పాన్ని తీసుకుంటే, మన జీవితమంతా ఆధ్యాత్మిక కాంతులతో నిండిపోతుంది-అని వారు పేర్కొన్నారు.

మూడవ రోజున జప యోగంపై చేసిన ప్రవచనంలో వారిలా అన్నారు - ఓంకారం చైతన్య రూపంలో కణ కణంలో నిండి ఉంది. మంత్రం దేవతల శబ్ద రూపం. భావ తీవ్రతతో చేసే మంత్ర జపం అద్భుతాలను సాధిస్తుంది. జీవితం మొత్తాన్ని పవిత్రం చేసేందుకు నిరంతర కృషి జరిగినప్పుడే, ఏ సాధనా విధానమైనా ప్రయోజనం కలిగిస్తుంది.

తర్వాత రోజున వారు ధ్యాన యోగ మహిమను వివరిస్తూ, ధ్యానాన్ని ఆత్మ చేసే స్నానంగా అభివర్ణించారు.

మనః స్థితిని సంస్కరించే అతి సుందర సాధనం ధ్యానం; ధ్యేయంవల్ల అనురాగాన్ని పెంపొందించుకున్నప్పుడే ధ్యానంలో తన్మయత్వం లభిస్తుంది-అని వారు సూచించారు.

వివిధ సంకీర్తన పద్ధతులను గురించి వారిలా అన్నారు - సంకీర్తన చేస్తున్నప్పుడు మనస్సు సహజంగా భగవంతునిపై లగ్నం అవుతుంది. చైతన్య మహాప్రభు, సంత జ్ఞానేశ్వరుడు, భక్త తుకారామ్, మీరాబాయిల ఒరవడిలో సాధకుని హృదయం పవిత్రం అయితే, అతడి కుండలినీ శక్తి జాగృతం అవుతుంది.

తర్వాత రోజున ప్రాణ యోగంలోని వైజ్ఞానిక, ఆధ్యాత్మిక రహస్యాలను వెల్లడిస్తూ డాక్టర్ ప్రణవ్ పండ్యాజీ ఇలా అన్నారు - ప్రాణాయామాన్ని కేవలం శారీరిక ఆరోగ్యాన్ని పెంపొందించే మాధ్యమంగా పరిగణించకూడదు. యమ నియమాల ద్వారా శరీరాన్ని శుద్ధిచేయకుండా ప్రాణాయామం చేస్తే పరిణామాలు విపరీతంగా ఉండవచ్చు.

ప్రార్థన గురించి చెప్పతూ వారిలా అన్నారు - 'భక్తుని ఆర్తి నుండి పెల్లుబికిన పిలుపు ప్రార్థన. ఆ పిలుపును విని భగవంతుడు వ్యాకులం చెందుతాడు.' దుర్గా సప్తశతిని, భగవద్గీతలోని ఘట్టాలను, శ్లోకాలను ఉదహరిస్తూ వారు ప్రార్థన ద్వారా భక్తుడు వరాలను పొందిన సన్నివేశాలను విశ్లేషించారు.

కులాధిపతి ప్రతిరోజూ ఆయా విషయాలకు అనుగుణమైన ధ్యానాలను అందరిచేతా చేయించారు.

★★★

న ఉద్యోగవతాం వృత్తి భయం - పాటుపడేవాళ్లకు వృత్తి దొరకదనే భయం ఉండదు.

రాష్ట్రంలో 24 కుండముల గాయత్రీ యజ్ఞాలు

ఒంగోలులో

ఒంగోలులోని ఆంధ్రకేశరి విద్యానికేతన్ లో మే 5,6 లలో 24 కుండముల గాయత్రీ యజ్ఞాలు జరిగాయి. రిటైర్డ్ బ్యాంకు మేనేజరు శ్రీ గొల్లాపల్లి సుబ్బారావు, సంతపేట సాయిబాబా గుడి ప్రముఖులు శ్రీ ఎ.చెంచల రావు, లాయరుపేట సాయిబాబా గుడి అధ్యక్షులు శ్రీ గాలి వెంకట సుబ్బారావు, రిటైర్డ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్ ఆఫీసరు శ్రీ మాదాల పున్నయ్య, శ్రీ చుండూరి వెంకటాద్రి యజ్ఞాలలో ప్రసంగించారు. అంతకుముందు రోజున భవ్య కలశ యాత్ర జరిగింది.

సిరిసిల్లాలో

కరీంనగర్ జిల్లా సిరిసిల్లాలోని వాసవీ కళ్యాణ మండపంలో మార్చి 28,29లలో 24 కుండముల గాయత్రీ యజ్ఞం జరిగింది. 28న జరిగిన కలశయాత్రలో మునిసిపల్ చైర్ పర్సన్ శ్రీమతి గుండ్ల మంజులతోపాటు వేయిమంది పాల్గొన్నారు. మునిసిపల్ కమిషనర్ శ్రీ బాదాం ప్రకాశ్, వారి సతీమణి గిరిజ కార్యక్రమానికి విశేష సహకారం అందించారు. యజ్ఞం సందర్భంగా సామూహిక గాయత్రీ మంత్ర దీక్ష జరిగింది. యజ్ఞంలో వేయిమంది పాల్గొన్నారు.

కరీంనగర్ లో

కరీంనగర్ లోని శ్రీ పుల్లూరి నారాయణదాసుగారి ఆశ్రమంలో మార్చి 31, ఏప్రిల్ 1లలో 24 కుండముల గాయత్రీ యజ్ఞం జరిగింది. 31న కలశ యాత్ర జరిగింది. యజ్ఞం సందర్భంగా సామూహిక గాయత్రీ మంత్రదీక్ష జరిగింది.

వేములవాడలో

కరీంనగర్ జిల్లా వేములవాడలో మార్చి 24,25లలో 24 కుండముల గాయత్రీ యజ్ఞం జరిగింది. సామూహిక గాయత్రీ మంత్ర దీక్ష జరిగింది. సర్పంచ్ శ్రీమతి నరాల సత్తమ్మ-పోశెట్టి యజ్ఞంలో పాల్గొన్నారు. డా. పులి సత్యనారాయణ అధ్యక్షం వహించారు. శ్రీయుతులు తోషన్,

హీర్సింగ్ రాజపురోహిత్, జిల్లా వెంకటనారాయణ, శివాజీ, ఫూల్ సింగ్, సంగ్రామ్ సింగ్, నవరతన్లు యజ్ఞాన్ని నిర్వహించారు.

తిరుపతిలో

తిరుపతిలో ఏప్రిల్ 25,26లలో 24 కుండముల గాయత్రీ యజ్ఞం జరిగింది.

బాపట్లలో

బాపట్ల టౌన్ హాలులో మే 11,12,13లలో 24కుండముల గాయత్రీ యజ్ఞం జరిగింది. 11న 240 కలశాలతో భవ్య కలశ యాత్ర జరిగింది. 12న యజ్ఞం, సంస్కారాలు నిర్వహించబడ్డాయి. నాటి సాయంత్రం 2400 దీపాలతో దీపయజ్ఞం కన్నులపండువుగా జరిగింది. శ్రీయుతులు హీర్సింగ్ రాజపురోహిత్, జి.వి.ఆర్.మూర్తి, ఫూల్ సింగ్, సంగ్రామ్ సింగ్, వెంకటనారాయణ, సంతోష్ శర్మ, డి.వి.ఆర్.మూర్తి, ప్యారేలాల్లు కార్యక్రమాలకు అధ్యక్షం వహించారు. శ్రీగంగాధరేంద్ర స్వామి, బొంబాయి స్వామి, శ్రీ వేదమాత మాతాజీ, శ్రీ రాపర్ల గురూజీ మున్నగు ప్రముఖులు పాల్గొన్నారు. 13న యజ్ఞం, సంస్కారాలు, పూర్ణాహుతి జరిగాయి. శ్రీయుతులు సి.ఆర్.సుకుమారన్, గుంటూరు రామసుబ్బారావు, మేడా సత్యనారాయణ, వక్కలగడ్డ భాస్కర రావు, కొటికం సుబ్బారావు, విగ్రహం రామ్ ప్రసాద్, సాంబశివరావు, పాటిబండ రామప్రసాదు, శ్రీరామతులు సామ్రాజ్యం, స్వరాజ్యలక్ష్మి, ఉషారాణిలకు ఆ సందర్భంగా సన్మానం జరిగింది.

జగిత్యాలలో పంచకుండీయ గాయత్రీ యజ్ఞం

జగిత్యాల మార్కండేయ దేవాలయంలో మే 22న పంచకుండీయ గాయత్రీ యజ్ఞం జరిగింది. 200 మంది పాల్గొన్నారు. మే 12న అయిలాపురంలో శ్రీ ప్రసన్నాంజనేయ స్వామి దేవాలయం వార్షికోత్సవం సందర్భంగా శ్రీయుతులు ఆదెపు గంగారాం, గడ్డం బుచ్చిరెడ్డి గాయత్రీ యజ్ఞాన్ని నిర్వహించారు.

న హి ధాన్యసమో వ్యర్థః - ధాన్యంవంటి ధనం లేదు.

**విశాఖపట్నంలో భారతీయ సంస్కృతి
జ్ఞాన పరీక్ష బహుమతి ప్రదానం**

విశాఖపట్నంలోని గాయత్రీ పరివార్ కార్యాలయంలో ఏప్రిల్ 15న భారతీయ సంస్కృతి జ్ఞాన పరీక్షలో అగ్రశ్రేణిలో ఉత్తీర్ణులైన విద్యార్థులకు బహుమతి ప్రదాన ఉత్సవం జరిగింది. శ్రీయుతులు బి.హేమచంద్ర రావు, కాశీరాం శర్మ, చందక అప్పలరాజు, నరేంద్ర ఆడిల్ ప్రసంగించారు. జిల్లాలో సుమారు 670 మంది విద్యార్థులు ఈ పరీక్షలో పాల్గొన్నారు. ఎక్కువ మార్కులు సాధించిన 12 మంది విద్యార్థులకు జ్ఞాపిక, సాహిత్యం ఉత్సవంలో బహుమతులుగా ఇవ్వబడ్డాయి. కార్యక్రమానికి సహకరించిన శ్రీయుతులు కాశీరాం శర్మ, జి.గణేష్, బి.ఎన్.రావు, బంధం కృష్ణ, వి.కె.మహేశ్వరి, చంద్రశేఖర్ జైన్, ప్రేమచంద్ర రావు, సి.హెచ్.ఉమామహేశ్, పి.శ్రీనివాసరావు, ఎర్రాజి రావు, శ్రీమతి సుజాత, శ్రీయుతులు గోపి, బి. అప్పలరాజు, సి.హెచ్.చంద్రశేఖర్, మనోజ వైకుంఠరావు లకు సన్మానం జరిగింది.

వరంగల్ జిల్లాలో జ్ఞాన పరీక్ష

వరంగల్ జిల్లాలో జరిగిన భారతీయ సంస్కృతి జ్ఞాన పరీక్షలో దిగువ విద్యార్థులు అగ్రశ్రేణి సంపాదించారని జిల్లా కన్వీనరు శ్రీ వి.రాంరెడ్డి తెలిపారు -
జూనియర్లలో ప్రథమ : శ్రీ వి.సతీష్; ద్వితీయ : బి.శేషత.
సీనియర్లలో ప్రథమ : డి. అపర్ణ; ద్వితీయ : కె. ప్రవీణ్ కుమార్

విజయవాడ బుక్ ఫెస్టివల్ లో

గాయత్రీ పరివార్ స్టాల్

ఇటీవల విజయవాడ పి.డబ్ల్యు.డి గ్రౌండ్స్ లో పది రోజులపాటు జరిగిన బుక్ ఫెస్టివల్ లో గాయత్రీ పరివార్ స్టాల్ ఏర్పాటయింది. కుమారి ఉపాసన స్టాల్ కు ప్రారంభోత్సవం చేసింది.

శాంతికుంజ్ లో తెలుగులో ప్రత్యేక సాధనా శిబిరం

శాంతికుంజ్ లో ఆగస్టు 20 నుండి 30 వరకు తెలుగులో “తొమ్మిది రోజుల సంజీవినీ విద్యా శిబిరం” నిర్వహించబడుతోంది. శిబిరంలో పాల్గొనగోరే సాధకులు శాంతికుంజ్ దక్షిణప్రకాశ్ (సౌత్ సెల్) నుండి ముందుగా అనుమతి పొందవలసి ఉంటుంది. ఈ శిబిరం తెలుగు మాట్లాడే పరిజనుల కోసమే ఉద్దేశించబడింది. పిల్లలు, వృద్ధులు, రోగులు శిబిరంలో పాల్గొనడానికి దరఖాస్తులు పంపనవసరం లేదు.

ప్రత్యేకతలు

- * శిబిరంలో 24000 గాయత్రీ మంత్ర జపం (లఘు అనుష్ఠానం).
- * 24 విషయాలపై తెలుగులో ప్రవచనాలు.
- * 27 కుండముల యజ్ఞశాలలో రోజూ యజ్ఞం.
- * 1926 నుండి నిరంతరంగా వెలుగుతూన్న అఖండ జ్యోతియొక్క నిత్య దర్శనం.
- * త్రికాల సంధ్యావందనం.
- * ప్రతిరోజూ ప్రజ్ఞా యోగ వ్యాయామం.
- * విశ్వామిత్ర మహర్షి తపస్థలం.
- * గంగ ఒడిలో, హిమాలయం ఛాయలో.
- * సప్తఋషుల తపస్థలం.
- * ప్రతిరోజూ గంగ స్నానం.

తిరిగివచ్చిన యుగశక్తి గాయత్రీ

జూన్ నెల సంచికలు

- కె. నరసింహాచారి, హయ్యత్ నగర్, హైదరాబాదు.
- బి. సత్యకిరణ్, యూసఫ్ గుడా, హైదరాబాదు.
- ఎమ్. మోహనరావు, హస్తినాపురం, రంగారెడ్డి జిల్లా.
- కె. రామకృష్ణయ్య, కర్నూలు, కర్నూలు జిల్లా.
- ఎస్. రమేశ్, ఇల్లెందు, ఖమ్మం జిల్లా.

న క్షుధా సమః శత్రుః - ఆకలివంటి శత్రువు లేదు.

మార్గదర్శనంతో పాటు శక్తిపాతం

20 సంవత్సరాల వయస్సులో నాకు సాధనా మార్గంపట్ల అభిరుచి ఏర్పడింది. ఇప్పుడు నా వయస్సు 55 సంవత్సరాలు. ఈ 35 సంవత్సరాలలో నేను ఎన్నెన్నో సాధనా గ్రంథాలను అధ్యయనం చేశాను. ఎందరెందరో సాధకులను సలహా అడిగాను. పరస్పర విరుద్ధములైన సలహాలు అందడంతో నేను అయోమయంలో పడ్డాను. పలువిధములైన సాధనలు చేశాను. దేనిలోనూ మనస్సు నిలువలేదు. దేనిలోనూ సఫలత లభించలేదు. ఇదంతా బూటకం కాదుకదా - అని అనిపించింది.

మూడు సంవత్సరాల క్రితం గురుదేవులతో సంపర్కం ఏర్పడింది. దాన్ని దురదృష్టమని చెప్పవచ్చు. అదృష్టమనీ చెప్పవచ్చు. దురదృష్టం ఎందుకంటే మొదట్లోనే ఇలాంటి మహాపురుషుని సంపర్కంలోకి వచ్చి ఉంటే, ఇన్నేళ్లు వృధా అయ్యేవి కాదు కదా అని. అదృష్టం ఎందుకంటే - ఆలస్యం అయినా సరైన మార్గం లభించిందని. మూడు సంవత్సరాలలో నేను పొందినది నన్ను ఆనందంలో ముంచింది. మూడు శరీరాలు, అయిదు కోశాలు, షడ్చక్రాలు, మూడు గ్రంథులు, కుండలినీ, బ్రహ్మరంధ్రముల వాస్తవిక స్థితి నాకు సరిగా అవగాహన అయింది. బాహ్య జీవితంకన్నా నాలోపల నిండిఉన్న ఖజానా లక్షరెట్లు విలువైనదని తెలిపే అనేక అద్భుత ఫలితాలను ఈ మూడు సంవత్సరాలలో నేను పొంద గలిగాను. వాటి ప్రభావం బాహ్య జీవన సమృద్ధిపై ప్రత్యక్షంగా కనిపిస్తోంది. నిజమైన ఆత్మబలం లభిస్తే, భౌతిక ప్రగతికూడ కట్టెదుట నిలుస్తుంది. ఈ మూడు సంవత్సరాలలో వ్రతిరోజూ నేనీ వాస్తవాన్ని గమనిస్తూవచ్చాను. సరైన దారి దొరికింది కనుక, ఇక

లక్ష్యాన్ని చేరుకోవడం అసాధ్యం కాకుండాపోయింది.

నా ప్రస్తుత సాఫల్యానికి మూల కారణం గురుదేవులు ప్రసాదించిన వరం. ఈ మార్గంలో ముందుకు వెళ్లడానికి మార్గదర్శనం, సలహా చాలవు. అందుకు ఒక బలమైన ఆసరా కావాలి. గురువు తాను సంపాదించిన దానిలో నుండి అంశదానం చేయాలి. అనగా-శక్తిపాతం చేయాలి. ఈ మార్గంలో సాఫల్యానికి రహస్యం ఇదే. చివరి రోజుల్లో అయినప్పటికీ, గురుదేవుల సహాయం నాకు అందింది. నేను ధన్యుణ్ణి అయ్యాను.

-విద్యానంద గిరి, నందప్రయాగ

సర్వసమగ్ర వ్యక్తిత్వం గురుదేవులది

గాయత్రీ తపోభూమికి వెళ్లాను. అక్కడ కొంత శిక్షణ పొంది తిరిగివచ్చాను. అక్కడ నేను చూచినవి ఎన్నటికీ మరపురానివి. నేను చూచినది నా కణ కణంలో నిండిపోయింది.

నేను గురుదేవులను ఒక నిజమైన మానవునిగా దర్శించాను. ఆదర్శ గృహస్థు, దార్శనికుడు, రచయిత, వక్త, ఆచార్యుడు, సంస్కర్త, దేశభక్తి, నిర్మలమైన శీలం, నిరాసక్తుడైన త్యాగి, నిజమైన ఋషి, పసిపిల్లవాడి నిర్మల హృదయం - ఇవన్నీ అద్భుతంగా సమన్వయం పొందాయి అయినలో. ప్రపంచంలో నేను చాలామందిని చూచాను. అయితే ఇలాంటి సమగ్ర దర్శనం నాకు ఇంతవరకు ఎక్కడా లభించలేదు. అలాంటి మహామానవునితో సంపర్కం ఏర్పడిన తర్వాత - నన్ను ప్రొఫెసర్ అని ఎవరూ పిలువకూడదని నాకు అనిపించింది.

-ప్రోఫెసర్ దాహ్య బాయి పటేల్, భీతీబాడీ, ఆణండ్

నాస్తి అహంకార సమః శత్రుః - అహంకారం వంటి శత్రువు లేదు.